

Esimerkkiyhtiön IFRS-konsernitilinpäätös 2008

PricewaterhouseCoopersin IFRS-julkaisuja

IFRS Manual of Accounting 2009

Julkaisu tarjoaa yksityiskohtaista ohjeistusta siihen, miten yhtiöiden tulisi laatia konsernitilinpäätös IFRS:n mukaisesti. Julkaisu sisältää satoja käytännön esimerkkejä ja ohjeita yhtiöiden tilinpäätöksistä sekä IFRS-mallitilinpäätöksen, ja auttaa täten havainnollistamaan IFRS-standardien soveltamista ja monimutkaisempien laskelmien ja liitetietojen laatimista.

A practical guide to new IFRSs for 2009

Opas käsittelee kysymysten ja vastausten muodossa pääpiirteet uusien IFRS-standardien ja tulkintojen vaatimuksista, jotka tulevat voimaan 2009.

IFRS disclosure checklist 2008

Julkaisu sisältää kätevässä checklist-muodossa kaikki esittämiskaavat, jotka on julkaistu IFRS-standardissa ja IFRIC-tulkinnossa 17. lokakuuta 2008 asti. Julkaisu on hyödyllinen työkalu varmistettaessa, että IFRS-tilinpäätös sisältää kaikki vaadittavat tiedot.

IFRS 3 (uudistettu): Merkittäviä tulosvaikutuksia - Kysymyksiä ja vastauksia päätöksentekijöiden tueksi

Julkaisu kokoa yritysjohdon ja tilinpäätösten laatijoiden käyttöön olennaisimmat yritysten yhteenliittymiä koskevat laskentaperiaatteiden muutokset, jotka vaikuttavat sekä hankintavuoden tilinpäätökseen että tulevien tilikausien tuloksiin.

A practical guide to share-based payments

Julkaisu sisältää käytännön esimerkkejä, joita johto voi käyttää apuna samankaltaisuksien esittämisessä standardin vaatimusten ja omien osakeperusteisia maksuja koskevien järjestelyiden välillä. Siinä esitetään myös PwC:n näkemys ja kokemus lukemattomien osakeperusteisia maksuja koskevien järjestelyiden käsittelystä ympäri maailmaa.

IAS 39 - Achieving hedge accounting in practice

Julkaisu havainnollistaa, miten suojauskenttä voidaan soveltaa erilaisiin yleisimmin käytössä oleviin suojausstrategioihin. Julkaisu tavoitteena on valottaa yhtä IFRS:n vaikeimmin ymmärrettävää ja pelättyäkin osa-aluetta osoittaen, että suojauskentän ehdot on mahdollista saavuttaa pienemmällä vaivalla kuin usein luullaan.

A practical guide to segment reporting

Julkaisu antaa yleiskuvan segmenttistandardin vaatimuksista ja käsittelee kysymyksiä, joita yritykset kohtaavat soveltaessaan standardia ensi kertaa. Julkaisu sisältää 30 kysymyksen ja vastausten Q&A-osuuden.

Uutta ohjeistusta IFRIC 13:n soveltamisesta - Accounting for Customer Loyalty Programmes

Kanta-asiakasohjelmat ovat yleistyneet viime vuosina, mutta niiden kirjanpito-käsittelystä ei ole juurikaan annettu ohjeistusta ennen vuonna 2007 annettua tulkintaa IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat. Tulkinta voi aiheuttaa tuntuvia muutoksia kanta-asiakasohjelmien käsittelyyn.

IFRS 10 minuutissa

Uutiskirje, joka kertoo tiiviissä muodossa ajankohtaisista liike-toiminnalle tärkeistä IFRS-aiheista.

IFRS News

PwC:n kuukausittain julkaiseva uutislehti, jonka painopisteeseen ovat IASB:n ja IFRICin ajankohtaiset teemat. Lehti keskittyy IASB:n esityksien ja uusien standardien vaikutuksiin liike-elämässä.

Illustrative interim financial information for existing preparers

Ohjeistusta IAS 34:n Osavuosisikatsaukset mukaisen osavuosisikatsuksen laatimisesta. Julkaisussa on otettu huomioon 31.3.2008 mennessä annetut standardit.

IFRS 1 - First-time Adoption of International Financial Reporting Standards

Julkaisu auttaa IFRS-standardia ensimmäistä kertaa soveltavia yrityksiä kohtaamaan IFRS 1:n haasteet. Julkaisussa IFRS 1:n periaatteet otetaan käytäntöön esittämällä askel askeleelta toimenpiteet laadittaessa ensimmäistä IFRS:n mukaista tilinpäätöstä.

A practical guide to capitalisation of borrowing costs

Julkaisu tarkastelee joitakin käytännön kysymyksiä IAS 23 (uudistettu) "Vieraan pääoman menot" käytännössä.

IAS 39 - Derecognition of financial assets in practice

Julkaisu kuvaa vaatimuksia ja antaa vastauksia usein kysytyihin käytännön kysymyksiin. Julkaisu havainnollistaa myös yksityiskohtaisesti, kuinka IAS 39 -standardia tulee soveltaa sekä "perinteisiin" että joihinkin innovatiivisempiin rakentoihin.

Segment reporting - An opportunity to explain the business

Tämä julkaisu esittää merkittäviä aiheita, joita johdon tulisi harkita IFRS 8 -standardia sovellettaessa. Julkaisu sisältää myös tietoa siitä, kuinka standardi muuttaa raportointia ja mitä sijoittajat haluavat nähdä raportoinnissa.

IFRS Pocket Guide 2008

IFRS Pocket Guide 2008 on kätevä taskuopas tilinteisiin, joissa tarvitet neopesti yleiskatsauksen IFRS-standardien perusteista. Julkaisussa esitetään yhteenveto kirjaus- ja arvostussäännöistä IFRS:n mukaisesti. Pocket Guide sisältää standardit, jotka on julkaistu maaliskuun 2008 loppuun mennessä.

Esimerkkiyhtiön IFRS-konsernitilinpäätös 2008

Johdanto

Tämä julkaisu sisältää teollista toimintaa sekä tukku- ja vähittäiskauppaa harjoittavan kuvitteellisen yrityksen (IFRS GAAP plc) esimerkinomaisen konsernitilinpäätöksen, joka on laadittu IFRS-standardien mukaisesti.

Kyseessä ei ole IFRS GAAP plc:n ensimmäinen IFRS-konsernitilinpäätös, joten siihen ei sovelleta IFRS 1:tä ”Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto”.

Ensimmäisen IFRS-tilinpäätöksen laatijoille tarkoitettu esimerkkitilinpäätös sisältyy PricewaterhouseCoopersin julkaisuun ”Adopting IFRS: IFRS 1 – First time adoption of International Financial Reporting Standards”.

Tämä julkaisu perustuu IFRS-standardien ja tulkintojen sisältämiin vaatimuksiin, jotka ovat voimassa 1.1.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS 8 ”Toimintasegmentit” on otettu käyttöön ennenaikaisesti.

Tavoitteena on ollut realistisen tilinpäätöskokonaisuuden aikaansaaminen. Kaikki kohdat eivät välttämättä koske yksittäistä yritystä. Esimerkiksi jos yrityksellä ei ole olennaisia muita vuokrasopimuksia, sen ei tarvitse esittää niihin sovellettavia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita (IAS1p108, 110). Tietynyyppiset liiketapahtumat on jätetty pois, koska ne eivät liity esimerkkikonsernin toimintaan. Joistakin tällaisista tapahtumista annetaan kuitenkin liitetietoesimerkkejä liitteissä III ja IV.

Julkaisuun sisältyvät esimerkit ovat vain yksi mahdollinen tapa esittää asioita. Tilinpäätöksen muodosta ja sisällöstä vastaa aina yrityksen johto. Muut esittämistavat voivat olla aivan yhtä hyväksyttäviä kuin tässä julkaisussa ehdotetut, jos ne täyttävät IFRS-standardeihin sisältyvät vaatimukset.

Tämä esimerkkitilinpäätös ei riitä korvaamaan standardi- ja tulkintatekstien lukemista tai ammatillista harkintaa esittämistavan oikeellisuudesta. Se ei myöskään kata kaikkia mahdollisia IFRS-standardien edellyttämiä tietoja. Myös muun informaation esittäminen voi olla tarpeellista, jotta IFRS-standardien mukainen oikea esittäminen toteutuisi. Suosittelemme tutustumista julkaisuun me IFRS Disclosure Checklist 2008.

Tämä esimerkkitilinpäätös on suomenkielinen käännös PricewaterhouseCoopers LLP:n teoksesta Illustrative IFRS corporate consolidated financial statements – 2008. Tässä julkaisussa ei ole huomioitu kirjanpitolain, kirjanpitoasetuksen ja osakeyhtiölain Suomessa tilinpäätökselle asettamia vaatimuksia. Alkuperäisen julkaisun tai sen käännöksen tekijät eivät ota vastuuta henkilöille aiheutuvista vahingoista, jotka syntyvät tämän toimiessa tai ollessa toimimatta tähän julkaisuun sisältyvän aineiston perusteella, riippumatta siitä, onko vahinko aiheutunut huolimattomuudesta vai muuten.

Viittausten esittämistapa

Tilinpäätöksen vasemmassa marginaalissa esiintyvät viittaukset tarkoittavat standardin kappaletta, jossa kyseinen erä tai tieto mainitaan – esim. ”8p40” tarkoittaa IAS 8:n kappaletta 40. IFRS-alkuisen standardin numero esitetään kokonaisena, esim. ”IFRS2p6” tarkoittaa IFRS 2:n kappaletta 6. Merkintä ”DV” (disclosure voluntary) tarkoittaa, että tiedon antamista suositellaan mutta ei vaadita. Alaviiteissä esitetään lisätietoja ja -selityksiä.

Sisällysluettelo

Konsernitase	1
Konsernin tuloslaskelma - toimintokohtainen	3
Laskelma konsernin kirjatuiista tuotoista ja kuluista	4
Konsernin rahavirtalaskelma	5

Liitetiedot

1 Yleiset tiedot	6
2 Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	6
2.1 Laatumisperusta	6
2.2 Konsernitilinpäätöksen laatiminen	13
2.3 Segmenttiraportointi	14
2.4 Ulkomaanrahan määraisten erien muuntaminen	14
2.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15
2.6 Aineettomat hyödykkeet	16
2.7 Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvon alentuminen	17
2.8 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät)	18
2.9 Rahoitusvarat	18
2.10 Johdannaisinstrumentit ja suojaus	19
2.11 Vaihto-omaisuus	21
2.12 Myyntisaamiset	22
2.13 Rahavarat	22
2.14 Osakepääoma	22
2.15 Ostovelat	22
2.16 Lainat	22
2.17 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot	23
2.18 Työsuhde-etuudet	23
2.19 Varaukset	25
2.20 Tulouttaminen	26
2.21 Vuokrasopimukset	27
2.22 Osingonjako	28
3 Rahoitusriskien hallinta	28
3.1 Rahoitusriskin osatekijät	28
3.2 Pääomariskien hallinta	33
3.3 Käyvän arvon arvioiminen	33
4 Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut	34
4.1 Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset	34
4.2 Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa	36
5 Segmentti-informaatio	36
6 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	41
7 Aineettomat hyödykkeet	43
8 Osuudet osakkuusyrittämissä	45
9a Rahoitusinstrumentit ryhmittäin	46
9b Rahoitusvarojen luottoriskien arviointi	47

10	Myytävissä olevat rahoitusvarat	48
11	Johdannaisinstrumentit	50
12	Myyntisaamiset ja muut saamiset	51
13	Vaihto-omaisuus	53
14	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	54
15	Rahavarat	54
16	Myyttävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	54
17	Osakepääoma ja ylikurssirahasto	56
18	Kertyneet voittovarot	58
19	Muut rahastot	59
20	Ostovelat ja muut velat	61
21	Lainat	61
22	Laskennalliset verot	64
23	Eläkevelvoitteet	66
24	Varaukset	72
25	Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto	73
26	Muut tuotot	74
27	Tappio maa-alueen pakkolunastuksesta	74
28	Kulujen erittely lajeittain	74
29	Henkilöstömenot	74
30	Rahoitustuotot ja -kulut	75
31	Tuloverot	75
32	Valuuttakurssivoitot/tappiot (-) – netto	77
33	Osakekohtainen tulos	77
34	Osakekohtaiset osingot	78
35	Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta	79
36	Ehdolliset erät	79
37	Vastuusitoumukset	80
38	Liiketoimintojen yhdistäminen	80
39	Lähipiiriliiketoimet	82
40	Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	84
	Tilintarkastuskertomus	87

Liitteet

Liite I	Toimintaa ja taloutta koskeva katsaus	89
Liite II	Tilinpäätöslaskelmien vaihtoehtoisia esittämistapoja	91
Liite III	Periaatteita ja esitettäviä tietoja, jotka eivät liity IFRS GAAP plc:n toimintaan	108
Liite IV	Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut, jotka eivät ole olennaisia IFRS GAAP plc:ssä	123
Liite V	IFRS 3:n (uudistettu) mukaiset tiedot liiketoimintojen yhdistämisistä	124
Liite VI	Esimerkki uusien IFRS-vaatimusten soveltamisesta	129

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Konsernitase

		31.12.		
		Liitetieto	2008	2007
1p68, 1p104, 1p36	Varat			
1p51	Pitkäaikaiset varat			
1p68(a)	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	6	155 341	100 233
1p68(c)	Aineettomat hyödykkeet	7	26 272	20 700
1p68(e)	Osuudet osakkuusyhtiöyksissä	8	13 373	13 244
1p68(n), 1p70	Laskennalliset verosaamiset	22	3 520	3 321
1p68(d), IFRS7p8(d)	Myytavissä olevat rahoitusvarat	10	17 420	14 910
1p68(d), IFRS7p8(a)	Johdannaisinstrumentit	11	395	245
1p68(h), IFRS7p8(c)	Myyntisaamiset ja muut saamiset	12	2 322	1 352
Yhteensä			218 643	154 005
1p51, 1p57	Lyhytaikaiset varat			
1p68(g)	Vaihto-omaisuus	13	24 700	18 182
1p68(h), IFRS7p8(c)	Myyntisaamiset ja muut saamiset	12	19 765	18 330
1p68(d), IFRS7p8(d)	Myytavissä olevat rahoitusvarat	10	1 950	-
1p68(d), IFRS7p8(a)	Johdannaisinstrumentit	11	1 069	951
1p68(d), IFRS7p8(a)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	14	11 820	7 972
1p68(l), IFRS7p8	Rahavarat	15	17 928	34 062
			77 232	79 497
IFRS5p38	Myytavänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät	16	3 333	-
Yhteensä			80 565	79 497
Varat yhteensä			299 208	233 502

Sivuilla 6 – 86 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

31.12.

	Liitetieto	2008	2007
Oma pääoma			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
1p68(p)			
1p75(e)	Osakepääoma	17 25 300	21 000
1p75(e)	Ylikurssirahasto	17 17 144	10 494
1p75(e)	Muut rahastot	19 15 549	7 005
1p75(e)	Kertyneet voittovarot	18 66 592	48 681
		124 585	87 180
1p68(o)	Vähemmistön osuus omasta pääomasta	7 188	1 766
		131 773	88 946
Oma pääoma yhteensä			
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
1p51			
1p68(l), IFRS7p8(f)	Lainat	21 115 121	96 346
1p68(l), IFRS7p8(e)	Johdannaisinstrumentit	11 135	129
1p68(n), 1p70	Laskennalliset verovelat	22 12 370	9 053
1p68(k), 1p75(d)	Eläkevelvoitteet	23 4 635	2 233
1p68(k), 1p75(d)	Varaukset	24 1 320	274
		133 581	108 035
Lyhytaikaiset velat			
1p51, 1p60			
1p68(j), IFRS7p8(f)	Ostovelat ja muut velat	20 16 670	12 478
1p68(m)	Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	2 566	2 771
1p68(l), IFRS7p8(f)	Lainat	21 11 716	18 258
1p68(l), IFRS7p8(e)	Johdannaisinstrumentit	11 460	618
1p68(k)	Varaukset	24 2 222	2 396
		33 634	36 521
IFRS5p38	Myytävänä oleviksi luokitettuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	16 220	-
		33 854	36 521
Velat yhteensä		167 435	144 556
Oma pääoma ja velat yhteensä		299 208	233 502

Sivuilla 6 – 86 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Konsernin tuloslaskelma - toimintokohtainen		1.1. - 31.12.	
	Liitetieto	2008	2007
1p81-83, 1p92,1p36 1p104	Jatkuvat toiminnot		
1p81(a)	Liikevaihto	5	211 034
1p92	Myytyjä suoritteita vastaavat kulut		-77 366
1p92	Bruttokate		133 668
1p81(a), 92	Myyntin ja markkinoinnin kulut		-52 140
1p92	Hallinnon kulut		-28 778
1p92	Muut tuotot	26	1 900
1p83	Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto	25	-90
1p83	Tappio maa-alueen pakkolunastuksesta	27	-1 117
1p83	Liikevoitto¹		53 443
1p83	Rahoitustuotot	30	1 730
1p81(b)	Rahoituskulut	30	-8 173
1p83	Rahoituskulut – netto	30	-6 443
1p81(c)	Osuus osakkuusyritysten tappiosta (-)/ voitosta	8	-174
1p92	Voitto ennen veroja		46 826
1p81(d), 12p77	Tuloverot	31	-14 611
1p81(f) IFRS5 p33(a)	Jatkuvien toimintojen voitto		32 215
	Lopetetut toiminnot		
	Voitto lopetetuista toiminnoista	16	100
1p81(f)	Tilikauden voitto		32 315
1p82	Jakautuminen:		
1p82(b)	Yhtiön osakkeenomistajille		29 767
1p82(a)	Vähemmistölle		2 548
	Yhteensä		32 315
			16 368
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (C per osake)			
	Laimentamaton osakekohtainen tulos		
33p66	Jatkuvista toiminnoista	33	1,26
33p68	Lopetetuista toiminnoista		0,01
	Yhteensä		1,27
	Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos²		
33p66	Jatkuvista toiminnoista	33	1,15
33p68	Lopetetuista toiminnoista		0,01
	Yhteensä		1,16

¹ IAS 1 ei sisällä vaatimusta liikevoiton esittämisestä tuloslaskelmassa. Mikään ei kuitenkaan estä esittämästä sitä tai muuta vastaavanlaista erää.

² Lopetettujen toimintojen osakekohtainen tulos voidaan esittää tuloslaskelman sijaan liitetiedoissa.

Sivuilla 6 – 86 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Laskelma konsernin kirjatusta tuloista ja kuluista

		1.1. – 31.12.	
		2008	2007
		Liitetieto	
1p96(b)	Luvut veroaikutus huomioiden		
16p77(f)	Voitot maa-alueiden ja rakennusten uudelleenarvostuksesta	19	- 759
IFRS7 p20(a)(ii)	Myytavissä olevat rahoitusvarat	19	62
IAS28p39	Osuus osakkuusyriytysten myytävissä olevien rahoitusvarojen rahastosta	19	-14
19p93A	Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot	23	-494
12p80(d)	Euravian verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin	22	-
1p96(b), IFRS7 p23(c)	Rahavirran suojaus	19	-3
1p96(b)	Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	19	40
1p96(b)	Muuntoerot	19	-156
IFRS3 p59	Your Shoes Groupista omistetun osuuden käyvän arvon lisäys (liitetieto 38)	19	-
<hr/>			
1p96(b)	Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotuotot	3 453	194
1p96(a)	Tilikauden voitto	32 315	16 368
<hr/>			
1p96(c)	Kirjatut nettotuotot yhteensä	35 768	16 562
<hr/>			
Jakautuminen:			
1p96(c)	Yhtiön osakkeenomistajille	32 968	15 746
p96(c)	Vähemmistölle	2 800	816
<hr/>			
Yhteensä		35 768	16 562
<hr/>			

Sivuilla 6 – 86 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Liitetiedot

1 Yleiset tiedot

- 1p126 (b), (c) 1p46(a)(b)** IFRS GAAP Plc ("yhtiö") ja sen tytäryritykset (yhdessä "konserni") valmistavat kenkiä, hoitavat niiden jakelua sekä myyvät niitä itsenäisistä jälleenmyyjistä koostuvan verkoston kautta. Konsernilla on tuotantolaitoksia eri puolilla maailmaa, ja sen tuotteita myydään pääasiassa C-valuuttaa käyttäviin maihin sekä Yhdysvaltoihin ja Britanniaan. Tilikauden aikana konserni on hankkinut määräysvallan jalkineiden ja nahkatavaroiden myyntiä harjoittavassa "Your Shoes Group" -konsernissa, joka toimii Yhdysvalloissa ja useimmissa Länsi-Euroopan maissa.
- 1p126(a)** Yhtiö on osakeyhtiö, ja se on rekisteröity Euraviaan, jossa sillä on kotipaikka. Sen rekisteröity osoite on Nice Walk Way, Runningsbourg.
- Yhtiö on listautunut EuroMoney-pörssiin.
- 10p17** Yhtiön hallitus hyväksyi tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi 28.3.2009.

2 Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

- 1p103(a) 1p108(b) 1p110** Seuraavassa esitetään tässä konsernitilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

2.1 Laatimisperusta

- 1p14 1p108(a)** IFRS GAAP plc:n konsernitilinpäätös on laadittu IFRS-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Pääasiallisena arvostusperustana on alkuperäinen hankintameno, josta poiketen seuraavat erät arvostetaan käypään arvoon: maa-alueet ja rakennukset, myytävissä olevat rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat (johdannaisinstrumentit mukaan lukien).

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttämistä. Lisäksi se edellyttää johdolta harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Liitetiedossa 4 kuvataan merkittävää harkintaa vaativat tai monimutkaiset alueet sekä alueet, joilla on tehty konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä oletuksia ja arvioita.

(a) Vuonna 2008 voimaan tulleet tulkinnat

- 8p28** IFRIC 14 "IAS 19 – Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys" sisältää ohjeistusta siitä, miten arvioidaan IAS 19 mukaan taseeseen omaisuuseräksi merkittävän ylijäämän yläraja. Siinä myös selostetaan, kuinka lakisääteiset tai sopimukseen perustuvat vähimmäisrahastointivaatimukset voivat vaikuttaa eläkkeistä aiheutuvaan omaisuuserään tai velkaan. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, sillä konsernin eläkejärjestelyt ovat alijäämisiä eivätkä vähimmäisrahastointivaatimukset koske konsernia.
- 8p28** IFRIC 11 "IFRS 2 – Konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet" sisältää ohjeistusta siitä, käsitelläänkö osakeperusteisia maksuja, joihin liittyy omia osakkeita tai joissa on osallisena konserniin kuuluvia yrityksiä (esim. emoyrityksen osakkeita koskevat optiot), emoyrityksen ja konserniin kuuluvien yritysten erillistilinpäätöksissä omana pääomana maksettavina vai käteisvaroina maksettavina osakeperusteisina liiketoimina. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

8p28

(b) Ennenaikaisesti käyttöön otetut uudet standardit ja standardien muutokset

IFRS 8 "Toimintasegmentit" on otettu käyttöön ennen kuin sen käyttöönotto on pakollista. Standardi korvaa IAS 14:n "Segmenttiraportointi", ja se tuo segmenttiraportoinnin lähemmäksi amerikkalaisen standardin SFAS 131:n "Disclosures about segments of an enterprise and related information" vaatimuksia. Uusi standardi edellyttää "johdon lähestymistapaa", joka tarkoittaa, että tilinpäätöksen segmentti-informaatio tuotetaan samalla perusteella kuin sisäinen raportointi. Tämä on lisännyt raportoitavien segmenttien lukumäärää. Lisäksi segmenttiraportoinnin esittämistapa on nyt lähempänä tapaa, jolla raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle. Koska liikearvoa on kohdistettu rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmille segmenttitasolla, raportoitavien segmenttien muuttuminen johtaa liikearvon siirtämiseen segmentistä "muut maat" uusille toimintasegmenteille siten, että segmentille Kiina kohdistetaan 146 C ja segmentille Venäjä 4 750 C. Tästä uudelleen kohdistamisesta ei aiheudu uusia arvonalentumisia. Vertailutiedot vuodelta 2007 on oikaistu vastaavasti.

(c) Vuonna 2008 voimaan tulleet tulkinnat, jotka eivät liity konsernin toimintaan

Seuraavia tulkintoja on sovellettava 1.1.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mutta ne eivät liity konsernin toimintaan.

- IFRIC 12 "Palvelutoimilupajärjestelyt"

8p30

(d) Myöhemmin voimaan tulevat standardit, standardien muutokset ja tulkinnat, joita ei ole otettu käyttöön ennenaikaisesti

Seuraavat standardit ja olemassa olevien standardien muutokset on jo julkaistu ja niitä on noudatettava 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla tai tätä myöhemmin, mutta konserni ei ole ottanut niitä käyttöön ennenaikaisesti.

- IAS 23 (uudistettu) "Vieraan pääoman menot" (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutettiin standardin mukaan vieraan pääoman menot, jotka johtuvat ehdot täyttävän omaisuuserän (ts. omaisuuserä, jonka saattaminen valmiiksi käyttöä tai myyntiä varten vaatii runsaasti aikaa) hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, on aktivoitava osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa. Vaihtoehto, jonka mukaan vieraan pääoman menot sai kirjata suoraan kuluiksi, on poistettu. Konserni ryhtyy soveltamaan (uudistettua) IAS 23:a vuoden 2009 alussa, mutta konsernilla ei tällä hetkellä ole ehdot täyttäviä omaisuuseriä.
- IAS 1 (uudistettu) "Tilinpäätöksen esittäminen" (voimassa 1.1.2009 alkaen). Uudistetun standardin mukaan tuotto- ja kulueriä (ts. "omistajiin liittymättömiä oman pääoman muutoksia") ei saa esittää oman pääoman muutoksia osoittavassa laskelmassa, joten "omistajiin liittymättömät oman pääoman muutokset" on erotettava omistajiin liittyvistä oman pääoman muutoksista. Kaikki omistajiin liittymättömät oman pääoman muutokset on esitettävä tuloksellisuutta koskevassa laskelmassa, joka saadaan esittää joko vain yhtenä laskelmana (laaja tuloslaskelma) tai kahtena eri laskelmana (tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma). Jos vertailutietoja oikaistaan tai niiden luokittelua muutetaan, on esitettävä nykyisin vaadittavien tilikauden ja vertailukauden lopun taseiden lisäksi myös vertailukauden alun oikaistu avaava tase. Konserni ryhtyy soveltamaan IAS 1:tä (uudistettu) 1.1.2009 alkaen, ja todennäköisesti esitetään sekä tuloslaskelma että laaja tuloslaskelma.
- IFRS 2:n "Osakeperusteiset maksut" muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos koskee oikeuden syntymisehtoja ja peruutuksia. Siinä selvennetään, että oikeuden syntymisehdot voivat olla vain työsuoritukseen perustuvia ehtoja ja yhtiön tulokseen perustuvia ehtoja. Osakeperusteisten maksujen muita ominaisuuksia ei käsitellä oikeuden syntymisehtoina.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Nämä ominaisuudet otetaan henkilöstön ja muiden osapuolten kanssa toteutuneissa transaktioissa huomioon myöntämispäivän käyvässä arvossa, mikä tarkoittaa, että ne eivät vaikuta arvioituu määrään, johon lopulta syntyy oikeus tai myöhemmään arvostukseen. Kaikkia peruutuksia käsitellään kirjanpidossa samalla tavalla riippumatta siitä, johtuuko peruuttaminen yhtiöstä itsestään vai muista osapuolista. Konserni aikoo soveltaa IFRS 2:n muutosta 1.1.2009 alkaen, mutta sillä ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- IAS 32:n ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” ja IAS 1:n ”Tilinpäätöksen esittäminen” muutokset – ”Lunastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkautuessa syntyvät velvoitteet” (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutuneiden standardien mukaan yhtiön on tietyissä tapauksissa luokiteltava omaksi pääomaksi lunastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja sellaiset instrumentit tai instrumenttien komponentit, jotka velvoittavat yhtiön luovuttamaan toiselle osapuolelle suhteellisen osuuden yhtiön nettovarallisuudesta vain yhtiön purkautuessa. Ehtona on, että rahoitusinstrumenteilla on tietyt ominaisuudet ja ne täyttävät tietyt ehdot. Konserni aikoo soveltaa IAS 32:n ja IAS 1:n muutosta 1.1.2009 alkaen, mutta sillä ei odoteta olevan vaikutusta tilinpäätökseen.
- IFRS 1:n ”Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto” ja IAS 27:n ”Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös” muutokset (voimassa 1.1.2009 alkaen). IFRS-tilinpäätöksen ensilaatijat saavat muutetun standardin mukaan käyttää erillistilinpäätöksessään joko käypää arvoa tai aiemman tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa oletushankintamenona määrittäessään tytäryrityksiin, yhteisessä määräysvallassa oleviin yksikköihin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten alkuperäistä hankintamenoa. Muutoksen seurauksena IAS 27:stä myös poistetaan ”hankintamenoon perustuvan kirjaamisen” määritelmä ja siihen lisätään vaatimus osinkojen esittämisestä tuottoina sijoittajayrityksen erillistilinpäätöksessä. Konserni ryhtyy soveltamaan IFRS 1:n muutosta 1.1.2009 alkaen, jolloin kaikki konserniin tytäryritykset soveltavat IFRS-standardeja. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 27 (uudistettu) ”Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös” (voimassa 1.1.2009 alkaen). Uudistetun standardin mukaan määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneiden liiketoimien vaikutukset on kirjattava omaan pääomaan, ellei määräysvalta muutu, eikä näistä liiketoimista enää synny liikearvoa tai voittoja ja tappioita. Standardissa ohjeistetaan myös kirjanpitokäsittelyä tilanteessa, jossa määräysvalta menetetään. Mahdollinen jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan käypään arvoon, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konserni aikoo soveltaa IAS 27:ää (uudistettu) määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneisiin liiketoimiin 1.1.2010 alkaen.
- IFRS 3 (uudistettu) ”Liiketoimintojen yhdistäminen” (voimassa 1.7.2009 alkaen). Liiketoimintojen yhdistämiseen sovelletaan uudistetun standardin mukaan edelleen hankintamenetelmää, johon on tosin tehty joitakin merkittäviä muutoksia. Esimerkiksi kaikki hankinnan toteuttamiseksi suoritetut maksut on kirjattava hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin, ja veloiksi luokitellut ehdolliset maksut arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Jokaisen hankinnan kohdalla saadaan valita, perustuuko määräysvallattomien omistajien osuuden arvostus käypään arvoon vai näiden suhteelliseen osuuteen hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Kaikki hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi. Konserni aikoo soveltaa IFRS 3:a (uudistettu) 1.1.2010 alkaen kaikkiin liiketoimintojen yhdistämiin.
- IFRS 5:n ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” muutos (ja siihen liittyvä muutos IFRS 1:een ”Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto”) (voimassa 1.7.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Siinä selvennetään, että jos osittaista luovutusta koskeva suunnitelma johtaa määräysvallan menettämiseen, tytäryrityksen kaikki varat ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, ja lopetetun toiminnon määritelmän mukaisten kriteerien täytyessä esitetään asiaankuuluvat tiedot. Tästä aiheutuu

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS 1:een muutos, jonka mukaan näitä muutoksia sovelletaan IFRS-standardeihin siirtymispäivästä alkaen. IFRS 5:n muutosta ryhdytään soveltamaan tytäryritysten osittaisiin luovutuksiin 1.1.2010 alkaen.

- IAS 23:n ”Vieraan pääoman menot” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Vieraan pääoman menojen määritelmää on muutettu siten, että korkokulut lasketaan käytäen IAS 39:ssä ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” määriteltyä efektiivisen koron menetelmää. Tämä poistaa IAS 39 ja IAS 23 välisen epäyhdenmu- kaisuuden. IAS 23:n muutosta sovelletaan konsernissa vieraan pääoman menojen aktivointiin 1.1.2009 alkaen.
- IAS 28:n ”Sijoitukset osakkuusyhtiöksiin” muutos (ja siitä aiheutuvat muutokset IAS 32:een ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” ja IFRS 7:ään ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Sijoitusta osak- kuusyhtiöksiin käsitellään arvonalentumistestauksessa yhtenä omaisuuseränä, eikä arvonalentumistestappiota kohdisteta sijoitukseen sisältyviin yksittäisiin omaisuuseriin, esimerkiksi liikearvoon. Arvonalentumisten peruutukset kirjataan sijoituksen kirjan- pitoarvon oikaisuiksi siihen määrään asti kuin osakkuusyhtiöstä kerrytettävissä oleva rahamäärä kasvaa. IAS 28:n muutosta sovelletaan konsernissa osakkuus- yritysosuuksia koskeviin arvonalentumistestauksiin ja arvonalentumistestappioihin 1.1.2009 alkaen.
- IAS 36:n ”Omaisuuserien arvon alentuminen” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Jos käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla on laskettu diskontattujen rahavirtojen perusteella, tilinpäätöksessä esitetään samat tiedot kuin käyttöarvo- laskelmia käytettäessä. Konsernissa ryhdytään soveltamaan IAS 36:n muutosta arvonalentumistestauksiin ja esittämään sen mukaiset liitetiedot 1.1.2009 alkaen.
- IAS 38:n ”Aineettomat hyödykkeet” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muu- tos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Sen mukaan ennakkomaksu saadaan merkitä taseeseen vain silloin, kun maksu on suoritettu ennen kuin tavarihin on saatu oikeus tai palvelut on vastaanotettu. Tämä tarkoittaa, että kenkien postimyyntiluetteloista johtuva kulu kirjataan silloin, kun luettelot ovat konsernin käytettävissä. Konsernin nykyisen käytännön mukaisesti kulu kirjataan, kun luettelot toimitetaan asiakkaille. IAS 38:n muutosta ryhdytään soveltamaan konsernissa 1.1.2009 alkaen, ja sen odotetaan tarkoittavan, että en- nakkomaksuja kirjataan kertyneitä voittovaroja vastaan pois taseesta 500 C.
- IAS 19:n ”Työsuhde-etuudet” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin.
 - Siinä selvennetään, että järjestelyn muutos, joka muuttaa tulevien palkan- korotusten vaikutusta luvattuihin etuuksiin, on järjestelyn supistaminen. Ta- kautuvaan työsuoritukseen kohdistuvien etuuksien muutos aiheuttaa negatiivi- sen takautuvaan työsuoritukseen perustuvan menon, jos se pienentää etuus- pohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvoa.
 - Järjestelyyn kuuluvien varojen tuoton määritelmä on muuttunut siten, että jär- jestelyn hallinnointimenot vähennetään tuottoa laskettaessa vain siltä osin kuin niitä ei ole otettu huomioon etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvaa velvoi- tetta määritettäessä.
 - Lyhyt- ja pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien välinen erottelu perustuu siihen, erääntyvätkö etuudet maksettaviksi 12 kuukauden kuluessa työsuorituksesta.
 - IAS 37:n ”Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat” mukaan ehdolliset ve- lat esitetään liitetiedoissa eikä niitä merkitä taseeseen. IAS 19:ää on muutettu, jotta se olisi tämän kanssa yhdenmukainen.

Konserni soveltaa IAS 19:n muutosta 1.1.2009 alkaen.

- IAS 39:n ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

- Muutos selvittää, että johdannainen voidaan siirtää käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien erien ryhmään tai pois siitä, jos johdannaisesta tulee tehokas suojausinstrumentti rahavirran tai nettosijoituksen suojauksessa tai se lakkaa olemasta sellainen.
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen tai -velkojen määritelmää muutetaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien erien osalta. Tässä selvennetään, että rahoitusvarojen erä tai rahoitusvelka, joka on oosa sellaisten rahoitusinstrumenttien muodostamaa salkkua, joita hallinnoidaan yhdessä ja joita on viime aikoina todistettavasti käytetty lyhyen aikavälin voiton hankkimiseen, sisällytetään tällaiseen salkkuun alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.
- Suojausten määrittämistä ja dokumentoimista koskevan nykyisen ohjeistuksen mukaan suojausinstrumentissa pitää olla raportoivaan yhtiöön nähden ulkopuolinen osapuoli, ja segmentti mainitaan esimerkkinä raportoivasta yhtiöstä. Jotta suojauslaskentaa siis voitaisiin soveltaa segmentin tasolla, kyseisen segmentin on nykyisin täytettävä suojauslaskennan soveltamisedellytykset. Muutoksen seurauksena maininta segmentistä esimerkkinä poistuu, jolloin IAS 39 vastaa IFRS 8:aa "Toimintasegmentit". Sen mukaan segmenttietojen on perustuttava ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavaan informaatioon. Nykyisin jokainen tytäryritys määrittää ja dokumentoi konsernin rahoitusosaston kanssa tekemänsä sopimukset segmenttiraportointia varten käyvän arvon tai rahavirran suojauskohteiksi siten, että suojaukset esitetään siinä segmentissä, johon suojauskohteet liittyvät. Tämä vastaa myös ylimmän operatiivisen päätöksentekijän käyttämää informaatiota. Tarkempia tietoja on liitetiedossa 3.1. Kun muutos on tullut voimaan, suojaus esitetään edelleenkin segmentissä, johon suojauskohteet liittyvät (ja josta toimitetaan informaatiota ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle), mutta konserni ei muodollisesti dokumentoi tätä suojaussuhdetta eikä testaa sitä.
- Kun käyvän arvon suojauslaskenta lopetetaan, käytetään vieraan pääoman ehtoisen instrumentin uuden kirjanpitoarvon määrittämiseen tarkistettua efektiivistä korkoa (joka lasketaan käyvän arvon suojauslaskennan lopettamispäivänä).

Konserni soveltaa IAS 39:n muutosta 1.1.2009 alkaen. Sillä ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan.

- IAS 1:n "Tilinpäätöksen esittäminen" muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Siinä selvennetään, että vain osa IAS 39:n "Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen" mukaisesti kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi luokiteltavista rahoitusvaroista kuuluu lyhytaikaisiin varoihin. Konserni soveltaa IAS 39:n muutosta 1.1.2009 alkaen. Sillä ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin kuuluu myös pieniä muutoksia (ei käsitelty edellä) seuraaviin standardeihin: IFRS 7 "Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot", IAS 8 "Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet", IAS 10 "Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat", IAS 18 "Tuotot" ja IAS 34 "Osavuosisikaukset". Näillä muutoksilla ei todennäköisesti ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen eikä niitä sen vuoksi käsitellä tarkemmin.
- IFRIC 16 "Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset" (voimassa 1.10.2008 alkaen). Tulkinta selvittää nettosijoituksen suojauksen kirjanpitokäsitteilyä. Sen mukaan suojauslaskentaa voidaan soveltaa valuuttakurssiriskiä, joka syntyy ulkomaisen yksikön ja sen emoyhtiön toimintavaihtojen välillä, mutta ei riskiin, joka syntyy esittämismuutosten välillä. Lisäksi suojausinstrumentin haltija voi olla mikä tahansa konserniyhtiö. Suojauskohteeseen sovelletaan IAS 21:n "Valuuttakurssien muutosten vaikutukset" vaatimuksia. Konserni soveltaa IFRIC 16:ta 1.1.2009 alkaen. Sillä ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

DV (e) *Myöhemmin voimaan tulevat tulkinnat ja olemassa olevien standardien muutokset, jotka eivät liity konsernin toimintaan*

Seuraavat tulkinnat ja standardien muutokset on jo julkaistu, ja niitä on noudatettava konsernin 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mutta ne eivät liity konsernin toimintaan:

- IFRIC 13 ”Kanta-asiakasohjelmat” (voimassa 1.7.2008 alkaen). Tulkinnalla selvennetään, että jos tuotteiden tai palvelujen myynnin yhteydessä myönnetään kanta-asiakasetuja (esim. etupisteitä tai ilmaisia tuotteita), kyseessä on useasta eri osasta koostuva järjestely, ja asiakkaalta saatava vastike jaetaan järjestelyn eri osien kesken niiden käypien arvojen perusteella. IFRIC 13 ei ole relevantti konsernille, koska yhdelläkään konserniyhtiöllä ei ole kanta-asiakasohjelmia.
- IAS 16:n ”Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet” muutos (ja siitä johtuva muutos IAS 7:ään ”Rahavirtalaskelmat”) (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Yhtiöt, joiden tavanomaiseen toimintaan kuuluu omaisuuserien antamista vuokralle ja niiden myöhemmin tapahtuvaa myyntiä, esittävät näistä omaisuuseristä saadut myyntituotot liikevaihtona ja siirtävät omaisuuserän kirjanpitoarvon vaihto-omaisuuteen, kun omaisuuserä tulee myytäväksi. Tästä aiheutuu IAS 7:ään muutos, jonka mukaan tällaisten omaisuuserien ostamisesta, vuokralle antamisesta ja myynnistä johtuvat rahavirrat luokitellaan liiketoiminnan rahavirroiksi. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, koska minkään konserniyhtiön tavanomaiseen toimintaan ei kuulu omaisuuserien antamista vuokralle ja niiden myöhemmin tapahtuvaa myyntiä.
- IAS 27:n ”Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Kun IAS 39:n ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” mukaisesti kirjanpidossa käsitelty tytäryhtiösijoitus luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5:n ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti, IAS 39:n soveltamista jatketaan. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, koska sen periaatteena on tytäryrityssijoitusten kirjaaminen hankintamenoön yksittäisten yhtiöiden omassa kirjanpidossa.
- IAS 28:n ”Sijoitukset osakkuusyhtiöihin” muutos (ja siitä aiheutuvat muutokset IAS 32:een ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” ja IFRS 7:ään ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot”), (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Jos sijoitusta osakkuusyhtykseen käsitellään kirjanpidossa IAS 39:n ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” mukaisesti, siitä tarvitsee esittää vain osa IAS 28:n edellyttämistä tiedoista IAS 32:n ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” ja IFRS 7:n ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” edellyttämien tietojen lisäksi. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, koska sen noudattaman periaatteen mukaan osakkuusyhtiyssijoituksia käsitellään konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä.
- IAS 29:n ”Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Ohjeistusta on muutettu sen seikan huomioon ottamiseksi, että osa varoista ja veloista arvostetaan alkuperäisen hankintameno sijaan käypään arvoon. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, sillä yksikään sen tytäryritys tai osakkuusyhties ei toimi hyperinflaatiomaissa.
- IAS 31:n ”Osuudet yhteisyrityksissä” muutos (ja siihen liittyvät muutokset IAS 32:een ja IFRS 7:ään)(voimassa 1.1.2009 alkaen).

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Jos sijoitusta yhteisyritykseen käsitellään kirjanpidossa IAS 39:n mukaisesti, siitä vaaditaan esitettäväksi vain osa IAS 31:n edellyttämistä tiedoista IAS 32:n ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” ja IFRS 7:n ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” edellyttämien tietojen lisäksi. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, koska sillä ei ole osuuksia yhteisyrityksissä.

- IAS 38:n ”Aineettomat hyödykkeet” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Muutoksella poistetaan sanamuoto, jonka mukaan menetelmä, joka johtaa tasapoistoja pienempään poistoon, on perusteltu ”vain harvoin jos koskaan”. Muutoksella ei tällä hetkellä ole vaikutusta konsernin toimintaan, sillä kaikista aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot.
- IAS 40:n ”Sijoituskiinteistöt” muutos (ja siitä johtuvat muutokset IAS 16:een) (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Kiinteistö, jota parhaillaan rakennetaan tai kunnostetaan käytettäväksi sijoituskiinteistönä tulevaisuudessa, kuuluu IAS 40:n soveltamisalaa. Näin ollen tällainen kiinteistö arvostetaan käypään arvoon, jos sovelletaan käyvän arvon mallia. Jos rakenteilla olevan sijoituskiinteistön käypä arvo ei kuitenkaan ole luotettavasti määritettävissä, kiinteistö arvostetaan hankintamenoon, kunnes rakennustyö valmistuu tai käyvän arvon luotettava määrittäminen tulee mahdolliseksi. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, koska sillä ei ole sijoituskiinteistöjä.
- IAS 41:n ”Maatalous” muutos (voimassa 1.1.2009 alkaen). Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Muutetun standardin mukaan diskontattuihin rahavirtoihin perustuvissa käypää arvoa koskeissa laskelmissa on käytettävä markkinoilla määräytyvää diskonttaus korkoa, ja standardista poistetaan kielto, jonka mukaan biologista muuttumista ei saanut ottaa huomioon käypää arvoa laskettaessa. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, koska se ei harjoita maataloustoimintaa.
- IAS 20:n ”Julkisten avustusten kirjanpidollinen käsittely ja julkisesta tuesta tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” (voimassa 1.1.2009 alkaen). Hyöty, joka koituu markkinakorkoa pienemmällä korolla julkiselta vallalta saadusta lainasta, määritetään IAS 39:n ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” mukaisen kirjanpitoarvon ja saatujen maksujen erotuksena, ja hyöty käsitellään IAS 20:n mukaisesti. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, koska sillä ei ole julkiselta vallalta saatuja lainoja tai muita avustuksia.
- IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin kuuluu myös pieniä muutoksia (ei käsitelyä edellä) standardeihin IAS 20 ”Julkisten avustusten kirjanpidollinen käsittely ja julkisesta tuesta tilinpäätöksessä esitettävät tiedot”, IAS 29 ”Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa”, IAS 40 ”Sijoituskiinteistöt” ja IAS 41 ”Maatalous”. Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin toimintaan, kuten edellä on todettu.
- IFRIC 15 ”Kiinteistöjen rakentamissopimukset” (voimassa 1.1.2009 alkaen). Tulokinnassa selvennetään, sovelletaanko tiettyihin transaktioihin IAS 18:aa ”Tuotot” vai IAS 11:tä ”Pitkäaikaishankkeet”. Tulkinta johtaa todennäköisesti siihen, että useimpiin liiketoimiin sovelletaan IAS 18:aa. IFRIC 15 ei koske konsernin toimintaa, sillä kaikki myyntituottoihin liittyvät tapahtumat käsitellään IAS 18:n, ei IAS 11:n mukaisesti.

(Luvut tuhatta €, ellei toisin ilmoiteta)

1p110 2.2 Konsernitilinpäätöksen laatiminen**27p12 (a) Tytäryritykset**

27p14 Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yhtiöt (erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt
27p30 mukaan luettuina), joissa konsernilla on oikeus määrätä talouden ja toiminnan periaatteista. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Arvioitaessa, onko konsernilla toisessa yhtiössä määräysvalta, otetaan huomioon sellaisen potentiaalisen äänivallan olemassaolo ja vaikutus, joka on tarkasteluhetkellä toteutettavissa käyttämällä oikeus tai suorittamalla vaihto. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätöksen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

IFRS3p14 Tytäryritysten hankinta käsitellään hankintamenomenetelmällä. Hankintameno on
IFRS3p24 luovutettujen varojen, liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien
IFRS3p28 ja syntyvien tai vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo, johon lisätään hankinnasta
IFRS3 välittömästi aiheutuvat menot. Yksilöitävissä olevat hankitut varat sekä vastattaviksi
p36, 37 otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypiin
IFRS3p51 arvoihin riippumatta siitä, onko vähemmistöosuuksia vai ei. Määrä, jolla hankintameno
IFRS3p56 ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan tuloslaskelmaan (liitetieto 2.6).

27p24 Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat
27p28 voitot eliminoidaan. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

(b) Liiketoimet vähemmistöomistajien kanssa

Konsernin noudattaman periaatteen mukaan vähemmistöomistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään samalla tavalla kuin konsernin ulkopuolisten osapuolten kanssa toteutuneita. Luovutuksista vähemmistöomistajille syntyy voittoja ja tappioita, jotka merkitään tuloslaskelmaan. Kun vähemmistöomistajilta ostetaan osakkeita, syntyy liikearvo, joka on luovutetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus¹.

¹ Tämä konsernitilinpäätös on laadittu "parent company" -mallin pohjalta. Kts. liitteestä III, millainen kirjanpitoikäsitteily olisi taloudellisen kokonaisuuden mallia sovellettaessa.

1p110 (c) Osakkuusyrietykset

28p13 Osakkuusyrietyksiä ovat kaikki yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta
28p11 mutta ei määräysvaltaa. Yleensä huomattava vaikutusvalta perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 % äänivallasta. Osakkuusyrietyksiin tehdyt sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä, ja alun perin ne kirjataan hankintameno määräisinä. Konsernin osuudet osakkuusyrietyksissä sisältävät myös hankinta-ajankohtana määritetyn liikearvon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien, liikearvo mukaan luettuna, arvon alentumisesta, ks. kohta 2.7.

28p29 Konsernin osuus osakkuusyrietysten hankinnan jälkeisistä voitoista tai tappioista merkitään tuloslaskelmaan, ja sen osuus hankinnan jälkeisistä oman pääoman muutoksista kirjataan omaan pääomaan. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan hankinnan jälkeen kertyneillä muutoksilla. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus osakkuusyrietyksestä mahdolliset muut vakuudettomat saamiset

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

mukaan luettuina, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole osakkuusyrittästä koskevia sitoumuksia eikä se ole suorittanut maksuja sen puolesta.

28p22 Konsernin ja sen osakkuusyrittysten välisistä realisoitumattomista voitoista eliminoidaan
28p26 konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä omaisuuserän arvon alentumisesta. Osakkuusyrittysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Laimennusvaikutuksesta johtuvat voitot tai tappiot osakkuusyrittysijoituksista merkitään tuloslaskelmaan¹.

¹ Vaihtoehtoisesti voidaan valita periaate, jonka mukaan laimennusvaikutuksesta johtuvat voitot tai tappiot kirjataan omaan pääomaan.

1p110 2.3 Segmenttiraportointi

IRS9p5(b) Toimintasegmentit raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty strategisia päätöksiä tekevä Steering Committee.

1p110 2.4 Ulkomaanrahan määraisten erien muuntaminen

1p110 (a) Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

21p17 Konserniyrittysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön
21p9, 18 valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös
1p46(d) esitetään C-valuutassa, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

1p110 (b) Liiketapahtumat ja saldot

21p21, 28 Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi
21p32 liiketapahtumien toteutumispäivien kursseihin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kursseihin. Kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä
39p95(a) maksuista ja ulkomaanrahan määräisten varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän
39p102(a) kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin on kysymys ehdot täyttävistä rahavirran tai nettosijoituksen suojauksista, jolloin ne kirjataan omaan pääomaan.

Lainoihin ja rahavaroihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "rahoitustuotot tai -kulut". Kaikki muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto".

39AG83 Ulkomaanrahan määräisten, myytävissä oleviksi luokiteltujen monetaaristen arvopapereiden käyvän arvon muutokset jaotellaan arvopaperin jaksotetun hankintamenon muutoksesta johtuviin kurssieroihin ja muihin kirjanpitoarvon muutoksiin. Jaksotetun hankintamenon muutoksiin liittyvät kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja muut kirjanpitoarvon muutokset kirjataan omaan pääomaan.

21p30 Kurssierot ei-monetaarisista varoista ja veloista, kuten käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista osakkeista, merkitään tuloslaskelmaan osana käyvän arvon muutoksesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Kurssierot myytävissä oleviksi luokiteltavista ei-monetaarisista osakkeista kirjataan omaan pääomaan myytävissä olevien sijoitusten rahastoon.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

1p110 (c) *Konserniyhtiöt*

21p39 Konsernin esittämismuutosta poikkeavaa toimintavaluuttia käyttävien konserniyhtiöiden (joista mikään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittämismuutosta määräisiksi seuraavasti:

- 21p39(a)** (a) kunkin esitettävän taseen varat ja velat muunnetaan kyseisen tilinpäätöspäivän kurssiin;
 - 21p39(b)** (b) kunkin tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskikursseihin (tai liiketoimien toteutumispäivien kursseihin, jos keskikurssia käyttämällä ei päästä kohtuullisen lähelle samaa tulosta); ja
 - 1p76(b)** (c) kaikki tästä syntyvät kurssierot kirjataan oman pääoman muuntoeroihin.
- 1p76(b)** Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta ja tällaisten nettosijoitusten suojaukseksi määritetyistä lainoista ja muista valuuttainstrumenteista syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muuntoeroihin konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutetaan osaksi tai kun se myydään, omaan pääomaan kirjatut kurssierot merkitään tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

21p47 Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoja ja käypiin arvoihin pääsemiseksi tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja velkoina, ja ne muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

1p110 **2.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet**

16p73(a) Maa-alueisiin ja rakennuksiin kuuluu pääosin tehdaskiinteistöjä, myymälöitä ja toimistotiloja. Maa-alueet ja rakennukset kirjataan käypiin arvoihin, jotka perustuvat riippumattomien arvioijien vähintään kolmen vuoden välein tekemiin arvioihin, ja joista rakennusten osalta on vähennetty poistot. Kertyneet poistot eliminoidaan uudelleenarvostusta tehtäessä omaisuuserän bruttokirjanpitoarvoa vastaan, ja nettomäärä oikaisutaan vastaamaan omaisuuserän uudelleenarvostukseen perustuvaa arvoa. Kaikki muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitetään poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon luetaan hyödykkeiden hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot. Hankintamenu voi sisältää myös omasta pääomasta siirrettyjä voittoja tai tappioita, jotka johtuvat ulkomaan rahan määräisten hyödykkeiden hankintaan liittyvistä ehdoista täyttävistä rahavirran suojauksista¹.

¹ Nämä voitot (tai tappiot) saadaan myös pitää omassa pääomassa siihen asti, kunnes hankittu omaisuuserä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Tällöin ne tulee siirtää tulosvaikutteisiksi.

16p12 Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain, kun on todennäköistä, että konsernille koituu hyödykkeestä taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja omaisuuserän hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Uudella osalla korvattun osan kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Kaikki muut huolto- ja korjausmenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

16p39, Maa-alueiden ja rakennusten uudelleenarvostuksesta johtuvat kirjanpitoarvon lisäykset kirjataan omaan pääomaan muihin rahastoihin. Vähennykset, jotka kumoavat samasta hyödykkeestä aiemmin kirjattuja arvonnkorotuksia, kirjataan suoraan omaan pääomaan, ja kaikki muut vähennykset merkitään tuloslaskelmaan. Uudelleenarvostettuun kirjanpitoarvoon perustuvan, tuloslaskelmaan merkityn poiston ja omaisuuserän alkuperäiseen hankintamenuon perustuvan poiston välinen erotus siirretään vuosittain ”muista rahastoista” ”kertyneisiin voittovaroihin”.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

16p73(b), 50	Maa-alueista ei tehdä poistoja. Muiden hyödykkeiden hankintamenon tai uudelleenar-
16p73(c)	vostukseen perustuvan arvon ja jäännösarvon välinen erotus jaksotetaan tasapoistoina hyödykkeiden arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle seuraavasti:
-	rakennukset 25–40 vuotta
-	koneet ja kalusto 10–15 vuotta
-	ajoneuvot 3–5 vuotta
-	kalusteet, tarvikkeet ja laitteet 3–8 vuotta

16p51 Omaisuuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa.

36p59 Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi (liitetieto 2.7).

16p68, 71 Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon ja ne merkitään tuloslaskelman erään ”muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto”.

16p41, 1p76(b) Kun uudelleenarvostettuja omaisuuseriä myydään, muihin rahastoihin sisältyvät määrät siirretään kertyneisiin voittovaroihin.

1p110 2.6 Aineettomat hyödykkeet

1p110 (a) Liikearvo

IFRS3p51 Liikearvo on määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen 38p118(a) yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tytär-IFRS3p54 yritysten hankinnasta syntyvä liikearvo sisältyy ”aineettomiin hyödykkeisiin”. Liikearvo 36p124 testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja se merkitään taseeseen hankintameneon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Myytyyn yritykseen liittyvän liikearvon kirjanpitoarvo vaikuttaa myyntivoittoon tai -tappioon.

36p80 Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvoa kohdistetaan niille yksiköille tai yksikköjen ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä, jossa liikearvo on syntynyt, toimintasegmenttien mukaisesti määritettynä.

1p110 (b) Tavaramerkit ja lisenssit

38p74 Erillisinä hankittujen tavaramerkkien ja lisenssien kirjanpitoarvo perustuu hankinta-38p97 menoon. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut tavaramerkit ja lisenssit kirjataan 38p118 hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Niiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen, joten ne merkitään taseeseen kertyneillä poistoilla vähennettynä hankintameneon. Tava-38p118 ramerkeistä ja lisensseistä tehdään tasapoistot niiden odotettavissa olevana taloudellise- na vaikutusaikana, joka on 15–20 vuotta.

38p4 Hankitut ohjelmistolisenssit aktivoidaan kyseisen ohjelmiston hankinnasta ja käyttöval-38p118 miiksi saattamisesta aiheutuvien menojen perusteella. Poistot jaksotetaan niiden talou- (a)(b) delliselle vaikutusajalle, joka on 3–5 vuotta.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

(c) Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Niiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen, joten ne merkitään taseeseen kertyneillä poistoilla vähennettyyn hankintamenuun. Asiakassuhteista kirjataan tasapoistot niiden odotettavissa olevana taloudellisena vaikutusajana.

1p110 *(d) Tietokoneohjelmistot*

38p57 Tietokoneohjelmistojen ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluksi toteutuessaan. Kehittämismenot, jotka välittömästi johtuvat yksilöitävissä olevien ja ainutlaatuisten konsernin määräysvallassa olevien ohjelmistotuotteiden suunnittelusta ja testauksesta, merkitään taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi seuraavien kriteerien täytyessä:

- ohjelmistotuotteen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa niin, että se voidaan ottaa käyttöön tai myydä;
- johdolla on aikomus saada ohjelmistotuote valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se;
- ohjelmistotuotetta pystytään käyttämään tai se pystytään myymään;
- pystytään osoittamaan, miten ohjelmistotuote tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä;
- käytettävissä on riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja ohjelmistotuotteen käyttämiseen tai myymiseen; ja
- ohjelmistotuotteesta kehittämisvaiheessa aiheutuvat menot ovat luotettavasti määritettävissä.

38p66 Osana ohjelmistotuotetta aktivoitavat välittömät menot sisältävät ohjelmiston kehittämisenstä aiheutuvat henkilöstömenot ja osuuden siihen liittyvistä yleismenoista. Muut kehittämismenot kirjataan kuluksi toteutuessaan. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoita myöhemmillä kausilla.

38p97 **38p118** **(a)(b)** Aktivoidut ohjelmistojen kehittämismenot, jotka eivät täytä näitä kriteerejä kirjataan pois-toina kuluiksi niiden arvioituna taloudellisena vaikutusajana, joka ei ole kolmea vuotta pidempi.

1p110 **2.7 Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvon alentuminen**

36p9 **36p10** Omaisuuseristä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, esimerkiksi liikearvosta, ei kirjata poistoja, vaan niille tehdään vuosittain arvonalentumistesti. Poistojen kohteena olevia omaisuuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärä mahdollisesti saada kerrytyksi. Määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Omaisuuserät ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten alimmille tasoille, joilla rahavirrat ovat erikseen yksilöitävissä (rahavirtaa tuottavat yksiköt). Rahoitusvaroihin kuulumattomia omaisuuseriä – liikearvoa lukuun ottamatta – joista on kirjattu arvonalentumistappio, tarkastellaan jokaisen tilikauden lopussa sitä silmällä pitäen, olisiko arvonalentuminen syytä peruuttaa.

*(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)***1p110 2.8 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät)**

IFRS5p6, 15 Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä ja myynti on erittäin todennäköinen. Jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä sen sijaan että se kertyisi niiden jatkuvasta käytöstä, ne esitetään kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi.

1p110 2.9 Rahoitusvarat**2.9.1 Luokittelu**

IFRS7p21 39p9 Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu riippuu siitä, mihin tarkoitukseen kyseiset rahoitusvarat on hankittu. Johto päättää rahoitusvarojen luokittelusta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

(a) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

39p9 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat pidetään kaupankäyntitaroituksessa. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, jos se on hankittu **41p57, 59** pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Myös johdannaiset ovat kaupankäyntitaroituksessa pidettäviä, ellei niitä ole määritetty suojauksiksi. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja.

(b) Lainat ja muut saamiset

39p9 1p57, 59 Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin, paitsi milloin ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä. Nämä erät luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Konsernin lainoihin ja muihin saamiin kuuluvat myös taseen ”myyntisaamiset ja muut saamiset” ja rahavarat (liitetiedot 2.11 ja 2.12).

(c) Myytävissä olevat rahoitusvarat

39p9 1p57, 59 IFRS7 Appx Bp5(c) 39p43 Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun ryhmään. Ne ovat pitkäaikaisia varoja, ellei johdon aikomuksena ole luovuttaa niitä 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

2.9.2 Kirjaaminen ja arvostaminen

39p38 IFRS7 Appx Bp5(c) 39p43 Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivän perusteella – päivänä, jona konserni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Sijoitukset rahoitusvaroihin, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja transaktiomenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin. Myytävissä olevat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan myöhemmin käypään arvoon.

39p16

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

- 39p46** Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.
- 39p55(a)** "Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen" ryhmän käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot tai tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto" sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista merkitään tuloslaskelmaan muina tuottoina, kun konsernille on syntynyt oikeus maksun saamiseen.
- 39p55(b)** Myytävissä oleviksi luokiteltujen ulkomaan rahan määräisten monetaaristen arvopapereiden käyvän arvon muutokset jaotellaan arvopaperin jaksotetun hankintamenuon muutoksesta johtuviin kurssieroihin ja muihin arvopaperin kirjanpitoarvon muutoksiin. Monetaaristen arvopapereiden kurssierot merkitään tuloslaskelmaan ja ei-monetaaristen arvopapereiden kurssierot kirjataan omaan pääomaan. Sekä monetaaristen että ei-monetaaristen myytävissä oleviksi luokiteltujen arvopapereiden käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan.
- Kun myytävissä oleviksi luokitellut arvopaperit myydään tai niistä kirjataan arvonalennus, omaan pääomaan kirjatut kertyneet käyvän arvon muutokset sisällytetään tuloslaskelmaan kohtaan "muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto".
- 39p67** Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko myytävissä olevista arvopapereista kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Myytävissä olevista oman pääoman ehtoista instrumenteista saadut osingot kirjataan tuloslaskelmaan muihin tuottoihin, kun konsernille on syntynyt oikeus maksun saamiseen.
- IFRS7 p27(a)** Noteerattujen sijoitusten käyvät arvot perustuvat senhetkisiin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita (ja jos kyseessä ovat noteeraamattomat arvopaperit), käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Tällöin käytetään riippumattomien osapuolten välillä viime aikoina toteutuneita kauppvoja, muiden olennaisilta osin samanlaisten instrumenttien käyviä arvoja, diskontattujen rahavirtojen nykyarvoja ja optionhinnoittelumalleja. Malleissa käytetään mahdollisimman paljon markkinoilta saatua syöttötietoa ja mahdollisimman vähän yhtiökohtaisia tietoja.
- 39p58** Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Jos kyseessä ovat myytävissä oleviksi luokitellut oman pääoman ehtoiset arvopaperit, katsotaan käyvän arvon merkittävän tai pitkittyneen alentumisen alle hankintamenuon olevan merkki arvon alentumisesta. Tällöin kertynyt tappio, joka määritetään hankintamenuon ja senhetkisen käyvän arvon erotuksena vähennettynä kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappiolla, siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittyyä arvonalentumistappioita oman pääoman ehtoista instrumenteista ei myöhemmin peruuteta tuloslaskelman kautta. Myyntisaamisten arvonalentumistestausta kuvataan liitetiedossa 2.12.
- 1p110** **2.10 Johdannaisinstrumentit ja suojaus**
- IFRS7p21** Johdannaiset kirjataan alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja minkä luonteista erää se suojaa. Tietyt johdannaiset määritetään joko:
- suojaamaan taseeseen merkittyjen varojen tai velkojen taikka kiinteäehtoisen sitoumuksen käypää arvoa (käyvän arvon suojaus);
 - suojaamaan tietyltä riskiltä, joka liittyy taseeseen merkittyyyn omaisuuserään tai

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

velkaan taikka erittäin todennäköiseen ennakoituun liiketoimeen (rahavirran suojaus);
tai

- (c) suojaamaan ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosisoitusta (nettosisoituksen suojaus).

39p88 Suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia.

IRS7p23, Suojaukseen käytettyjen johdannaisinstrumenttien käyvät arvot esitetään liitetiedossa
24 11. Omaan pääomaan sisältyvän suojausrahaston muutokset esitetään liitetiedossa 19. Suojaavan johdannaisen koko käypä arvo luokitellaan pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohteen maturiteetti on yli 12 kuukautta, ja lyhytaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohte erääntyy 12 kuukauden kuluessa. Kaupankäyntitaroituksessa pidettävät johdannaiset luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi tai veloiksi.

39p89 (a) *Käyvän arvon suojaus*

Käyvän arvon suojausiksi määritettyjen ja ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutokset samoin kuin suojattavasta riskistä johtuvat suojattavan omaisuuserän tai velan käyvän arvon muutokset merkitään tuloslaskelmaan. Konsernissa sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa vain kiinteäkorkoisten lainojen korkoriskiltä suojautumiseen. Kiinteäkorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten tehokkaaseen osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmassa rahoituskuluihin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelman erään ”muut liiketoiminnan voitot/tappiot (-) – netto”. Suojattujen kiinteäkorkoisten lainojen korkoriskistä johtuvat käyvän arvon muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa rahoituskuluihin.

39p92 Jos suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, efektiivisen koron menetelmällä kirjattavan suojauskohteen kirjanpitoarvoon tehty oikaisu jaksotetaan tulosvaikutteisesti jäljellä olevalle juoksuajalle.

39p95 (b) *Rahavirran suojaus*

1p76(b) Rahavirran suojausiksi määritettyjen, ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelman erään ”muut liiketoiminnan voitot/tappiot (-) – netto”.

39p99, Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla,
100 joilla suojauskohte vaikuttaa tulokseen (esimerkiksi kun suojattu ennakoitu myynti toteutuu). Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten tehokkaaseen osuuteen liittyvä voitto tai tappio esitetään tuloslaskelmassa rahoituskuluissa. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelman erään ”muut liiketoiminnan voitot/tappiot (-) – netto”. Kuitenkin jos suojatun ennakoidun liiketoimen seurauksena kirjataan

39p98(b) rahoitusvaroihin kuulumaton omaisuuserä (esimerkiksi vaihto- tai käyttöomaisuutta), aiemmin omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään omaisuuserän alkuperäiseen hankintamenoan. Jos kyseessä on vaihto-omaisuus, voitot ja tappiot sisältyvät lopulta myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin, ja jos kyseessä on käyttöomaisuus ne sisältyvät lopulta poistoihin.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

39p101 Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelman erään ”muut liiketoiminnan voitot/tappiot (-) – netto”.

39p102
(a)(b) (c) *Nettosijoituksen suojaus*

Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksia käsitellään samalla tavalla kuin rahavirran suojauksia.

1p76(b) Suojausinstrumentin voitto tai tappio, joka johtuu suojauksen tehokkaasta osuudesta, kirjataan omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelman erään ”muut liiketoiminnan voitot/tappiot (-) – netto”.

Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään.

39p55(a) (d) *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset*

Tietyt johdannaisinstrumentit eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Tällaisten johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan erään ”muut liiketoiminnan voitot/tappiot (-) – netto”.

1p110 **2.11 Vaihto-omaisuus**

2p36(a), 9
2p10, 25
23p6, 7
2p28, 30
39p98(b) Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää suunnittelumenot, raaka-aineet, välittömät työsuorituksista johtuvat menot, muut välittömät menot sekä osuuden valmistuksen yleismenoista (normaalin toiminta-asteen perusteella). Hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo tarkoittaa tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa arvioitua myyntihintaa, josta on vähennetty muutuvat myyntikulut. Vaihto-omaisuuden hankintameno sisältää omasta pääomasta siirretyt voitot ja tappiot, jotka johtuvat raaka-aineostoihin liittyvistä, ehdot täyttävistä rahavirran suojauksista¹.

¹ Nämä voitot (tai tappiot) saadaan myös pitää omassa pääomassa siihen asti, kunnes hankitusta omaisuuserästä aiheutuu tulosvaikutteisia kirjauksia. Tällöin myös nämä voitot tulee kirjata tulokseen.

*(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)***1p110 2.12 Myyntisaamiset**
IFRS7p21

39p43 Myyntisaamiset kirjataan alun käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan
39p46(a) jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää, arvon alentu-
39p59 minen huomioon ottaen. Myyntisaamisista kirjataan erilliselle tilille arvonalennus, kun
IFRS7 on objektiivista näyttöä siitä, ettei konserni saa perityksi koko eräänäntynyttä saatavaa
Appx alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Myyntisaamisen arvon alentumiseen viittaavina seik-
Bp5(f) koina pidetään velallisen merkittäviä taloudellisia vaikeuksia, sitä uhkaavaa konkurssia
IFRS7 tai velkajärjestelyä sekä maksujen laiminlyöntiä tai viivästymistä (maksuajan ylitys yli 30
Appx päivää). Arvonalennuksen suuruus määritetään vähentämällä omaisuuserän kirjanpitoar-
Bp5(d) vosta alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen
nykyarvo. Omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan käyttämällä erillistä vähennystiliä, ja
tappio merkitään tuloslaskelmaan erään ”myynnin ja markkinoinnin kulut”. Kun varmis-
tuu, että myyntisaamista ei saada perityksi, se kirjataan pois taseesta myyntisaamisten
vähennystiliä vastaan. Jos aiemmin pois kirjatusta erästä saadaan myöhemmin suoritus,
se kirjataan vähentämään myynnin ja markkinoinnin kuluja.

1p110 2.13 Rahavarat
IFRS7p21

7p45 Rahavirtalaskelman rahavarat muodostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa
olevista pankkitalletuksista, muista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden alkuperäinen
maturiteetti on enintään kolme kuukautta, sekä näistä vähennetyistä luotollisista tileistä.
Taseessa luotolliset tilit sisältyvät lyhytaikaisissa veloissa esitettäviin lainoihin.

1p110 2.14 Osakepääoma

FRS7p21 Kantaosakkeet luokitellaan omaksi pääomaksi. Etuosakkeet, joihin liittyy lunastusvelvoi-
32p18(a) te, luokitellaan veloiksi (liitetieto 2.16).

32p37 Uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktio-
menot esitetään verovaikutuksilla oikaistuina omassa pääomassa saatujen maksujen
vähennyksenä.

32p33 Jos jokin konserniin kuuluva yhtiö ostaa yhtiön osakkeita (omat osakkeet), niin maksettu
vastike ja hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot (tuloverovaikutuksilla vähennettyinä)
vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöi-
dään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen. Jos osakkeet lasketaan uudelleen liikkeeseen,
niistä saatavat vastikkeet sisällytetään yhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan
niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla vähennettyinä verovaikutukset huomioon
ottaen.

1p110 2.15 Ostovelat

IFRS7p21 Ostovelat kirjataan alun käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotet-
39p43, tuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.
39p47

1p110 2.16 Lainat

IFRS7p21

39p43 Otetut lainat kirjataan alun käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot.
39p47 Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon; saadun määrän (vähennettyinä transaktiomenoilla) ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan, ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

32p18(a)
32p33 Etuosakkeet, jotka on lunastettava tietynä päivänä, luokitellaan veloiksi. Niille maksettavat osingot merkitään tuloslaskelmaan korkokuluiksi.

IFRS7
p27(a)
32p18, 28
32AG31 Vaihtovelkakirjalainan vieraan pääoman komponentin käypä arvo määritetään käyttäen vastaavan vaihto-oikeudettoman lainan markkinakorkoa. Tämä velka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, kunnes se eräännyy tai vaihdetaan osakkeiksi. Saatujen maksujen jäljelle jäävä osuus edustaa vaihto-oikeutta, ja se kirjataan omaan pääomaan verovaikutuksilla vähennettynä.

1p60 Lainat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne eräännyvät alle 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä.

1p110 2.17 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

12p58
12p61 Verokulu sisältää sekä kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron että laskennallisen veron. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan omaan pääomaan.

12p12
12p46 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan niiden verolakien perusteella, jotka on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai käytännössä hyväksyty maissa, joissa yhtiön tytäryritykset ja osakkuusyrittymät toimivat ja kerryttävät verotettavaa tuloa. Johto arvioi veroilmoituksissa otettujen kantojen vaikutuksia säännöllisesti tilanteissa, joissa sovellettava verolainsäädäntö jättää tilaa tulkinnalle. Tarvittaessa kirjataan varauksia niiden määrien perusteella, jotka veronsaajille odotetaan maksettavan.

12p24
12p15
12p47 Laskennalliset verot kirjataan omaisuuserien ja velkojen verotuksellisten arvojen ja niiden konsernitilinpäätöksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista täysimääräisinä velkamenetelmää käyttäen. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta verokantoiden tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen (ja -lakien) perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksyty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

12p24, 34 Laskennallisia verosaamia kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että käytettävissä on verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot pystytään hyödyntämään.

12p39, 44 Tytäryrityksiin ja osakkuusyrittymiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi milloin konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisaikankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

1p110 2.18 Työsuhde-etuudet

1p110 (a) *Eläkevelvoitteet*

19p27
19p25
19p7 Konserniin kuuluvilla yhtiöillä on erilaisia eläkejärjestelyjä. Yleensä ne rahoitetaan vakuutusyhtiöille tai rahastoille suoritettavilla maksuilla, jotka perustuvat säännöllisesti tehtäviin vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Konsernilla on sekä etuusperusteisia että

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

- 19p120A(b)** maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikauden työsuoritukseen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia. Etuuspohjaisessa järjestelyssä yleensä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu tavallisesti mm. iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.
- 19p79, 19p80, 19p64** Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen tilinpäätöspäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo ja jota oikaistaan kirjaamattomilla takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvan velvoitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituaan etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioitujen vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeelle samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.
- 19p93-93D 19p120 A(a)** Kokemusperusteisista oikaisuista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan konsernin kirjattuja tuottoja ja kuluja osoittavan laskelman kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.
- 19p96** Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot merkitään välittömästi tuloslaskelmaan, paitsi milloin eläkejärjestelyyn tehty muutos edellyttää työsuhteen jatkuvan tietyn ajan (vapaakirjautumiseen tarvittava ajanjakso). Tällöin takautuvasta työsuorituksesta johtuvat menot kirjataan kuluiksi tasaerinä vapaakirjautumiseen tarvittavan ajanjakson kuluessa.
- 19p44** Maksupohjaisissa etuusjärjestelyissä konserni suorittaa julkisesti tai yksityisesti hallinnoitaviin eläkevakuutuksiin maksuja, jotka ovat pakollisia, sopimukseen perustuvia tai vapaaehtoisia. Konsernilla ei ole näiden suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Suoritettua maksu kirjataan työsuhde-etuuksista johtuviksi kuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritettua maksu merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.
- 1p110** *(b) Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet*
- 19p120A(a) 19p120A(b)** Jotkin konserniyhtiöt tarjoavat terveydenhoitoetuuksia eläkkeelle jääneille työntekijöilleen. Etuuden saamisen ehtona on yleensä, että työsuhde jatkuu eläkeikään saakka ja on kestänyt tietyn vähimmäisajan. Näistä etuuksista odotettavissa olevat menot jaksotetaan työsuhteen kestoajalle käyttäen samaa laskentamenetelmää kuin etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä. Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi kirjattuja tuottoja ja kuluja osoittavan laskelman kautta sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Riippumattomat auktorisoidut vakuutusmatemaatikot arvioivat nämä veloitteet vuosittain.
- 1p110** *(c) Osakeperusteinen palkitseminen*
- IFRS2 p15(b) IFRS2P19** Konsernilla on useita omana pääomana maksettaviksi luokiteltuja osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä, joiden perusteella työntekijät suorittavat työtä konsernin oman pääoman ehtoisia instrumentteja (optiot) vastaan. Myönnettyjä optioita vastaan saatavan

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

työsuorituksen käypä arvo kirjataan kuluksi. Kuluksi kirjattava kokonaismäärä perustuu myönnettyjen optioiden käypään arvoon. Ei-markkinaperusteiset ehdot (esimerkiksi tulokseen ja myynnin kasvuun liittyvät tavoitteet ja työsuhteen tietty kestoaika) otetaan huomioon niiden optioiden lukumäärässä, joihin työntekijöillä odotetaan syntyvän oikeus. Kuluksi kirjattava määrä jaksotetaan ajanjaksolle, jonka kuluessa kaikkien oikeuden syntymisehtojen on määrä täyttyä. Arvio siitä, miten moneen optioon odotetaan syntyvän oikeus ei-markkinaperusteisten ehtojen perusteella, tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään tuloslaskelmaan, ja omaan pääomaan tehdään vastaava oikaisu.

Optioita toteutettaessa saatavat maksut vähennettynä niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla kirjataan osakepääomaan (nimellisarvo) sekä ylikurssirahastoon.

1p110 *(d) Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet*

19p133 Irtisanomisetuusia maksetaan, kun konserni lopettaa henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisaikaa tai kun henkilö suostuu irtisanoutumaan vapaaehtoisesti näitä etuuksia vastaan. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan, kun konserni on todistettavasti sitoutunut joko: lopettamaan nykyisten työntekijöiden työsuhteen yksityiskohtaisen, asianmukaisen suunnitelman mukaisesti ilman perätyymismahdollisuutta tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuudet, jotka erääntyvät maksettaviksi yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä, diskontataan nykyarvoon.

1p110 *(e) Voitto-osuus- ja bonusjärjestelyt*

19p17 Bonus- ja voitto-osuusjärjestelyistä kirjattava velka ja kulu perustuvat kaavaan, jossa otetaan huomioon osakkeenomistajille kuuluva voitto tiettyjen oikaisujen jälkeen. Varaus kirjataan silloin, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai aiemman käytännön perusteella on syntynyt tosiasiallinen velvoite.

1p110 **2.19 Varaukset**

37p14 Ympäristön ennalleen palauttamista, uudelleenjärjestelymenoja ja oikeudellisia vaateita varten kirjataan varauksia, kun: konsernilla on toteutuneiden tapahtumien seurauksena voimassaoleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite; voimavarojen siirtyminen veloitteen täyttämiseksi on todennäköistä; ja veloitteen määrä on arvioitu luotettavasti. Uudelleenjärjestelyvarauksiin sisältyy vuokrasopimusten irtisanomisen seuraamuksia ja henkilöstön irtisanomiskorvauksia. Tulevista liiketoiminnan tappioista ei kirjata varauksia.

37p24 Jos samankaltaisia velvoitteita on useita, voimavarojen siirtymisen todennäköisyys määritetään tarkastelemalla velvoitteiden ryhmää yhtenä kokonaisuutena. Varaus kirjataan, vaikka voimavarojen siirtymisen todennäköisyys olisi pieni jokaisen samaan ryhmään kuuluvan yksittäisen erän osalta.

37p45 Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Nykyarvon laskennassa käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja kyseistä velvoitetta koskevista erityisriskeistä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi.

*(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)***1p110 2.20 Tulouttaminen**

18p35(a) Tuotot sisältävät konsernin tavanomaisessa liiketoiminnassa tapahtuvasta tavaroiden ja palveluiden myynnistä saatujen tai saatavien vastikkeiden käyvän arvon. Tuotot esitetään arvonlisäveroilla, palautuksilla ja alennuksilla vähennettyinä, ja niistä on eliminoitu konsernin sisäiset myynnit.

Tuotot kirjataan, kun ne ovat luotettavasti määritettävissä, kun vastaisen taloudellisen hyödyn saaminen on todennäköistä ja kun tietyt edellytykset ovat täyttyneet konsernin eri toiminnoissa jäljempänä kuvatulla tavalla. Tuottojen katsotaan olevan luotettavasti määritettävissä vasta, kun kaikki myyntiin liittyvät epävarmuustekijät ovat ratkenneet. Arviot perustuvat konsernin aiempaan kokemukseen, ja niissä otetaan huomioon asiakastyypit, liiketapahtuman tyyppi ja kunkin järjestelyn erityispiirteet.

18p14 (a) Tavaroiden myynti – tukkumyynti

Konserni valmistaa erilaisia jalkineita ja myy niitä tukkuliikkeille. Tavaroiden myynti kirjataan, kun konserniyritys on toimittanut tuotteet tukkuliikkeelle ja kun tukkuliikkeellä on täysi harkintavalta sen suhteen, minkä myyntikanavan kautta ja mihin hintaan se myy tuotteet edelleen, eikä ole sellaisia täyttämättömiä velvoitteita, jotka voisivat vaikuttaa siihen, hyväksyykö tukkuliike tuotteet. Toimituksen katsotaan tapahtuneen vasta, kun tuotteet on toimitettu sovittuun paikkaan, riski tuotteiden epäkuranttiudesta ja vahingoitumisesta on siirtynyt tukkuliikkeelle ja tukkuliike joko on hyväksynyt tuotteet myyntisopimuksen mukaisesti, hyväksymiseen liittyvien ehtojen voimassaoloaika on päättynyt tai konsernilla on objektiivista näyttöä kaikkien hyväksymisen ehtojen täyttymisestä.

Jalkineiden myyntiin tukkuliikkeille liittyy usein paljousalennuksia ja tukkumyynnissä asiakkailta on oikeus palauttaa virheelliset tuotteet. Myynti kirjataan myyntisopimuksen mukaisen hinnan perusteella, ja siitä vähennetään myyntihetkellä arvioidut paljousalennukset ja palautukset. Alennusten ja palautusten arviointi ja kirjaaminen perustuu aikaisempaan kokemukseen. Paljousalennukset arvioidaan ennakoitujen vuosiestojen pohjalta. Myydylle tuotteille annettava 60 päivän maksuaika on markkinoilla noudatettavan käytännön mukainen, joten myynteihin ei katsota sisältyvän rahoitusta/-osuutta.

18p14 (b) Tavaroiden myynti – vähittäismyynti

Konsernilla on kenkiä ja muita nahkatuotteita myyvä vähittäismyymäläketju. Tavaroiden myynti kirjataan, kun konserniyritys myy tuotteen asiakkaalle. Vähittäismyynti on tavallisesti käteis- tai luottokorttimyyntiä.

Konsernin noudattaman periaatteen mukaan vähittäismyyntiasiakkailta on palautusoikeus 28 päivän kuluessa. Palautusten määrä arvioidaan ja kirjataan myyntihetkellä aikaisemman kokemuksen perusteella. Konsernilla ei ole kanta-asiakasohjelmia.

18p20 (c) Palvelujen myynti

Konserni myy muille kenkätehtaille suunnittelu- ja kuljetuspalveluja. Palvelusopimukset perustuvat joko käytettyyn aikaan ja materiaaleihin tai ovat kiinteähintaisia, ja niiden voimassaoloaika vaihtelee yleensä vajaasta vuodesta kolmeen vuoteen.

Tuotot käytettyyn aikaan ja materiaaleihin perustuvien sopimusten mukaisista palveluista – tyypillisesti suunnittelupalveluista – kirjataan valmistumisasteen mukaisesti. Tuotot kirjataan yleensä sopimuksen mukaisten hintojen perusteella. Käytettyyn aikaan perustuvien sopimusten valmistumisaste määritetään jo tehtyjen työtuntien prosentiosuutena

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

tehtävistä kokonaistunneista. Materiaaleihin perustuvien sopimusten mukaisten palvelujen valmistumisaste määritetään jo syntyneiden välittömien kulujen prosenttiosuutena syntyvistä kokonaiskuluista.

Myös kiinteähintaisten sopimusten mukaiset tuotot suunnittelupalveluista kirjataan valmistumisasteen perusteella. Yleensä tuottojen kirjaaminen perustuu jo suoritettujen palvelujen prosenttiosuuteen koko suoritettavasta palvelusta.

Kiinteähintaisten sopimusten mukaiset tuotot kuljetuspalveluista kirjataan yleensä sille kaudelle, jolla palvelut suoritetaan, kirjaamalla tuotto tasaerinä sopimusajanjaksolle. Tuloja, menoja tai valmistumisastetta koskevia alkuperäisiä arvioita tarkistetaan, jos olosuhteet antavat tähän aihetta. Tarkistukset voivat johtaa arvioitujen tulojen tai menojen kasvamiseen tai pienentymiseen, ja ne vaikuttavat tulokseen sillä kaudella, jolla tarkistamiseen johtavat olosuhteet tulevat johdon tietoon.

18p30(a) (d) *Korkotuotot*

39p93 Korkotuotot kirjataan ajan kulumisen perusteella efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Jos saamisen arvo alentuu, sen kirjanpitoarvo alennetaan vastaamaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää, joka saadaan diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat instrumentin alkuperäisellä efektiivisellä korolla, ja diskonttausvaikutuksen purkautuminen kirjataan jatkossa korkotuotoksi. Olvoltaan alentuneista lainasaamisista kertyvät korkotuotot kirjataan alkuperäisen efektiivisen koron mukaisesti.

18p30(b) (e) *Rojaltituotot*

Rojaltituotot kirjataan suoriteperusteisesti asianomaisten sopimusten tosiasiallisen sisällyksen mukaisesti.

18p30(c) (f) *Osinkotuotot*

Osinkotuotot kirjataan, kun maksun saamiseen on syntynyt oikeus.

1p110 **2.21 Vuokrasopimukset**

17p33
SIC-15p5 Vuokrasopimukset, joiden mukaan vuokralle antaja pitää itsellään merkittävän osan omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat maksut (vähennettyinä vuokralle antajalta mahdollisesti saaduilla kannustimilla) kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

1p110 Tiettyjä rakennuksia ja koneita on otettu vuokralle. Rakennusten ja koneiden vuokrasopimukset, joiden mukaan konsernilla on olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otetut hyödykkeet merkitään vuokrasopimuksen alkaessa taseeseen vuokrauskohteen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on pienempi.

17p20
17p27 Maksusuoritukset jaetaan velan vähennykseen ja rahoitusmenoon siten, että jäljellä olevan velan korkoprosentti pysyy samana. Vastaavat vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusmenoilla vähennettyinä muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Rahoitusmenon korko-osuus merkitään tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle otetuista rakennuksista ja koneista tehdään poisot omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi niistä on lyhyempi.

1p110 2.22 Osingonjako

10p12 Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana osingot hyväksytään yhtiökokouksessa.

3 Rahoitusriskien hallinta

3.1 Rahoitusriskin osatekijät

IFRS7p31 Konserni altistuu toimintansa seurauksena useille rahoitusriskeille: markkinariskille (joka sisältää valuuttariskin, käyvän arvon korkoriskin, rahavirtojen korkoriskin ja hintariskin), luottoriskille ja maksuvalmiusriskille. Konsernin riskienhallintaohjelman pääpaino on rahoitusmarkkinoiden huonossa ennustettavuudessa, ja pyrkimyksenä on minimoida mahdolliset epäedulliset vaikutukset vaikutukset konsernin taloudelliseen tulokseen. Tiettyiltä riskeiltä suojautumiseen käytetään johdannaisinstrumentteja.

Riskienhallintaa hoitaa konsernin keskitetty rahoitusosasto hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Rahoitusosasto tunnistaa, arvioi ja suojaa rahoitusriskejä läheisessä yhteistyössä konsernin liiketoimintayksikköjen kanssa. Hallitus antaa kirjalliset ohjeet yleisen riskienhallinnan periaatteista samoin kuin toimintatavoista, jotka koskevat erityisiä alueita, kuten valuuttariskiä, korkoriskiä, luottoriskiä ja johdannaisten käyttöä sekä ylimääräisten likvidien varojen sijoittamista.

(a) Markkinariski

(i) Valuuttariski

IFRS7 p33(a) Konsernin toiminta on kansainvälistä, ja se altistuu eri valuutoista, pääasiassa Yhdysvaltain dollarista ja Englannin punnasta, johtuville riskeille. Valuuttariskiä syntyy ennakoituista liiketoimista, taseeseen merkityistä varoista ja veloista sekä ulkomaisiin yksikköihin tehdyistä nettosijoituksista.

IFRS7 p33(b), 22(c) Johdon määräämien toimintaperiaatteiden mukaan kaikkien konserniyhtiöiden on hallittava omaan toimintavaluuttaansa kohdistuvia valuuttariskejä. Yhtiöiden täytyy suojata kaikki valuuttamääräiset ennakoituidet liiketoimet sekä taseeseen kirjatut varat ja velat konsernin rahoitusosaston kanssa tehtävillä sisäisillä termiiniosopimuksilla. Valuuttariski syntyy, kun ennakoituidet liiketoimet taikka kirjatut varat tai velat ovat muun valuutan kuin yhtiön toimintavaluutan määräisiä.

IFRS7 p22(c) Konsernin rahoitusosastolla riskienhallinnan periaatteena on suojata 75–100 % kunkin tärkeimmän valuutan seuraavan 12 kuukauden ennakoituista rahavirroista (lähinnä vientimyyntiä ja vaihto-omaisuusostoja). Ennakoidusta valuuttamääräisestä myynnistä noin 90 % (2007: 95 %) katsotaan suojauslaskentaa sovellettaessa ”erittäin todennäköiseksi”.

39p73 Segmenttiraportoinnissa tytäryritykset käsittelevät konsernin rahoitusosaston kanssa tekemiään termiiniosopimuksia käyvän arvon tai rahavirran suojauksina. Vastaavat ulkopuolisten kanssa tehdyt termiiniosopimukset käsitellään konsernitaseella tiettyihin varoihin, velkoihin tai ennakoituihin liiketoimiin kohdistuvina valuuttariskin suojauksina bruttoperusteisesti.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS7 p33(a)(b) IFRS7 p22(c) Konsernilla on joitakin ulkomaisiin yksikköihin tehtyjä nettosijoituksia, jotka ovat alttiina muuntoeroon liittyvälle valuuttariskille. Näitä suojataan pääasiassa asianomaisten valuuttojen määräisten velkojen avulla.

IFRS7p40 IFRS7 IG36 Jos C-valuutta olisi ollut 31.12.2008 Yhdysvaltain dollariin nähden 11 % heikompi/vahvempi kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto verojen jälkeen olisi ollut 362 C (2007: 51 C) suurempi/pienempi. Tämä johtuu pääasiassa dollarimääräisten myyntisaamisten, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja myytävissä oleviksi luokiteltujen vieraan pääoman ehtoisten arvopapereiden muuntamisesta syntyvistä kurssivoitoista/tappioista sekä dollarimääräisten lainojen muuntamisesta syntyvistä kurssitappioista/voitoista. C-valuutan ja Yhdysvaltain dollarin välinen valuuttaherkkyys on suurempi vuonna 2008 kuin 2007, koska dollarimääräisiä velkoja oli edellisvuotta enemmän.

Jos C-valuutta olisi ollut 31.12.2008 Englannin puntaan nähden 4 % heikompi/vahvempi kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto verojen jälkeen olisi ollut 135 C (2007: 172 C) pienempi/suurempi, mikä pääosin johtuu puntamääräisten myyntisaamisten, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja myytävissä oleviksi luokiteltujen vieraan pääoman ehtoisten arvopapereiden muuntamisesta syntyvistä kurssivoitoista/tappioista sekä puntamääräisten velkojen muuntamisesta syntyvistä kurssitappioista/voitoista.

(ii) Hintariski

IFRS7 p33(a)(b) Konserni on alttiina osakkeiden hintariskille, joka kohdistuu konsernitaseessa myytävissä oleviksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokiteltuihin sijoituksiin. Konserni ei ole altistunut hyödykkeiden hintariskille. Osakesijoituksista johtuvaa hintariskiä hallitaan hajauttamalla sijoitussalkkua. Hajauttaminen tapahtuu konsernin asettamissa rajoissa.

Konsernin sijoitukset muiden julkisesti noteerattujen yritysten osakkeisiin sisältyvät johonkin seuraavista osakeindekseistä: DAX-indeksi, Dow Jones -indeksi ja FTSE 100 UK -indeksi.

IFRS7p40 IFRS7 IG36 Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto FTSE 100 -indeksin nousun/laskun vaikutuksista konsernin tulokseen verojen jälkeen ja omaan pääomaan. Luvut perustuvat oletukseen, että osakeindeksi on noussut/laskenut 5 % kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan ja että kaikkien konsernin osakesijoitusten arvon muutos korreloi indeksin muutokseen samalla tavalla kuin aikaisemmin:

Indeksi	Vaikutus tulokseen verojen jälkeen C		Vaikutus omaan pääomaan C	
	2008	2007	2008	2007
DAX	200	120	290	290
Dow Jones	150	120	200	70
FTSE 100 UK	60	30	160	150

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista osakkeista johtuvat voitot/tappiot kasvattaisivat/pienentäisivät voittoja/voittoja verojen jälkeen. Omassa pääomassa oleva käyvän arvon rahasto kasvaisi/pienensisi myytävissä oleviksi luokitelluista osakkeista aiheutuvien voittojen/tappioiden seurauksena.

(iii) Rahavirran ja käyvän arvon korkoriski

IFRS7 p33(a) Koska konsernilla ei ole merkittäviä korollisia saamisia, sen tuotot ja liiketoiminnan rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia markkinakorkojen muutoksista.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

- IFRS7 p33(a)(b) IFRS7 p22(c)** Korkoriskiä aiheutuu pitkäaikaisista veloista. Vaihtuvakorkoiset lainat altistavat konsernin rahavirran korkoriskille. Kiinteäkorkoiset lainat altistavat konsernin käyvän arvon korkoriskille. Konsernin toimintaperiaatteena on pitää noin 60 % lainoista kiinteäkorkoisina. Konsernin vaihtuvakorkoiset lainat olivat C-valuutan ja Englannin punnan määräisiä vuosina 2008 ja 2007.
- IFRS7 p22(b)(c)** Konserni analysoi korkopositiotaan jatkuvasti. Erilaisia skenaarioita simuloidaan ottamalla huomioon uudelleenrahoitus, nykyisten positioiden uudistaminen, vaihtoehtoinen rahoitus ja suojaus. Näiden skenaarioiden pohjalta konsernissa lasketaan tietyn suuruisen korkomuutoksen tulosvaikutus. Kaikille valuutoille käytetään simuloinneissa samansuuruisia korkomuutosta. Skenaarioita luodaan vain korollisille veloille, joista korkopositiio pääasiassa koostuu.
- Tehtyjen simulointien perusteella 0,1 prosenttiyksikön muutoksen vaikutus tulokseen verojen jälkeen olisi enintään 41 C:n (2007: 37 C) suuruinen lisäys tai enintään 34 C:n (2007: 29 C) vähennys. Simulointi toistetaan neljännesvuosittain, ja tarkoituksena on varmistua siitä, että mahdollinen enimmäistappio pysyy johdon määräämissä rajoissa.
- IFRS7 p22(b)(c)** Rahavirran korkoriskiä hallitaan eri skenaarioiden perusteella käyttäen koronvaihtosopimuksia, joista maksetaan vaihtuvaa ja saadaan kiinteää korkoa. Tällaisten koronvaihtosopimusten taloudellinen vaikutus vastaa lainojen muuttamista vaihtuvakorkoisista kiinteäkorkoisiksi. Yleensä pitkäaikaiset lainat nostetaan vaihtuvakorkoisina ja muutetaan koronvaihtosopimusten avulla kiinteäkorkoisiksi, jolloin saadaan alempi korko kuin nostamalla lainat suoraan kiinteäkorkoisina. Koronvaihtosopimuksissa konserni sopii toisten osapuolten kanssa vaihtavansa tietyin väliajoin (pääasiassa neljännesvuosittain) kiinteän sopimuskoron ja vaihtuvan koron erotuksen, joka lasketaan sovittujen nimellismäärien perusteella.
- IFRS7 p22(b)(c)** Joskus konserni tekee myös koronvaihtosopimuksia, jossa maksetaan kiinteää ja saadaan vaihtuvaa korkoa suojautuakseen käyvän arvon korkoriskiltä silloin kun kiinteäkorkoisten lainojen osuus ylittää 60 %:iin asetetun tavoitteen.
- IFRS7p40 IFRS7IG36** Jos C-valuutan määräisten lainojen korot olisivat 31.12.2008 olleet 0,1 prosenttiyksikköä korkeammat/alemmat kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto verojen jälkeen olisi ollut 22 C (2007: 21 C) pienempi/suurempi, mikä johtuu pääasiassa vaihtuvakorkoisten lainojen suuremmista/pienemmistä korkokuluista. Muut oman pääoman erät olisivat olleet 5 C (2007: 3 C) pienemmät/suuremmat johtuen pääasiassa myytävissä oleviksi luokiteltujen kiinteäkorkoisten rahoitusvarojen käyvän arvon pienentymisestä/kasvamisesta. Jos Englannin punnan määräisten lainojen korot olisivat kyseisenä päivänä olleet 0,5 prosenttiyksikköä korkeammat/alemmat kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto verojen jälkeen olisi ollut 57 C (2007: 38 C) pienempi/suurempi, mikä johtuu pääasiassa vaihtuvakorkoisten lainojen suuremmista/pienemmistä korkokuluista. Muut oman pääoman erät olisivat olleet 6 C (2007: 4 C) pienemmät/suuremmat johtuen pääasiassa myytävissä oleviksi luokiteltujen kiinteäkorkoisten rahoitusvarojen käyvän arvon pienentymisestä/kasvamisesta.
- (b) Luottoriski*
- IFRS7p33 (a)(b) IFRS7 p34(a)** Luottoriskiä hallitaan konsernitasolla. Riski liittyy rahavaroihin, johdannaisinstrumentteihin ja pankkitalletuksiin samoin kuin tukku- ja vähittäismyyntiasiakkaisiin, joilta on avoimia saatavia ja joille on annettu toimitussitoumuksia. Konserni toimii vain sellaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa, joiden riippumattoman tahon antama luottoluokitus on vähintään "A". Jos tukkumyyntiasiakkaille on tehty riippumattomia luokituksia, käytetään näitä. Jos riippumattomia luokituksia ei ole, konsernin riskienhallinta arvioi asiakkaan

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

luottokelpoisuuden ja tällöin huomioidaan asiakkaan taloudellinen asema, luottohistoria ja muita tekijöitä. Asiakkaille asetetaan sisäisten tai ulkoisten luokitusten perusteella yksilölliset luottorajat hallituksen määrittämien rajojen mukaisesti. Luottorajojen käyttöä tarkkaillaan säännöllisesti. Vähittäismyyntiasiakkaat maksavat ostoksensa käteisellä tai yleisimmillä luottokorteilla. Kts. liitetieto 9, joka sisältää lisätietoja luottoriskistä.

Raportointikaudella ei ole ylitetty asiakkaille asetettuja luottorajoja, eikä johto odota näistä vastapuolista aiheutuvan luottotappioita.

(c) Maksuvalmiusriski

IFRS7 p33, 39(b) Varovaiseen maksuvalmiusriskin hallintaan kuuluu, että käytettävissä on riittävästi käteisvaroja ja markkinakelpoisia arvopapereita, että rahoituksen saatavuus on turvattu riittävästi sitovilla luottolimiiteillä ja että positioita on mahdollista sulkea. Koska liiketoiminta on luonteeltaan dynaamista, konsernin rahoitusosasto turvaa rahoituksen joustavuuden käyttämällä valmiiksi neuvoteltuja luottojärjestelyjä.

IFRS7 p34(a) Johto seuraa jatkuvasti kassavirtaennusteita ja konsernin maksuvalmiusasemaa (joka kattaa nostamattomat luottolimiitit (liitetieto 21) ja rahavarat (liitetieto 15)). Yleensä tämä tehdään paikallisesti yhtiötasolla konsernin määrittämien periaatteiden ja rajojen mukaisesti. Yhtiökohtaiset ylärajat vaihtelevat, ja niitä määrittäessä on otettu huomioon, kuinka likvideillä markkinoilla kyseinen yhtiö toimii. Lisäksi konsernin maksuvalmiuden hallintaperiaatteisiin kuuluu, että keskeisten valuuttojen määräiset rahavirrat ennakoidaan ja niihin tarvittavien likvidien varojen tarve arvioidaan, että seurataan taseeseen perustuvia maksuvalmiustunnuslukuja sisäisten ja ulkoisten vaatimusten täyttymisen suhteen ja että pidetään yllä velkarahoitussuunnitelmia.

IFRS7 p39(a) Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin rahoitusvelat ja nettomääräisesti toteutettavat johdannaisvelat jaoteltuina sopimuksiin perustuvien eräpäivien mukaisesti tilinpäätöspäivänä. Taulukossa esitettävät luvut ovat sopimuksiin perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja¹. Alle 12 kuukauden kuluttua erääntyvistä eristä esitetään kirjanpitoarvot, koska diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä.

31.12.2008	Alle 1 vuosi²	1-2 vuotta²	2-5 vuotta²	Yli 5 vuotta²
Lainat (ilman rahoitusleasingvelkoja)	20 496	22 002	65 457	38 050
Rahoitusleasingvelat	2 749	1 573	4 719	2 063
Johdannaisinstrumentit	12	10	116	41
Ostovelat ja muut velat	15 668³	-	-	-
31.12.2007	Alle 1 vuosi²	1-2 vuotta²	2-5 vuotta²	Yli 5 vuotta²
Lainat (ilman rahoitusleasingvelkoja)	16 258	11 575	58 679	38 103
Rahoitusleasingvelat	3 203	1 790	5 370	2 891
Johdannaisinstrumentit	19	15	81	50
Ostovelat ja muut velat	11 518 ³	-	-	-

IFRS7 p39(a) ¹ Koska taulukossa esitettävät luvut ovat sopimuksiin perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja, määrät eivät täsmää taseessa esitettyihin lainoihin, johdannaisinstrumentteihin ja ostovelkoihin ja muihin velkoihin. Taulukkoon voidaan lisätä täsmäytysrakerke ja kokonaissumma, joilla osoitetaan yhteys taseeseen.

² Tässä käytetyt aikavälit eivät ole standardissa määrättyjä vaan ovat johdon valittavissa.

³ Maturiteettianalyysi koskee vain rahoitusinstrumentteja, joten se ei sisällä lakisääteisiä velkoja.

IFRS7 p39(a)

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS7 p39(a)
IFRS7
Appx B15

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin bruttomääräisesti toteutettavat johdannaisinstrumentit jaoteltuina maturiteettiryhmiin sopimuksiin perustuvien eräpäivien mukaisesti tilinpäätöspäivänä. Taulukossa esitettävät luvut ovat sopimuksiin perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja. Alle 12 kuukauden kuluttua erääntyvistä eristä esitetään kirjanpitoarvot, koska diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä.

		Alle 1 vuosi¹	1-2 vuotta¹	2-5 vuotta¹	Yli 5 vuotta¹
	31.12.2008				
	Valuuttatermiinisopimukset – rahavirran suojaus ²				
IFRS7 p39(a) IFRS7 AppxB15	Maksetaan	78 241	–	–	–
DV	Saadaan	78 756	–	–	–
	Valuuttatermiinisopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät ²				
IFRS7 p39(a) IFRS7 AppxB15	Maksetaan	14 129	–	–	–
DV	Saadaan	14 222	–	–	–
	31.12.2007	Alle 1 vuosi¹	1-2 vuotta¹	2-5 vuotta¹	Yli 5 vuotta¹
	Valuuttatermiinisopimukset – rahavirran suojaus ²				
IFRS7 p39(a) IFRS7 AppxB15	Maksetaan	83 077	–	–	–
DV	Saadaan	83 366	–	–	–
	Valuuttatermiinisopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät ²				
IFRS7 p39(a) IFRS7 AppxB15	Maksetaan	6 612	–	–	–
DV	Saadaan	6 635	–	–	–

IFRS7 p39(a)

¹ Tässä käytetyt aikavälit eivät ole standardissa määrättyjä vaan ovat johdon valittavissa.

² IFRS 7 edellyttää maturiteettijakauman esittämistä vain rahoitusveloista [IFRS 7 kappale 39(a)]. IFRS 7:n liitteen B kappaleen 14 (d) mukaan maturiteettijakaumassa on esitettävä termiinisopimuksissa määritelty hinnat, jotka koskevat rahoitusvarojen ostoa käteisvaroja vastaan. Se sisältää bruttomääräisesti toteutettavien johdannaisten ja hyödykesopimusten maksamattomat osuudet, jotka ovat tilinpäätöspäivänä velkaa. Vaikka standardi edellyttää vain lähtevien bruttorahavirtojen sisällyttämistä maturiteettijakaumaan, informaatiosta tulee mielekkäämpää, jos tulevat rahavirrat esitetään erikseen lähtevien rahavirtojen yhteydessä.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

1p124A, 124B, IG5 3.2 Pääomariskien hallinta

Pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin kyky jatkuvaan toimintaan, jotta se pystyisi antamaan tuottoa omistajilleen ja hyötyä muille sidosryhmilleen. Tavoitteena on myös optimaalisen pääomarakenteen säilyttäminen pääomakustannusten alentamiseksi.

Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää, palauttaa pääomaa osakkeenomistajille, laskea liikkeeseen uusia osakkeita taikka myydä omaisuutta vähentääkseen velkojaan.

Pääomaa seurataan velkaantumisasteen (gearing) pohjalta samoin kuin muissa saman toimialan yrityksissä. Velkaantumisaste lasketaan jakamalla nettovelat koko pääoman määrällä. Nettovelat lasketaan siten, että kokonaislainoista (konsernitaseen ”lyhyt- ja pitkäaikaiset lainat”) vähennetään rahavarat. Kokonaispääoma lasketaan lisäämällä nettovelat konsernitaseen osoittamaan omaan pääomaan.

Vuonna 2008 konsernin strategiana oli samoin kuin vuonna 2007 velkaantumisasteen säilyttäminen 45–50 %:ssa ja luottoluokitus BB. Velkaantumisasteet 31.12.2008 ja 2007 olivat seuraavat:

	2008	2007
Velat yhteensä (liitetieto 21)	126 837	114 604
joista vähennetään rahavarat (liitetieto 15)	-17 928	-34 062
Nettovelat	108 909	80 542
Oma pääoma yhteensä	131 773	88 946
Pääoma yhteensä	240 682	169 488
Velkaantumisaste	45 %	48 %

Velkaantumisasteen vähäinen kasvu vuonna 2008 johtui pääasiassa osakeannista, joka oli osa tytäryrityksen hankinnasta suoritettua vastiketta (liitetiedot 17 ja 38).

3.3 Käyvän arvon arvioiminen

IFRS7p27 Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien (kuten kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien ja myytävissä olevien arvopapereiden), käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivänä noteerattuihin markkinahintoihin. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla (esim. OTC-johdannaisille), määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Konsernissa käytetään erilaisia menetelmiä ja tehdään oletuksia, jotka perustuvat pääasiassa tilinpäätöspäivänä markkinoilla vallitseviin olosuhteisiin. Pitkäaikaisten lainojen arvon määrittämiseen käytetään vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja markkinahintoja tai välittäjien noteerauksia. Muiden rahoitusinstrumenttien arvon määrittämisen käytetään muita menetelmiä, kuten diskontattuja arvioituja rahavirtoja. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon perusteella. Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo määritetään käyttäen tilinpäätöspäivän noteerattuja termiinikursseja.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS7 Myyntisaamisten arvonalentumisella vähennetyn kirjanpitoarvon ja ostovelkojen kirjanpi-
p29(a) toarvon oletetaan olevan lähellä niiden käypiä arvoja. Liitetiedoissa esitettävät rahoitus-
IFRS7 velkojen käyvät arvot arvioidaan diskonttaamalla sopimukseen perustuvat vastaiset
p27(a) rahavirrat senhetkisellä markkinakorolla, joka on konsernin saatavissa vastaavanlaisista rahoitusinstrumenteista.

4 Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden katsotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen järkeviä.

1p116 4.1 Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset

Konsernissa arvioidaan tulevaisuuden kehitystä ja tehdään siihen liittyviä oletuksia. Niiden pohjalta tehtävät kirjanpidolliset arviot vastaavat lähtökohtaisesti vain harvoin tosiasiallisia tuloksia. Seuraavassa käsitellään arvioita ja oletuksia, joihin liittyy merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvon olennaisesta muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana.

(a) Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liitetiedossa 2.6 kuvatun periaatteen mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksikköjen kerryttävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden tekemistä (liitetieto 7).

1p120, Tukkumyyntiä harjoittavassa rahavirtaa tuottavassa yksikössä Step-maassa (sisältyy
36p134 toimintasegmenttiin ”Venäjä”) kirjattiin vuonna 2008 arvonalentumistappio 4 650 C, jolloin
(f)(i)-(iii) yksikön kirjanpitoarvo alennettiin sen kerryttävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi. Jos budjetoitu bruttokate, jota on käytetty tukkukaupan Step-maassa (sisältyy ryhmään ”Muut maat”) sijaitsevan rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvolaskelmassa, olisi ollut 10 prosenttiyksikköä pienempi kuin johdon 31.12.2008 arvioima bruttokate (esimerkiksi 56 %:n sijaan 46 %), liikearvosta olisi kirjattu lisää arvonalentumistappiota 100 C ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoa olisi täytynyt alentaa 300 C.

Jos arvioitu ennen veroja määritetty korko, jolla tukkumyynnin Step-maan rahavirtaa tuottavan yksikön rahavirrat on diskontattu, olisi ollut yhden prosenttiyksikön korkeampi kuin johdon arvioima korko (esimerkiksi 12,8 %:n sijasta 13,8 %), liikearvosta olisi kirjattu lisää arvonalentumistappiota 300 C.

(b) Tuloverot

Konserni on tuloverotuksen kohteena useassa eri maassa. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa. Useiden liiketoimien ja laskelmien osalta lopullisen veron määrä on epävarma. Konsernissa ennakoidaan tulevia verotarkastuksia ja kirjataan velkoja, jotka perustuvat arvioihin siitä, joudutaanko maksamaan lisää veroja. Jos näihin liittyvä lopullinen vero poikkeaa alun perin kirjatusta määrästä, erot vaikuttavat sekä kauden verotettavaan tuloon perustuviin verosaamisiin ja velkoihin että laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin kaudella, jolla ne todetaan.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Jos todellinen lopputulema (harkintaa vaativilla alueilla) poikkeaisi johdon arvioista 10 %:lla, pitäisi:

- kasvattaa tuloverovelkaa 120 C:llä ja laskennallista verovelkaa 230 C:llä poikkeaman ollessa epäedullinen; tai
- pienentää tuloverovelkaa 110 C:llä ja laskennallista verovelkaa 215 C:llä poikkeaman ollessa edullinen.

(c) Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo

**IFRS7
p27(a)**

Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla (esim. OTC-johdannaisille), määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Harkintaa käytetään valittaessa erilaisia menetelmiä sekä tehtäessä oletuksia, jotka perustuvat pääasiassa markkinoilla kunakin tilinpäätöspäivänä vallitseviin olosuhteisiin. Erilaisiin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, on sovellettu diskontattujen rahavirtojen analysointiin perustuvaa menetelmää.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen kirjanpitoarvon arvioidaisiin olevan 12 C pienempi tai 15 C suurempi, jos rahavirtojen diskonttaamiseen käytettävä korko poikkeaisi 10 prosenttiyksikköä johdon arvioimasta korosta.

(d) Tulouttaminen

Kiinteähintaisiin sopimuksiin perustuvat suunnittelupalvelut tuloutetaan valmistumisasteen mukaisesti. Valmistumisasteen mukainen tulouttaminen edellyttää arvioita jo suoritettujen palvelujen osuudesta kokonaispalveluista. Jos jo suoritettujen palvelujen osuus kokonaispalveluista poikkeaisi johdon arvioista 10 prosenttiyksikköä, tilikaudelle kirjattavat myyntituotot suurentuisivat 175 C osuuden kasvaessa tai pienentyisivät 160 C osuuden alentuessa.

(e) Eläke-etuudet

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu useista eri tekijöistä, jotka määritetään vakuutusmatemaattisia oletuksia käyttäen. Diskonttauskorko on yksi eläkkeistä aiheutuvia nettomenoja (tai tuloja) määritettäessä käytettävistä oletuksista. Näiden oletusten muutokset vaikuttavat eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvoon.

Asianmukainen diskonttauskorko määritetään jokaisen vuoden lopussa. Kyseessä on korko, jota tulisi käyttää määritettäessä nykyarvoa eläkevelvoitteiden täyttämiseksi edellytettävälle arvioiduille vastaisille rahavirroille. Asianmukaista diskonttauskorkoa määritettäessä otetaan huomioon yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korot. Nämä lainat ovat sen valuutan määrisiä, jossa etuudet maksetaan, ja niiden laina-aika on lähellä eläkevelvoitteen voimassaoloajan pituutta.

Muut eläkevelvoitteita koskevat keskeiset oletukset perustuvat osaltaan senhetkisiin markkinaolosuhteisiin. Enemmän informaatiota tästä on liitetiedossa 23.

Jos käytettävä diskonttauskorko poikkeaisi johdon arvioimasta korosta 10 prosenttiyksikköä, eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvo olisi arviolta 425 C pienempi tai 450 C suurempi.

*(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)***1p113 4.2 Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa***(a) Tulouttaminen*

Konserni on kirjannut 950 C tuottoja myynnistä Euraviassa sijaitsevalle L&Co:lle vuonna 2008. Ostajalla on oikeus palauttaa tuotteet, jos sen asiakkaat eivät ole tyytyväisiä. Aikaisemman vastaavanlaisesta myynnistä saadun kokemuksen perusteella uskotaan, ettei tyytymättömien osuus ole suurempi kuin 3 %. Jos arvo muuttuisi 1 prosenttiyksiköllä, tuotot pienentyisivät/kasvaisivat 10 C.

(b) Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon alentuminen

Se, milloin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut, ratkaistaan IAS 39 sisältämän ohjeistuksen mukaisesti. Tämä edellyttää merkittävää harkintaa. Tätä harkintaa tehtäessä arvioidaan muun muassa, miten kauan ja minkä verran sijoituksen käypä arvo on ollut hankintamenoa pienempi, sekä arvioidaan sijoituskohteen taloudellista tilaa ja liiketoiminnan lähitulevaisuuden näkymiä, esimerkiksi toimialan ja sektorin tuloksellisuutta, teknologian muutoksia sekä liiketoiminnan ja rahoituksen rahavirtoja.

Jos katsottaisiin, että käyvän arvon alentuminen hankintamenoa pienemmäksi on kokonaan tai osaksi merkittävää ja pitkittynyttä, vuoden 2008 tilinpäätöksen kirjattaisiin 1 300 C suuruinen lisätappio, joka syntyy, kun arvoltaan alentuneisiin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin liittyvät, omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset siirretään tuloslaskelmaan.

5 Segmentti-informaatio

IFRS8 p22(a) Toimintasegmentit on määritelty perustuen raporteihin, joita strateginen Steering Committee käyttää strategisessa päätöksenteossa.

IFRS8 p22(a) Johtoryhmä seuraa liiketoimintaa sekä maantieteellisesti että tuotteiden pohjalta. Maantieteellisesti katsottuna johto arvioi tukkumyynnin tulosta C-valuuttaa käytävällä alueella ("C-alue"), Yhdysvalloissa, Kiinassa, Venäjällä ja Britanniassa. C-alue ja Yhdysvallat jaotellaan vielä vähittäis- ja tukkumyynniin, sillä vähittäismyynni sijoittuu kokonaisuudessaan näille kahdelle alueelle.

IFRS8 p22(a) Vaikka Kiina-segmentti ei ylitä IFRS 8:n mukaisia määrällisiä kynnysarvoja, johto on päättänyt raportoida myös sen, koska strateginen Steering Committee seuraa sitä tarkasti potentiaalisen kasvualueena ja sen odotetaan tuovan jatkossa konsernille olennaisesti liikevaihtoa.

IFRS8 p22(b) Raportoitavien toimintasegmenttien liikevaihto syntyy pääasiallisesti jalkineiden tuotannosta ja tukkumyynnistä. Poikkeuksena tästä ovat C-alue ja Yhdysvallat, joissa harjoitetaan myös kenkien ja nahkatuotteiden vähittäismyyntiä.

IFRS8p16 Britannian ja C-alueen segmentteihin sisältyviin muihin palveluihin sisältyy muille jalkineidenvalmistajille myytäviä suunnittelu- ja kuljetuspalveluja. Näitä ei esitetä erillisinä raportoitavina toimintasegmentteinä, sillä niitä ei raportoida strategiselle Steering Committeeelle. Myöskään Keski-Amerikan alueelta, lähinnä Meksikosta, kertyvät kenkien tukkumyynnit tuotot eivät ole mukana, koska strateginen Steering Committee ei käytä tätä informaatiota. Kyseisten toimintojen tulokset sisältyvät sarakkeeseen "kaikki muut segmentit".

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Strategiselle Steering Committeeelle vuodelta 2008 toimitettu segmentti-informaatio on seuraavanlainen:

	C-alue		USA		Venäjä	Kiina	Britannia	Kaikki muut segmentit	Yhteensä
	Tukku-myynti	Vähittäis-myynti	Tukku-myynti	Vähittäis-myynti					
IFRS8p23(b)									
Segmentin liikevaihto yhteensä	46 638	43 257	28 820	42 672	26 273	5 818	40 273	13 155	246 906
Segmenttien välinen myynti	-11 403	-	-7 364	-	-5 255	-1 164	-8 055	-2 631	-35 872
IFRS8p23, p33(a)									
Liikevaihto ulkopuolisilta asiakkailta	35 235	43 257	21 456	42 672	21 018	4 654	32 218	10 524	211 034
IFRS8p23									
Oikaistu EBITDA	17 298	9 550	9 146	9 686	12 322	2 323	16 003	3 504	79 832
IFRS8p23(e)									
Poistot	-3 226	-3 830	-1 894	-3 789	-2 454	-386	-2 706	-269	-18 554
IFRS8 p23(f) 36p129(a)									
Liikearvon arvonalentuminen	-	-	-	-	-4 650	-	-	-	-4 650
IFRS8p23(i)									
Uudelleenjärjestelymenot	-	-	-	-	-1 986	-	-	-	-1 986
IFRS8p23(h)									
Tuloverot	-2 550	-2 840	-1 395	-3 100	-1 591	-365	-2 551	-400	-14 792
IFRS8p23(g)									
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta (-)	200	-	-	-	-	-	-389	15	-174
IFRS8p23									
Varat yhteensä	45 201	24 495	41 195	13 988	15 067	24 899	33 571	61 285	259 701
IFRS8p24(a)									
Kokonaisvaroihin sisältyy:									
Osuudet osakkuusyrityksissä	7 207	-	-	-	-	-	-	6 166	13 373
IFRS8p24(b)									
Pitkäaikaisten varojen (muiden kuin rahoitusinstrumenttien ja laskennallisten verosaamisten) lisäykset	-	35 543	-	39 817	-	11 380	-	1 500	88 204
IFRS8p23									
Velat yhteensä¹	3 207	6 700	5 900	3 500	700	1 200	1 500	2 140	24 847

¹ Raportoitavien segmenttien velat esitetään, koska tämä tieto toimitetaan säännöllisesti ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Segmentti-informaatio vuodelta 2007:

	C-alue		USA		Venäjä	Kiina	Britannia	Kaikki muut segmentit	Yhteensä
	Tukku-myynti	Vähittäis-myynti	Tukku-myynti	Vähittäis-myynti					
IFRS8p23(b) Segmentin liikevaihto yhteensä	57 284	1 682	33 990	2 390	8 778	3 209	26 223	5 724	139 280
Segmenttien välinen myynti	-11 457	-	-6 798	-	-1 756	-642	-5 245	-1 022	-26 920
IFRS8p23(a), 33(a) Liikevaihto ulkopuolisilta asiakkailta	45 827	1 682	27 192	2 390	7 022	2 567	20 978	4 702	112 360
IFRS8p23 Oikaistu EBITDA	17 183	800	10 369	1 298	3 471	1 506	10 755	1 682	47 064
IFRS8p23(e) Poistot	-3 801	-201	-2 448	-199	-453	-286	-2 701	-138	-10 227
IFRS8p23(h) Tuloverot	-2 772	-650	-1 407	-489	-509	-150	-2 201	-687	-8 865
IFRS8p23(g) Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta (-)	155	-	-	-	-	-	-	-10	145
IFRS8p23 Varat yhteensä	43 320	9 580	32 967	8 550	5 067	20 899	36 450	49 270	206 103
IFRS8p24(a) Kokonaisvaroihin sisältyy: Osuudet osakkuusyrityksissä	7 050	-	-	-	-	-	-	6 194	13 244
IFRS8p24(b) Pitkäaikaisten varojen (muiden kuin rahoitus-instrumenttien ja laskennallisten verosaamisten) lisäykset	-	47	-	46	-	2 971	-	3 678	6 742
IFRS8p23 Velat yhteensä ¹	4 221	55	6 054	-	250	800	2 537	3 464	17 381

¹ Raportoitavien segmenttien velat esitetään, koska tämä tieto toimitetaan säännöllisesti ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle.

Vähittäismyynti ei ollut erillinen toimintasegmentti vuonna 2007. Your Shoes Groupin hankinnan (liitetieto 38) seurauksena siitä kuitenkin tuli raportoitava toimintasegmentti vuonna 2008, ja siksi vertailutiedot on tältä osin yhdenmukaistettu.

- IFRS8p23(f)** Liitetiedossa 7 on tarkempia tietoja Venäjän toimintasegmentin liikearvon arvonalentumisesta, joka liittyy päätökseen tuotantomäärän supistamisesta. Tällä ei ole ollut muuta vaikutusta yhtiön varojen ja velkojen arvostamiseen. Vuonna 2007 ei kirjattu arvonalentumistappioita eikä uudelleenjärjestelymenoja.
- IFRS8p27(a)** Segmenttien väliset myynnit tapahtuvat markkinahintaan. Strategiselle Steering Committeeelle raportoitava liikevaihto ulkopuolisilta asiakkailta määritetään samalla periaatteella kuin tuloslaskelmassa.
- IFRS8p27(b), 28** Strateginen Steering Committee arvioi toimintasegmenttien tulosta oikaistun EBITDA-luvun perustella. Siinä ei oteta huomioon toimintasegmenttien kertaluonteisia kuluja, kuten uudelleenjärjestelymenoja, oikeustapauksiin liittyviä menoja eikä liikearvon arvonalentumisia, kun arvonalentuminen johtuu kertaluonteisesta, erillisestä tapahtumasta. Se ei myöskään sisällä omana pääomana suoritettavien osakeperusteisten maksujen vaikutuksia eikä rahoitusinstrumenteista aiheutuvia realisoitumattomia voittoja/tappioita. Korkotuoitoja ja -kuluja ei kohdisteta segmenteille, koska keskitetty rahoitusosasto hallinnoi konsernin rahavaroja. Strateginen Steering Committee tarkastelee oikaistua EBITDA-lukua, joten luku ei sisällä lopetettujen toimintojen tuloksia.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS8p28(b) Seuraavassa taulukossa on esitetty oikaistun EBITDA-luvun täsmäytys tulokseen ennen veroja ja lopetettuja toimintoja:

	2008	2007
Raportoitavien segmenttien oikaistu EBITDA	76 328	45 382
Muiden segmenttien EBITDA	3 504	1 682
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-17 754	-9 662
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-800	-565
Uudelleenjärjestelymenot	-1 986	-
Oikeustapauksiin liittyvät menot	-737	-855
Liikearvon arvonalentuminen	-4 650	-
Realisoitumattomat voitot rahoitusinstrumenteista	102	101
Hallituksen jäsenille ja henkilöstölle myönnetty optiot	-690	-820
Rahoituskulut – netto	-6 443	-10 588
Muut erät	-48	243
Tulos ennen veroja ja lopetettuja toimintoja	46 826	24 918

Strategiselle Steering Committeeelle toimitettavat kokonaisvaroja koskevat luvut määritetään samalla tavalla kuin tilinpäätöksessä. Varat kohdistetaan segmenttien toimintojen ja varojen fyysisen sijainnin perusteella.

Konsernin osakesijoituksia (jotka luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi) ei lueta segmenttien varoihin, vaan ne ovat rahoitusosaston hallinnassa.

IFRS8p27(c) Seuraavassa on esitetty raportoitavien segmenttien varojen täsmäytys kokonaisvaroihin:

	2008	2007
Raportoitavien segmenttien varat	198 416	156 833
Muiden segmenttien varat	61 285	49 270
Kohdistamattomat erät:		
Laskennalliset verot	3 520	3 321
Myytävissä olevat rahoitusvarat	19 370	14 910
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	11 820	7 972
Johdannaiset	1 464	1 196
Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät	3 333	-
Varat yhteensä taseessa	299 208	233 502

Strategiselle Steering Committeeelle toimitettavat kokonaisvelkoja koskevat luvut määritetään samalla tavalla kuin tilinpäätöksessä. Velat kohdistetaan segmenttien toimintojen perusteella.

Konsernin korollisia velkoja ei lueta segmenttien velkoihin, vaan ne ovat rahoitusosaston hallinnassa.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS8 p27(d)	Seuraavassa on esitetty raportoitavien segmenttien velkojen täsmäytys kokonaisvelkoihin:		
		2008	2007
	Raportoitavien segmenttien velat	22 707	13 917
	Muiden segmenttien velat	2 140	3 464
	Kohdistamattomat erät:		
	Laskennalliset verot	12 370	9 053
	Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	2 566	2 771
	Lyhytaikaiset lainat	11 716	18 258
	Pitkäaikaiset lainat	115 121	96 346
	Johdannaiset	595	747
	Myytäväinä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	220	-
	Velat yhteensä taseessa	167 435	144 556

**IFRS8
p27(f)** Koska C-alueen toiminnoissa hyödynnetään tiettyjen maantieteellisesti lähellä olevien Venäjä-segmentin käyttöomaisuushyödykkeiden ylikapasiteettia, Venäjä-segmentin hyödykkeiden poistoista 197 C (2007: 50 C) on tämän huomioon ottamiseksi kohdistettu C-alueelle.

IFRS8p32 Liikevaihto ulkopuolisilta asiakkailta kertyvät kenkien tukku- ja vähittäismyynnistä. Edellä on esitetty niiden jakautuminen vähittäis- ja tukkumyyntiin. Kenkien tukkumyynni koskee yksinomaan konsernin omaa tuotemerkkiä, joka on Footsy Tootsy. Vähittäismyynniin sisältyy konsernin oman tuotemerkin lisäksi myös muita tunnettuja jalkinemerkkejä.

Liikevaihto jakautuu seuraavasti:

Liikevaihdon jakautuminen	2008	2007
Tavaroiden myynti	202 884	104 495
Palvelujen myynti	8 000	7 800
Rojaltituotot	150	65

**IFRS8
p33(a)** Yhtiöllä on kotipaikka Euraviassa. Liikevaihto ulkopuolisilta asiakkailta Euraviasta olivat 50 697 C (2007: 48 951 C) ja ulkopuolisilta asiakkailta muista maista yhteensä 160 337 C (2007: 63 409 C). Edellä on esitetty ulkopuolisilta asiakkailta muista maista saatujen tuottojen jakautuma.

**IFRS8
p33(b)** Euraviassa sijaitsevien pitkäaikaisten varojen yhteismäärä rahoitusinstrumentteja ja laskennallisia verovelkoja lukuun ottamatta (konsernilla ei ole työsuhde-etuuksista tai vakuutus sopimuksista johtuvia varoja) on 49 696 C (2007: 39 567 C), ja muissa maissa sijaitsevien vastaavien pitkäaikaisten varojen yhteismäärä on 146 762 C (2007: 93 299 C).

IFRS8p34 Liikevaihto noin 32 023 C (2007: 28 034 C) on kertynyt yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta. Tämä liikevaihto kuuluu USA:n vähittäis- ja tukkumyynitsegmenteille.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

6 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1p75(a)		Maa-alueet ja rakennukset	Ajoneuvot ja koneet	Kalusteet, tarvikkeet ja laitteet	Yhteensä
16p73(d)	1.1.2007				
	Hankintameno tai uudelleenarvostukseen perustuva arvo	39 664	71 072	20 025	130 761
	Kertyneet poistot	-2 333	-17 524	-3 690	-23 547
	Kirjanpitoarvo	37 331	53 548	16 335	107 214
16p73(e)	31.12.2007 päättynyt tilikausi				
	Kirjanpitoarvo kauden alussa	37 331	53 548	16 335	107 214
16p73(e)(viii)	Kurssierot	-381	-703	-423	-1 507
16p73(e)(iv)	Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys (liitetieto 19)	1 133	-	-	1 133
16p73(e)(i)	Lisäykset	1 588	2 970	1 484	6 042
16p73(e)(ix)	Vähennykset (liitetieto 35)	-	-2 607	-380	-2 987
16p73(e)(vii)	Poistot (liitetieto 28)	-636	-4 186	-4 840	-9 662
	Kirjanpitoarvo kauden lopussa	39 035	49 022	12 176	100 233
16p73(d)	31.12.2007				
	Hankintameno tai uudelleenarvostukseen perustuva arvo	40 232	68 125	20 026	128 383
	Kertyneet poistot	-1 197	-19 103	-7 850	-28 150
	Kirjanpitoarvo	39 035	49 022	12 176	100 233
	31.12.2008 päättynyt tilikausi				
16p73(e)	Kirjanpitoarvo kauden alussa	39 035	49 022	12 176	100 233
16p73(e)(viii)	Kurssierot	1 601	1 280	342	3 223
16p73(e)(iv)	Tytäryrityksen hankinta (liitetieto 38)	49 072	5 513	13 199	67 784
16p73(e)(i)	Lisäykset	7 126	427	2 202	9 755
16p73(e)(ix)	Vähennykset (liitetieto 35)	-2 000	-3 729	-608	-6 337
16p73(e)(vii)	Poistot (liitetieto 28)	-3 545	-4 768	-9 441	-17 754
IFRS5p38	Siirretty myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-341	-1 222	-	-1 563
16p73(d)	Kirjanpitoarvo kauden lopussa	90 948	46 523	17 870	155 341
16p73(d)	31.12.2008				
	Hankintameno tai uudelleenarvostukseen perustuva arvo	95 129	58 268	26 927	180 324
	Kertyneet poistot	-4 181	-11 745	-9 057	-24 983
	Kirjanpitoarvo	90 948	46 523	17 870	155 341
DV	Myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin on siirretty aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä 1 563 C. Ne ovat (tukkumyöntisegmenttiin kuuluvan) Shoes Limited -yhtiön käytössä olevia hyödykkeitä. Liitetiedossa 16 on yksityiskohtaisempia tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä.				
16p77(a-d), 1p76(b)	Maa-alueet ja rakennukset on viimeksi arvostettu uudelleen 1.1.2007 riippumattomien arvioijien tekemien arvioiden perusteella. Arvot perustuivat markkinoilla vastikään toteutuneisiin toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin kaappoihin.				

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys on kirjattu laskennallisilla veroilla vähennettynä oman pääoman erään ”muut rahastot” (liitetieto 19).

DV1p93 Poistoja sisältyy myytyjä suoritteita vastaaviin menoihin 8 054 C (2007: 5 252 C), myynnin ja markkinoinnin kuluihin 5 568 C (2007: 2 410 C) ja hallinnon kuluihin 4 132 C (2007: 2 000 C).

17p35(c) Tuloslaskelmaan sisältyy 1 172 C (2007: 895 C) koneista maksettuja vuokria ja 9 432 C (2007: 7 605 C) kiinteistöistä maksettuja vuokria (liitetieto 28).

16p77(e) Jos maa-alueet ja rakennukset olisi merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon perustuen, niiden määrät olisivat seuraavat:

	2008	2007
Hankintameno	93 079	37 684
Kertyneet poistot	-6 131	-2 197
Kirjanpitoarvo	86 948	35 487

16p74(a) Pankkilainojen vakuutena on maa-alueita ja rakennuksia 37 680 C:n (2007: 51 306 C:n) arvosta (liitetieto 21).

Ajoneuvoihin ja koneisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otettuja hyödykkeitä seuraavasti:

	2008	2007
Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno	13 996	14 074
Kertyneet poistot	-5 150	-3 926
Kirjanpitoarvo	8 846	10 148

17p35(d) Konsernin rahoitusleasingsopimukset koskevat ajoneuvoja ja koneita. Nämä eivät ole peruutettavissa.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

7 Aineettomat hyödykkeet

		Liikearvo	Tavaramerkki ja lisenssit	Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet	Ohjelmistojen kehittämismenot	Yhteensä
38p118(c)	1.1.2007					
IFRS3p75(a)	Hankintameno	12 546	8 301	–	1 455	22 302
IFRS3p75(a)	Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	–	-330	–	-510	-840
	Kirjanpitoarvo	12 546	7 971	–	945	21 462
38p118(e)	31.12.2007 päättynyt tilikausi					
IFRS3p74	Kirjanpitoarvo kauden alussa	12 546	7 971	–	945	21 462
IFRS3p75(f)	Kurssierot	-546	-306	–	-45	-897
38p118(e)(f)	Lisäykset	–	700	–	–	700
IFRS3p75(a)	Poistot (liitetieto 28)	–	-365	–	-200	-565
	Kirjanpitoarvo kauden lopussa	12 000	8 000	–	700	20 700
	31.12.2007					
38p118(c)	Hankintameno	12 000	8 710	–	1 400	22 110
IFRS3p75(a)	Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	–	-710	–	-700	-1 410
IFRS3p75(a)	Kirjanpitoarvo	12 000	8 000	–	700	20 700
38p118(e)	31.12.2008 päättynyt tilikausi					
IFRS3p74	Kirjanpitoarvo kauden alussa	12 000	8 000	–	700	20 700
IFRS3p75(f)	Kurssierot	341	96	–	134	571
38p118(e)(f)	Lisäykset	–	684	–	2 366	3 050
IFRS3p75(b)	Tytäryrityksen hankinta (liitetieto 38)	4 501	3 000	1 000	–	8 501
IFRS3p75(e)	Arvonalentumistappio (liitetieto 28)	-4 650	–	–	–	-4 650
IFRS3p75(a)	Poistot (liitetieto 28)	–	-402	-278	-120	-800
IFRS5p38	Siirretty myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	–	-1 000	–	-100	-1 100
	Kirjanpitoarvo kauden lopussa	12 192	10 378	722	2 980	26 272
38p118(c)	31.12.2008					
IFRS3p75(a)	Hankintameno	16 842	11 480	1 000	3 800	33 122
IFRS3p75(a)	Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-4 650	-1 102	-278	-820	-6 850
	Kirjanpitoarvo	12 192	10 378	722	2 980	26 272

36p126(a) Segmentin kirjanpitoarvo on alennettu kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi kirjaamalla liikearvosta arvonalentumistappio. Se sisältyy tuloslaskelmassa myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin.

38p118(d) Aineettomien hyödykkeiden poistoja sisältyy myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin 40 C (2007: 100 C), myynnin ja markkinoinnin kuluihin 680 C (2007: 365 C) ja hallinnon kuluihin 80 C (2007: 100 C).

DV Myytävänä olevaksi siirretty tavaramerkki on Shoes Limited -yhtiön tavaramerkki (kuuluu tukkumyynnin segmenttiin), jonka konserni on merkinnyt taseeseen yhtiön hankinnan yhteydessä vuonna 2005. Luovutettavien erien ryhmään on siirretty myös nimenomaan Shoes Limited -yhtiötä varten kehitetty ohjelmisto, jonka kirjanpitoarvo on 100 C. Liitetiedossa 16 on yksityiskohtaisempia tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Liikearvon arvonalentumistestaus

36p134(d) Liikearvo on kohdistettu konsernin toimintasegmenttien mukaisesti määritellyille rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Seuraavassa on toimintasegmenttien tasolla esitetty yhteenvedo liikearvon kohdistamisesta.

36p134(a)	2008			2007		
	Tukkumyyni	Vähittäismyyni	Yhteensä	Tukkumyyni	Vähittäismyyni	Yhteensä
C-alue	6 250	1 051	7 301	5 970	120	6 090
USA	325	2 501	2 826	125	30	155
Britannia	1 609	-	1 609	705	-	705
Venäjä	100	-	100	4 750	-	4 750
Kiina	146	-	146	100	-	100
Muut segmentit	210	-	210	200	-	200
	8 640	3 552	12 192	11 850	150	12 000

Vähittäismyyni ei ollut erillinen toimintasegmentti vuonna 2007. Your Shoes Groupin hankinnan (liitetieto 38) seurauksena siitä kuitenkin tuli raportoitava toimintasegmentti vuonna 2008, ja tämän vuoksi vertailuvuoden tiedot on esitetty vastaavasti.

36p130(e) Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetään johdon hyväksymiin budjetteihin perustuvia, ennen veroja määritettyjä rahavirtaennusteita viideltä vuodelta. Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua toteutuvat rahavirrat ekstrapoloidaan käyttäen alla esitettyjä kasvuvauhteja. Käytettävä kasvuvauhti ei ylitä rahavirtaa tuottavan yksikön toimialan jalkineteollisuuden keskimääräistä pitkän aikavälin kasvuvauhtia.

36p134 Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset oletukset ovat seuraavat:
(d)(i)

	Tukkumyyni					Vähittäismyyni		
	C-alue	USA	Britannia	Venäjä	Kiina	Kaikki muut segmentit	C-alue	USA
36p134(d) Brutto-kate ¹	60,0 %	59,0 %	60,0 %	55,5 %	57,0 %	56,0 %	58,0 %	56,0 %
36p134 Kasvuvauhti ²	1,8 %	1,8 %	1,8 %	2,0 %	2,0 %	1,9 %	1,1 %	1,3 %
(d)(iv) Diskonttaus-								
36p134 korko ³	10,5 %	10,0 %	10,7 %	12,8 %	12,0 %	12,8 %	11,5 %	11,0 %
(d)(v)								
36p130(g)								

¹ Budjetoitu bruttokate.

² Budjetin kattaman ajanjakson jälkeisten rahavirtojen ekstrapolointiin käytetty painotettuun keskiarvoon perustuva kasvuvauhti.

³ Rahavirtaennusteissa käytetty ennen veroja määritetty diskonttauskorko

36p134 Näitä oletuksia on käytetty kunkin liiketoimintasegmenttiin kuuluvan rahavirtaa tuottavan yksikön analysointiin.
(d)(ii)

36p134 Johto on määrittänyt budjetoidun bruttokatteen aikaisempien tulosten ja markkinoiden kehitymistä koskevien odotustensa perusteella. Käytetyt painotettuun keskiarvoon perustuvat kasvuvauhdit vastaavat toimialakatsauksissa esitettyjä ennusteita. Käytetyt diskonttauskorot on määritetty ennen veroja ja ne kuvastavat asianomaisiin toimintasegmentteihin liittyviä riskejä.
(d)(ii)
36p130(a)

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Step-maan (sisältyy Venäjän toimintasegmenttiin) tukkumyynnin rahavirtaa tuottavassa yksikössä syntyi arvonalentumistappio, kun kyseiseen toimintaan liittyvää tuotantoa päätettiin vuoden 2008 alkupuolella supistaa (liitetieto 24). Tämä on seurausta siitä, että konsernin valmistusvolyymeja jaettiin uudelleen rahavirtaa tuottavien yksikköjen kesken edullisten markkinaolosuhteiden hyödyntämiseksi. Tämän päätöksen seurauksena arvioitiin aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoperiaatteet kyseisessä maassa ja todettiin, ettei hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika muutu. Arvonalentuminen koski ainoastaan liikearvoa. Ennen veroja määritetty diskonttauskorko, jota aiempina vuosina sovellettiin Step-maan tukkumyynnin rahavirtaa tuottavaan yksikköön, oli 12,0 %.

8 Osuudet osakkuusyrittysissä

	2008	2007
1.1.	13 244	13 008
Tytäryrityksen hankinta (liitetieto 38)	389	–
28p38 Osuus tappiosta (-)/ voitosta ¹	-174	145
Kurssierot (liitetieto 19)	-74	105
Muut oman pääoman muutokset: myytävissä olevien erien rahasto (liitetieto 19)	-12	-14
28p38 31.12.	13 373	13 244

IFRS3p29, 28p23 Osuuksiin osakkuusyrittysissä sisältyi 31.12.2008 liikearvoa 1 020 C (2007: 1 020 C).

¹ Osuus osakkuusyrittysten voitosta/tappiosta (-) on määritetty verojen ja vähemmistöosuuksien jälkeen (IG14).

28p37(b) Konsernin osuus tärkeimpien osakkuusyrittysten – joista kaikki ovat listaamattomia – tuloksista sekä niiden yhteenlasketuista varoista (liikearvo mukaan luettuna) ja veloista ovat seuraavat²:

Nimi	Maa	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio (-)	%-osuus
2007						
Alfa Limited	Kypros	27 345	20 295	35 012	155	25
Beta SA	Kreikka	9 573	3 379	10 001	-10	30
Yhteensä		36 918	23 674	45 013	145	
2008						
Alfa Limited	Kypros	32 381	25 174	31 123	200	25
Beta SA	Kreikka	12 115	5 949	9 001	15	30
Delta Limited	Britannia	15 278	15 278	25 741	-389	42
Yhteensä		59 774	46 401	65 865	-174	

² Konsernin osuuden sijaan voidaan vaihtoehtoisesti esittää osakkuusyrittysten varojen ja velkojen bruttomäärät (ilman liikearvoa).

28p37(g) Delta Limited -yhtiön tappioita 20 C (2007: nolla) ei ole kirjattu. Kertyneet kirjaamattomat tappiot ovat 20 C (2007: nolla).

(Luvut tuhatta €, ellei toisin ilmoiteta)

9a Rahoitusinstrumentit ryhmittäin

IFRS7p6	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Myytavissä olevat	Yhteensä
31.12.2008					
Varat taseessa					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	–	–	–	19 370	19 370
Johdannaisinstrumentit	–	361	1 103	–	1 464
Myyntisaamiset ja muut saamiset lukuun ottamatta ennakkomaksuja ¹	20 787	–	–	–	20 787
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	–	11 820	–	–	11 820
Rahavarat	22 228	–	–	–	22 228
Yhteensä	43 015	12 181	1 103	19 370	75 669

¹ Myyntisaamiset ja muut saamiset eivät sisällä ennakkomaksuja, koska tämä erittely vaaditaan vain rahoitusinstrumenteista

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat velat	Yhteensä
Velat taseessa				
Lainat (lukuun ottamatta rahoitusleasingvelkoja) ²	–	–	117 839	117 839
Rahoitusleasingvelat ²	–	–	8 998	8 998
Johdannaisinstrumentit	268	327	–	595
Ostovelat ja muut velat lukuun ottamatta lakisäätteisiä velkoja ³	–	–	15 668	15 668
Yhteensä	268	327	142 505	143 100

² Tässä käytettävä jaottelu perustuu IAS 39:ään. Rahoitusleasingosopimukset ovat yleensä IAS 39:n soveltamisalan ulkopuolella, mutta ne kuuluvat IFRS 7:n soveltamisalaan. Tämän vuoksi ne esitetään erikseen.

³ Ostovelat ja muut velat eivät sisällä lakisäätteisiä velkoja (kuten verovelkoja), koska tämä erittely vaaditaan vain rahoitusinstrumenteista.

	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Myytavissä olevat	Yhteensä
31.12.2007					
Varat taseessa					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	–	–	–	14 910	14 910
Johdannaisinstrumentit	–	321	875	–	1 196
Myyntisaamiset ja muut saamiset lukuun ottamatta ennakkomaksuja ¹	18 536	–	–	–	18 536
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	–	7 972	–	–	7 972
Rahavarat	36 212	–	–	–	36 212
Yhteensä	54 748	8 293	875	14 910	78 826

¹ Myyntisaamiset ja muut saamiset eivät sisällä ennakkomaksuja, koska tämä erittely vaaditaan vain rahoitusinstrumenteista

(Luvut tuhatta €, ellei toisin ilmoiteta)

	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat velat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Muut rahoitusvelat	Yhteensä
Velat taseessa				
Lainat (lukuun ottamatta rahoitusleasingvelkoja) ²	-	-	104 006	104 006
Rahoitusleasingvelat			10 598	10 598
Johdannaisinstrumentit	298	449	-	747
Ostovelat ja muut velat lukuun ottamatta lakisääteisiä velvoitteita ³	-	-	11 518	11 518
Yhteensä	298	449	126 122	126 869

² Tässä käytettävä jaottelu perustuu IAS 39:ään. Rahoitusleasingsopimukset ovat yleensä IAS 39:n soveltamisalan ulkopuolella, mutta ne kuuluvat IFRS 7:n soveltamisalaan. Tämän vuoksi ne esitetään erikseen.

³ Ostovelat ja muut velat eivät sisällä lakisääteisiä velvoitteita, koska tämä eritellyä vaaditaan vain rahoitusinstrumenteista.

9b Rahoitusvarojen luottoriskin arviointi

IFRS7p36(c) Sellaisten rahoitusvaroihin kuuluvien saamisten, joihin ei liity maksuviiveitä ja joiden arvo ei ole alentunut, luottoriskiä arvioidaan ulkoisten luottoluokitusten (jos sellaisia on käytettävissä) tai vastapuolen aiempaa maksukäyttäytymistä koskevan tiedon perusteella:

	2008	2007
Myyntisaamiset		
Vastapuolet, joilla on ulkoinen luottoluokitus (Moody's)		
A	5 895	5 757
BB	3 200	3 980
BBB	1 500	1 830
Yhteensä	10 595	11 567
Vastapuolet, joilla ei ole ulkoista luottoluokitusta		
Ryhmä 1	750	555
Ryhmä 2	4 950	3 668
Ryhmä 3	1 770	1 312
Yhteensä	7 470	5 535
Myyntisaamiset yhteensä	18 065	17 102
Pankkitilit ja lyhytaikaiset talletukset¹		
AAA	8 790	15 890
AA	5 300	7 840
A	6 789	11 257
Yhteensä	20 879	34 987

¹ Loput tase-erästä "rahavarat" koostuu käteisvaroista.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Myytävissä olevat vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit		
AA	347	264
Yhteensä	347	264
Johdannaiset (varat)		
AAA	1 046	826
AA	418	370
Yhteensä	1 464	1 196
Lähipiiriin kuuluville annetut lainat		
Ryhmä 2	2 501	1 301
Ryhmä 3	167	87
Yhteensä	2 668	1 388

- Ryhmä 1 - uudet asiakkaat / lähipiiriin kuuluvat (alle 6 kk).
- Ryhmä 2 – nykyiset asiakkaat / lähipiiriin kuuluvat (yli 6 kk), joilla ei ole aiempia maksuhäiriöitä.
- Ryhmä 3 – nykyiset asiakkaat / lähipiiriin kuuluvat (yli 6 kk), joilla on joitakin aiempia maksuhäiriöitä. Kaikki maksut on saatu kokonaisuudessaan perityiksi.

IFRS7
p36(d) Kurantteihin saamisiin liittyviä sopimuksia ei ole neuvoteltu uudelleen vuoden aikana. Lähipiirille annettuihin lainoihin ei sisälly sellaisia eriä, joihin liittyvä maksu on viivästynyt mutta saamisten arvo ei ole alentunut.

10 Myytävissä olevat rahoitusvarat

	2008	2007
1.1.	14 910	14 096
Valuuttakurssierot	646	-435
Tytäryrityksen hankinta (liitetieto 38)	473	–
Lisäykset	2 781	1 126
Omasta pääomasta siirretyt nettovoitot/tappiot (-) (liitetieto 19)	-130	-152
1p76(b) Omaan pääomaan siirretyt nettovoitot/tappiot (-) (liitetieto 19)	690	275
31.12.	19 370	14 910
1p57 Vähennetään pitkäaikainen osuus	-17 420	-14 910
1p57 Lyhytaikainen osuus	1 950	–

IFRS7
p20(a)(ii) Omasta pääomasta siirrettiin tuloslaskelmaan voittoja 217 C (2007: 187 C) ja tappiota 87 C (2007: 35 C). Tappioista 55 C (2007: 20 C) johtui arvonalentumisista.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS7 p27(b) 31, 34	Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät seuraavat erät:	2008	2007
	Listatut arvopaperit:		
	– Oman pääoman ehtoiset arvopaperit – C-valuutta-alue	8 335	8 300
	– Oman pääoman ehtoiset arvopaperit – USA	5 850	2 086
	– Oman pääoman ehtoiset arvopaperit – Britannia	4 550	4 260
	– Kiinteäkorkoiset 6,5 %:n debentuurit, jotka erääntyvät 27.8.2012	210	–
	– 9 %:n etuosakkeet, joihin ei liity lunastusvelvoitetta	78	–
	Noteeraamattomat arvopaperit:		
	– Kiinteäkorkoiset (6,3 – 6,5 %) vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, jotka erääntyvät heinäkuun 2011 ja kesäkuun 2013 välisenä aikana.	347	264
	Yhteensä	19 370	14 910

IFRS7 p34(c)	Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat seuraavien valuuttojen määräisiä:	2008	2007
	C-valuutta	7 897	8 121
	USD	5 850	2 086
	GBP	4 550	4 260
	Muut valuutat	1 073	443
	Yhteensä	19 370	14 910

IFRS7
p27(a)(b)
1p76(b) Noteeraamattomien arvopapereiden käyvät arvot perustuvat rahavirtoihin diskontattuina korkokannalla, joka perustuu markkinakorkoon ja noteeraamattomia arvopapereita koskevaan erityiseen riskipreemioon (2008: 6 %; 2007: 5,8 %).

IFRS7
p36(a) Tilinpäätöspäivänä myytävissä oleviksi luokiteltujen vieraan pääoman ehtoisten arvopapereiden luottoriskin enimmäismäärä on yhtä suuri kuin niiden kirjanpitoarvo.

IFRS7
p36(c) Mitkään näistä rahoitusvaroista eivät ole erääntyneitä eikä niiden arvo ole alentunut.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

11 Johdannaisinstrumentit

		2008		2007	
		Varat	Velat	Varat	Velat
IFRS7 p22(a)(b)	Koronvaihtosopimukset – rahavirran suojaus	351	110	220	121
IFRS7 p22(a)(b)	Koronvaihtosopimukset – käyvän arvon suojaus	57	37	49	11
IFRS7 p22(a)(b)	Valuuttatermiinisopimukset – rahavirran suojaus	695	180	606	317
	Valuuttatermiinisopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	361	268	321	298
	Yhteensä	1 464	595	1 196	747
1p57	Vähennetään pitkäaikainen osuus:				
	Koronvaihtosopimukset – rahavirran suojaus	345	100	200	120
	Koronvaihtosopimukset – käyvän arvon suojaus	50	35	45	9
		395	135	245	129
1p57	Lyhytaikainen osuus	1 069	460	951	618

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi tai veloiksi. Suojauslaskennassa olevan johdannaisen koko käypä arvo luokitellaan pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohteen jäljellä oleva juoksu-aika on yli 12 kuukautta, ja lyhytaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohteen erääntymiseen on alle 12 kuukautta.

IFRS7p24 Käyvän arvon suojauksista aiheutunut tuloslaskelmaan merkitty tehoton osuus oli 1 C tappiota (2007: 1 C tappiota) (liitetieto 25). Rahavirran suojauksista aiheutunut tuloslaskelmaan merkitty tehoton osuus oli 17 C voittoa (2007: 14 C voittoa) (liitetieto 25). Ulko-omaisten yksikköjen nettosijoitusten suojauksiin ei liittynyt tehoittomia osuuksia.

(a) Valuuttatermiinisopimukset

IFRS7p31 Avointen valuuttatermiinisopimusten nimellisarvot 31.12.2008 olivat 92 370 C (2007: 89 689 C).

**IFRS7
p23(a)
39p100,
1p76(b)** Suojattujen ulkomaan rahan määräisten erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien odotetaan toteutuvan eri ajankohtina seuraavien 12 kuukauden kuluessa. Valuuttatermiinisopimuksista johtuvat omaan pääomaan suojausrahaan (liitetieto 19) 31.12.2008 kirjatut voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojatut ennakoidut liiketoimet vaikuttavat tuloslaskelmaan. Yleensä tämä tapahtuu 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Jos kyseinen voitto tai tappio sisällytetään käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenuon, kirjaaminen tuloslaskelmaan tapahtuu hyödykkeen taloudellisena vaikutusaikana (5–10 vuotta).

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

(b) Koronvaihtosopimukset

IFRS7p31 Avointen koronvaihtosopimusten nimellisarvot 31.12.2008 olivat 4 314 C (2007: 3 839 C).

IFRS7 p23(a) Kiinteät korot 31.12.2008 vaihtelivat välillä 6,9 % – 7,4 % (2007: 6,7 % – 7,2 %), ja tärkeimmät vaihtuvat korot ovat EURIBOR ja LIBOR. Omaan pääomaan suojausrahastoon (liitetieto 19) 31.12.2008 sisältyvät koronvaihtosopimuksista johtuvat voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan pankkilainojen takaisinmaksuun yhteydessä (liitetieto 21).

(c) Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus

IFRS7p22, 1p76(b) Konsernin USD-määräisestä lainasta on osoitettu 321 C:n (2007: 321 C:n) suuruinen osuus suojaamaan Yhdysvalloissa sijaitsevaan tytäryritykseen tehtyä nettosijoitusta. Lainan käypä arvo 31.12.2008 oli 370 C (2007: 279 C). Kurssitappio 45 C (2997: voitto 40 C), joka syntyy lainan muuttamisesta valuutan C-määräiseksi tilinpäätöspäivänä, on kirjattu omaan pääomaan muuntoeroihin (liitetieto 19).

IFRS7 p36(a) Tilinpäätöspäivänä luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on yhtä suuri kuin taseen johdannaisvarojen käypä arvo.

12 Myyntisaamiset ja muut saamiset

		2008	2007
IFRS7p36, 1p74	Myyntisaamiset	18 174	17 172
	joista vähennetään arvonalentuminen (erillinen tili)	-109	-70
1p75(b)	Myyntisaamiset – netto	18 065	17 102
1p75(b)	Ennakkomaksut	1 300	1 146
1p75(b), 24p17(b)	Saamiset lähipiiriin kuuluvilta (liitetieto 39)	54	46
1p75(b), 24p17(b)	Lähipiiriin kuuluville annetut lainat (liitetieto 39)	2 668	1 388
		22 087	19 682
1p75(b), 1p57	Vähennetään pitkäaikainen osuus: lähipiiriin kuuluville annetut lainat	-2 322	-1 352
1p57	Lyhytaikainen osuus	19 765	18 330

Kaikki pitkäaikaiset saamiset erääntyvät viiden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

IFRS7p25 Myyntisaamisten ja muiden saamisten käyvät arvot ovat seuraavat:

	2008	2007
Myyntisaamiset	18 065	17 172
Saamiset lähipiiriin kuuluvilta	54	46
Lähipiiriin kuuluville annetut lainat	2 722	1 398
Yhteensä	20 841	18 616

IFRS7 p27(a) Lähipiiriin kuuluville annettujen lainojen käyvät arvot perustuvat rahavirtoihin, jotka on diskontattu käyttäen lainakorkoa 7,5 % (2007: 7,2 %). Diskonttaus korko on LIBOR, johon on lisätty asianmukainen luottoluokitukseen perustuva preemio.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

24p17 Pitkäaikaisten saamisten efektiiviset korot olivat seuraavat:
(b)(i)

	2008	2007
Lähipiiriin kuuluville annetut lainat (liitetieto 39)	6,5 – 7,0 %	6,5 – 7,0 %

IFRS7p14 Eräät konsernin eurooppalaiset tytäryritykset ovat siirtäneet vuoden 2008 aikana saamia pankille käteisvaroja vastaan yhteensä 1 014 C. Tapahtuma on käsitelty kirjanpidossa vakuudellisena lainana (liitetieto 21). Jos yritykset eivät pysty hoitamaan lainasopimuksen mukaisia velvoitteitaan, pankilla on oikeus siirretyistä saamisista kertyviin rahavirtoihin. Jos velvoitteet hoidetaan, saamiset peritään ja vakuudeksi osoitetaan uusia saamia.

DV Kuranttien myyntisaamisten määrä 31.12.2008 oli 17 670 C (2007: 16 595 C).

IFRS7 p37(a) Myyntisaamiset, jotka olivat erääntyneet mutta joiden arvo ei ollut alentunut, olivat 31.12.2008 määrältään 277 C (2007: 207 C). Saamiset liittyivät useihin toisistaan riippumattomiin asiakkaisiin, joilla ei ole ollut viimeaikaisia maksuhäiriöitä. Näiden myyntisaamisten ikäjakauma on seuraavanlainen:

	2008	2007
Enintään 3 kuukautta	177	108
3–6 kuukautta	100	99
Yhteensä	277	207

IFRS7 p37(b) Arvoltaan alentuneiden myyntisaamisten määrä 31.12.2008 oli 227 C (2007: 142 C) ja niitä koskeva arvonalentuminen on kirjattu erilliselle vähennystilille. Vähennystilin saldo 31.12.2008 oli 109 C (2007: 70 C). Arvoltaan alentuneet yksittäiset saamiset liittyvät pääasiassa tukkukauppiaisiin, joiden taloudellinen tilanne on odottamattomasti vaikeutunut. Osa saamisista arvioidaan saatavan perityksi. Näiden saamisten ikäjakauma on seuraavanlainen:

	2008	2007
3–6 kuukautta	177	108
Yli 6 kuukautta	50	34
Yhteensä	227	142

Konsernin myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo koostuu seuraavien valuuttojen määräisistä eristä:

	2008	2007
C-valuutta	9 846	8 669
USD	5 987	6 365
GBP	6 098	4 500
Muut valuutat	156	148
Yhteensä	22 087	19 682

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS7p16 Myyntisaamisten arvonalentumista koskevan vähennystilin muutokset olivat seuraavat:

	2008	2007
IFRS7 p20(e)		
1.1.	70	38
Saamisten arvonalentumisen lisäys	74	61
Vuoden aikana taseesta kokonaan pois kirjatut perimiskelvottomat saamiset	-28	-23
Aikaisemman arvonalentumisen peruutus	-10	-8
Diskonttausvaikutuksen purkautuminen (liitetieto 30)	3	2
31.12.	109	70

Saamisten arvonalentumista koskevan vähennystilin lisäykset ja peruutukset sisältyvät tuloslaskelmassa erään ”muut kulut” (liitetieto 28). Diskonttausvaikutuksen purkautuminen sisältyy tuloslaskelmassa rahoituskuluihin (liitetieto 30). Saamiset, joista on kirjattu arvonalentuminen, kirjataan yleensä kokonaan pois taseesta silloin, kun niistä ei enää odoteta saatavan lisää maksuja.

IFRS7p16 Myyntisaamisten ja muiden saamisten muissa luokissa ei ole arvoltaan alentuneita saamia.

IFRS7 p36(a) Tilinpäätöspäivänä luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on yhtä suuri kuin kunkin edellä mainitun saamisluokan kirjanpitoarvo. Konserni ei ole vastaanottanut vakuuksia.

13 Vaihto-omaisuus

	2008	2007
2p36(b), 1p75(c)		
Raaka-aineet	7 622	7 612
Keskeneräiset tuotteet	1 810	1 796
Valmiit tuotteet ¹	15 268	8 774
Yhteensä	24 700	18 182

¹ Valmiiden tuotteiden käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla on esitettävä erikseen, kun tämä on sovellettavissa.

2p36(d), 38 Vaihto-omaisuuden kuluksi kirjattu hankintameno, joka sisältyy ”myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin” oli 60 252 C (2007: 29 545 C).

2p36 (f)(g), 36p126(b), 36p130(a) Konsernin heinäkuussa 2007 kirjaama vaihto-omaisuuden arvonalentuminen 603 C on peruutettu. Kaikki tuotteet, joita arvonalentuminen koski, on myyty itsenäiselle jälleenmyyjälle Australiaan alkuperäistä hankintamenoa vastaavaan hintaan. Peruutus sisältyy tuloslaskelmassa ”myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin”.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

14 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

	2008	2007
IFRS7 p8(a), 27(b) 31, 34(c)		
Listatut arvopaperit – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät		
– Oman pääoman ehtoiset arvopaperit – C-alue	5 850	3 560
– Oman pääoman ehtoiset arvopaperit – USA	4 250	3 540
– Oman pääoman ehtoiset arvopaperit – Britannia	1 720	872
Yhteensä	11 820	7 972

7p15 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat esitetään rahavirtalaskelmasa liiketoiminnan rahavirroissa osana käyttöpääoman muutosta (liitetieto 35).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään tuloslaskelmassa erään ”muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto” (liitetieto 25).

**IFRS7
p27(b)** Kaikkien oman pääoman ehtoisten arvopapereiden käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin ostokursseihin.

15 Rahavarat

	2008	2007
Pankkitilit ja käteisvarat	8 398	28 648
Lyhytaikaiset pankkitalletukset	9 530	5 414
Yhteensä	17 928	34 062

7p45 Rahavirtalaskelmassa rahavaroihin ja luotollisiin tileihin luetaan seuraavat erät:

	2008	2007
Rahavarat	17 928	34 062
7p8 Luotolliset tilit (liitetieto 21)	-2 650	-6 464
Yhteensä	15 278	27 598

16 Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

**IFRS5p41
(a)(b)(d)** Varat ja velat, jotka liittyvät (tukkumyynnisegmenttiin kuuluvaan) Shoes Limited -yhtiöön, on esitetty myytävänä olevina, koska konsernin johto ja omistajat hyväksyivät 23.9.2008 Euraviassa sijaitsevan yhtiön myymisen. Kaupan odotetaan toteutuvan toukokuussa 2009.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

	2008	2007
IFRS5 p33(c)		
Liiketoiminnan rahavirrat ¹	300	190
IFRS5 p33(c)		
Investointien rahavirrat ¹	-103	-20
IFRS5 p33(c)		
Rahoituksen rahavirrat ¹	-295	-66
Rahavirrat yhteensä	-98	104

¹ Tätä lähestymistapa käytettäessä rahavirtalaskelma esitetään ikään kuin toimintoa ei olisi lopetettu ja IFRS 5 kappaleen 3 mukaiset tiedot esitetään liitetiedoissa. Hyväksyttävää olisi myös esittää nämä kolme ryhmää erikseen rahavirtalaskelmassa ja niiden rivikohtainen jakautuma joko liitetiedoissa tai rahavirtalaskelmassa. Kaikkien lopetetuista toiminnoista johtuvien rahavirtojen esittäminen yhdellä rivillä investointien tai liiketoiminnan rahavirtoina ei olisi hyväksyttävää.

IFRS5p38 (a) *Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät*

	2008	2007
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 563	–
Aineettomat hyödykkeet	1 100	–
Vaihto-omaisuus	442	–
Muut lyhytaikaiset varat	228	–
Yhteensä	3 333	–

IFRS5p38 (b) *Myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat*

	2008	2007
Ostovelat ja muut velat	104	–
Muut lyhytaikaiset velat	20	–
Varaukset	96	–
Yhteensä	220	–

IFRS5p38 (c) *Suoraan omaan pääomaan kirjatut kertyneet tuotot tai kulut, jotka liittyvät myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin tai niihin liittyviin velkoihin*

	2008	2007
Kurssieroista johtuvat oikaisut ¹	–	–
Yhteensä	–	–

¹ IFRS 5:n mukaan tilinpäätöksessä on esitettävä myytävissä oleviksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään kuuluvaan omaisuuserään liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjatut kertyneet voitot tai tappiot. Myytävänä oleviksi luokiteltuja pitkäaikaisia omaisuuseriä ja niihin liittyviä velkoja ei ole kirjattu suoraan omaan pääomaan, mutta erät esitetään tässä esimerkin vuoksi.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS5p33 (b) Lopetettujen toimintojen tulos ja luovutettavien erien ryhmään kuuluvien varojen arvostamisesta kirjattu tulos ovat seuraavat ¹ :		2008	2007
	Liikevaihto	1 200	1 150
	Kulut	-960	-950
	Lopetettujen toimintojen tulos ennen veroja	240	200
12p81 (h)(ii)	Verot	-96	-80
	Lopetettujen toimintojen tulos verojen jälkeen	144	120
	Luovutettavien erien ryhmään kuuluvien varojen arvostamisesta kirjattu voitto/tappio (-) ennen veroja	-73	-
12p81 (h)(ii)	Verot	29	-
	Luovutettavien erien ryhmään kuuluvien varojen arvostamisesta kirjattu voitto/tappio (-) verojen jälkeen	-44	-
	Voitto lopetetuista toiminnoista	100	120

¹ Nämä tiedot voidaan esittää myös tilinpäätöslaskelmissä.

17 Osakepääoma ja ylikurssirahasto

1p76	Osakkeiden lukumäärä (1 000)	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Yhteensä
1.1.2007	20 000	20 000	10 424	30 424
Henkilöstön osakeoptio-ohjelma:				
1p97(a)(c) – Osakkeiden liikkeeseenlaskusta saadut maksut	1 000	1 000	70	1 070
31.12.2007	21 000	21 000	10 494	31 494
Henkilöstön osakeoptio-ohjelma:				
1p97(a)(c) – Osakkeiden liikkeeseenlaskusta saadut maksut	750	750	200	950
IFRS3 p67(d)(ii) Tytär yrityksen hankinta (liitetieto 38)	3 550	3 550	6 450	10 000
1p76(a) 31.12.2008	25 300	25 300	17 144	42 444

1p76(a) Yhtiöjärjestyksen mukainen enimmäisosakemäärä on 50 miljoonaa osaketta (2007: 50 miljoonaa osaketta) nimellisarvoltaan 1 C/osake (2007: 1 C/osake). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on täysin maksettu.

1p76(a) Yhtiö osti 18.4.2008 EuroMoney-pörssistä 875 000 kpl omia osakkeitaan. Osakkeista maksettu kokonaishinta verovaikutuksella oikaistuna oli 2 564 C, joka on vähennetty omaan pääomaan sisällyvistä kertyneistä voittovaroista¹ (liitetieto 18). Osakkeet ovat yhtiön hallussa ”omina osakkeina”, ja yhtiöllä on oikeus laskea osakkeet uudelleen liikkeeseen² tulevaisuudessa. Kaikki yhtiön liikkeeseen laskemat osakkeet olivat täysin maksettuja.

¹ Omien osakkeiden kirjanpitoikäsihtely määräytyy paikallisen yhtiölainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Omat osakkeet voidaan esittää omana eränään taseessa, tai ne voidaan vähentää kertyneistä voittovaroista tai jostakin tietystä rahastosta.

² Yhteislainsäädännöstä riippuen yhteisöllä voisi olla oikeus myydä osakkeet edelleen.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

10p21 Yhtiö laski 500 000 kpl hallussaan olevia omia osakeitaan uudelleen liikkeeseen 15.1.2008 ja sai vastikkeeksi 1 500 C.

Osakeoptiot

IFRS2 p45(a) Hallituksen jäsenille ja tietyille henkilöstöön kuuluville on myönnetty osakeoptioita. Myönnettujen optioiden toteutushinta on osakkeiden myöntämispäivän markkinahinta vähennettynä 15 %:lla. Optioiden ehtona on, että henkilö on yhtiön palveluksessa kolme vuotta (oikeuden syntymisajanjakso). Optiot ovat toteutettavissa aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua niiden myöntämispäivästä edellyttäen, että konserni saavuttaa kyseisellä ajanjaksolla osakekohtaisen tuloksen kasvutavoitteen 4 prosenttiyksikköä yli inflaation. Optioiden sopimuksen mukainen voimassaoloaika on viisi vuotta. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta ostaa optioita takaisin tai lunastaa niitä käteisellä.

Ulkona olevien osakeoptioiden lukumäärissä tapahtuneet muutokset ja niihin liittyvät toteutushintojen painotetut keskiarvot ovat seuraavat:

	2008		2007		
	Keskimääräinen toteutushinta C/osake	Optioiden lukumäärä (1 000)	Keskimääräinen toteutushinta C/osake	Optioiden lukumäärä (1 000)	
IFRS2p45 (b)(i)					
IFRS2p45 (b)(ii)	1.1.	1,73	4 744	1,29	4 150
IFRS2p45 (b)(iii)	Myönnetty	2,95	964	2,38	1 827
IFRS2p45 (b)(iv)	Menetetty	-	-	2,00	-200
IFRS2p2 (b)(v)	Toteutettu	1,28	-750	1,08	-1 000
	Rauennut	2,30	-125	0,80	-33
IFRS2p2 (b)(vi)	31.12.	2,03	4 833	1,73	4 744

IFRS2p45 (b)(vii), IFRS2 p45(c) Ulkona olevista 4 833 000 optiosta (2007: 4 744 000 optiosta) oli toteutettavissa 400 000 (2007: 600 000). Vuonna 2008 toteutettujen optioiden seurauksena laskettiin liikkeeseen 750 000 uutta osaketta (2007: 1 000 000 osaketta), joiden painotettu keskihinta oli 1,28 C (2007: 1,08 C). Osakkeen vastaavien ajankohtien painotettu keskihinta oli 2,85 C/osake (2007: 2,65 C/osake). Transaktiomenot 10 C (2007: 10 C) on vähennetty saaduista maksuista.

IFRS2p45(d) Tilikauden lopussa ulkona olevien osakeoptioiden voimassaolon päättymisajat ja toteutushinnat ovat seuraavat:

Voimassaolon päättymispäivä 1.7.	Toteutushinta C/osake	Osakkeiden lkm	
		2008	2007
2008	1,10	-	500
2009	1,20	800	900
2010	1,35	1 200	1 250
2011	2,00	217	267
2012	2,38	1 777	1 827
2013	2,95	964	-
Yhteensä		4 958	4 744

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS2 p47(a) Tilikauden aikana myönnettyjen optioiden käypien arvojen painotettu keskiarvo oli 0,86 C/optio (2007: 0,66 C/optio). Optioiden käypä arvo on määritetty Black-Scholes -hinnoittelumallia käyttäen. Mallin syöttötietona käytetyt merkittävimmät oletukset olivat myöntämispäivän osakehinnan painotettu keskiarvo 3,47 C (2007: 2,80 C), edellä esitetty toteutushinta, volatiliiteetti 30 % (2007: 27 %), osinkotuotto 4,3 % (2007: 3,5 %), option odotettavissa oleva voimassaoloaika 3 vuotta sekä riskitön korkokanta 5 % (2007: 4 %). Volatiliiteetti, joka on määritetty korkoa korolle -periaatteella lasketun osakkeen tuoton keskihajontana, perustuu päivittäisten osakehintojen tilastoaineistoon kolmelta viime vuodelta. Hallituksen jäsenille ja henkilöstölle myönnettyistä optioista tuloslaskelmaan merkitty kokonaiskulu on esitetty liitetiedossa 29.

33p71(c) Hallituksen jäsenille ja henkilöstölle myönnettiin 1.1.2009 yhteensä 1 200 000 osakeoptiota, **10p21,** joiden toteutushinnaksi määräytyi osakkeen kyseisen päivän markkinahinta vähennettynä **22(f)** 15 %:lla, eli 3,20 C/osake (osakkeen hinta: 3,68 C) (voimassaolo päättyy 31.12.2014).

Konserni laski 1.3.2008 liikkeeseen 3 550 000 osaketta (14,5 % liikkeeseen laskettujen osakkeiden kokonaismäärästä) Your Shoes Group -yhtiön osakkeenomistajille osana vastiketta kaupassa, jolla hankittiin 70 % yhtiön osakepääomasta. Liikkeeseen lasketuilla osakkeilla on samat oikeudet kuin muilla ulkona olevilla osakkeilla. Liikkeeseen laskettujen osakkeiden käypä arvo oli 10,05 miljoonaa C (2,85 C/osake). Transaktiomenot 50 C on vähennetty laskennallisesta vastikkeen määrästä.

18 Kertyneet voittovarot

1p97(b)	1.1.2007	48 470
	Tilikauden voitto	15 512
1p97(a)	Vuodelta 2006 maksetut osingot	-15 736
IFRS2p50	Osakeperusteisia maksuja vastaan suoritetun työn arvo ¹	822
16p41	Maa-alueiden ja rakennusten poistojen siirto verovaikutuksella oikaistuna	87
12p68C	Osakeoptio-ohjelmaan liittyvä verohyvitys	20
19p93A	Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot verovaikutuksella oikaistuna	-494
31.12.2007		48 681
<hr/>		
1p97(b)	1.1.2008	48 681
	Tilikauden voitto	29 767
1p97(a)	Vuodelta 2007 maksetut osingot	-10 102
IFRS2p50	Osakeperusteisia maksuja vastaan suoritetun työn arvo ¹	690
16p41	Maa-alueiden ja rakennusten poistojen siirto verovaikutuksella oikaistuna	100
12p68C	Osakeoptio-ohjelmaan liittyvä verohyvitys	30
1p97(a)	Omien osakkeiden ostaminen ²	-2 564
19p93A	Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot verovaikutuksella oikaistuna	-
12p80(d)	Euravian verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin	-10
31.12.2008		66 592

¹ IFRS 2:n mukaista kuluja vastaavaa kredit-kirjaus omaan pääomaan tehdään paikallisen yhtiölainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Kirjaus voidaan tehdä johonkin tiettyyn rahastoon, kertyneisiin voittovaroihin tai osakepääomaan.

² Omien osakkeiden kirjanpitoikäsihtely määräytyy paikallisen yhtiölainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Omat osakkeet voidaan esittää omana eräänä taseessa, tai ne voidaan vähentää kertyneistä voittovaroista tai jostakin tietyistä rahastosta.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

19 Muut rahastot

		Vaihto- velka- kirjalaina	Maa-alueiden ja rakennusten uudelleenarvostus ¹	Suojaus- rahasto	Myytävisiä olevat sijoitukset	Muuntoerot	Muiden varojen arvonmuutos	Yhteensä
16p39,	1.1.2007	-	1 152	65	1 320	3 827	-	6 364
IFRS7p20(a)	Arvonmuutos – brutto							
(ii)	(liitetiedot 6 ja 10)	-	1 133	-	275	-	-	1 408
	Arvonmuutoksen siirto – brutto				-152		-	-152
12p61, 81(a)	Arvonmuutos – vero (liitetieto 31)	-	-374	-	-61	-	-	-435
28p39	Arvonmuutos – osakkuusyrietykset (liitetieto 8)	-	-	-	-14	-	-	-14
16p41	Poistojen siirto – brutto	-	-130	-	-	-	-	-130
16p41	Poistojen siirto – vero	-	43	-	-	-	-	43
1p96(b)	Rahavirran suojaukset:							
IFRS7p23(c)	Käyvän arvon muutokset	-	-	300	-	-	-	300
12p61, 81(a)	Verot käyvän arvon muutoksista (liitetieto 31)	-	-	-101	-	-	-	-101
IFRS7p23(d)	Siirrot liikevaihtoon	-	-	-236	-	-	-	-236
12p61, 81(a)	Verot siirroista liikevaihtoon (liitetieto 31)	-	-	79	-	-	-	79
IFRS7p23(e)	Siirrot vaihto- omaisuuteen	-	-	-67	-	-	-	-67
12p61, 81(a)	Verot siirroista vaihto-omaisuuteen (liitetieto 31)	-	-	22	-	-	-	22
39p102(a)	Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus (liitetieto 11)	-	-	-	-	40	-	40
1p96(b)	Muuntoerot:							
21p52(b)	- Konserni	-	-50	-	-	-171	-	-221
28p39	- Osakkuus-yrietykset	-	-	-	-	105	-	105
	31.12.2007	-	1 774	62	1 368	3 801	-	7 005

Esimerkkiyhtiön IFRS-konsernitilinpäätös 2008

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

	Vaihtovelkakirjalaina	Maa-alueiden ja rakennusten uudelleenarvostus ¹	Suojausrahasto	Myytavissä olevat sijoitukset	Muuntoerot	Muiden varojen arvomuutos	Yhteensä
16p39, IFRS7 p20(a)(ii) Arvonmuutos – brutto (liitetieto 10)	–	–	–	690	–	–	690
Arvonmuutoksen siirto – brutto				-130		–	-130
12p61,81(a) Arvonmuutos – vero (liitetieto 31)	–	–	–	-198	–	–	-198
28p39 Arvonmuutos – osakkuusyritykset (liitetieto 8)	–	–	–	-12	–	–	-12
16p41 Poistojen siirto – brutto	–	-149	–	–	–	–	-149
16p41 Poistojen siirto – vero	–	49	–	–	–	–	49
1p96(b) Rahavirran suojaukset:							
IFRS7p23(c) – Käyvän arvon muutokset	–	–	368	–	–	–	368
12p61,81(a) – Verot käyvän arvon muutoksista (liitetieto 31)	–	–	-123	–	–	–	-123
IFRS7p23(d) – Siirrot liikevaihtoon	–	–	-120	–	–	–	-120
12p61,81(a) – Verot siirroista liikevaihtoon (liitetieto 31)	–	–	40	–	–	–	40
IFRS7p23(e) – Siirrot vaihtomaisuuteen	–	–	-151	–	–	–	-151
12p61,81(a) – Verot siirroista vaihtomaisuuteen (liitetieto 31)	–	–	50	–	–	–	50
39p102(a) Ulkomaiseen yksikköön tehtyn nettosijoituksen suojaus (liitetieto 11)	–	–	–	–	-45	–	-45
1p96(b) Muuntoerot:							
21p52(b) – Konserni	–	15	–	–	2 051	–	2 066
28p39 – Osakkuusyritykset	–	–	–	–	-74	–	-74
Vaihtovelkakirjalaina – oman pääoman komponentti (liitetieto 21)	7 61	–	–	–	–	–	7 61
12p61,81(a) Vero vaihtovelkakirjalainan oman pääoman komponentista (liitetieto 31)	-2 328	–	–	–	–	–	-2 328
Your Shoes Groupista omistetun osuuden käyvän arvon lisäys (liitetieto 38)						850	850
31.12.2008	5 433	1 689	126	1 718	5 733	850	15 549

¹ Tilinpäätöksessä on mainittava, jos maa-alueisiin ja rakennuksiin liittyvän uudelleenarvostusrahaston jakamiselle osakkeenomistajille on rajoituksia (IAS 16p77(f)).

² Oletetaan, että vaihtovelkakirjalainan verotuksellista arvoa ei jaeta vieraan ja oman pääoman ehtoihin osiin. Verotuksellisen arvon jakaminen vaikuttaisi laskennallisiin veroihin.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

20 Ostovelat ja muut velat

		2008	2007
1p74	Ostovelat	10 983	9 495
24p17	Velat lähipiiriin kuuluville (liitetieto 39)	2 202	1 195
	Sosiaaliturvasta ja muista veronluonteisista eristä johtuvat velat	2 002	960
	Siirtovelat	1 483	828
	Yhteensä	16 670	12 478

21 Lainat

		2008	2007
	Pitkäaikaiset		
	Pankkilainat	32 193	40 244
	Vaihtovelkakirjalaina	42 822	–
	Debentuurit ja muut lainat	3 300	18 092
	Lunastettavat etuosakkeet	30 000	30 000
	Rahoitusleasingvelat	6 806	8 010
	Yhteensä	115 121	96 346
	Lyhytaikaiset		
	Luotolliset tilit (liitetieto 15)	2 650	6 464
	Myyntisaamisia vastaan otetut lainat (liitetieto 12)	1 014	–
	Pankkilainat	3 368	4 598
	Debentuurit ja muut lainat	2 492	4 608
	Rahoitusleasingvelat	2 192	2 588
	Yhteensä	11 716	18 258
	Lainat yhteensä	126 837	114 604

(a) Pankkilainat

IFRS7p31 Pankkilainat erääntyvät vuoteen 2014 mennessä, ja niiden keskimääräinen korko on 7,5 % (2007: 7,4 %).

IFRS7p14 Lainojen kokonaismäärään sisältyy 37 680 C (2007: 51 306 C) velkoja, joilla on vakuus (myyntisaamisia vastaan otetut lainat ja pankkilainat). Pankkilainojen vakuutena on maa-alueita ja rakennuksia (liitetieto 6). Muiden vakuudellisten lainojen vakuutena on myyntisaamisia (liitetieto 12).

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS7p31 Konsernin korkojen muutokselle alttiina olevien lainojen määrät ja sopimusten mukaisiin uudelleenhinnoittelupäiviin jäljellä oleva aika olivat tilinpäätöspäivänä seuraavat:

	2008	2007
Enintään 6 kuukautta	10 496	16 748
6–12 kuukautta	36 713	29 100
1–5 vuotta	47 722	38 555
Yli 5 vuotta	31 906	30 201
Yhteensä	126 837	114 604

IFRS7p25 Pitkäaikaisten lainojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ovat seuraavat:

	Kirjanpitoarvo		Käypä arvo	
	2008	2007	2008	2007
Pankkilainat	32 193	40 244	32 590	39 960
Lunastettavat etuosakkeet	30 000	30 000	28 450	28 850
Debentuurit ja muut lainat	3 300	18 092	3 240	17 730
Vaihtovelkakirjalaina	42 822	–	42 752	–
Rahoitusleasingvelat	6 806	8 010	6 205	7 990
Yhteensä	115 121	96 346	113 237	94 530

IFRS7 p29(a) Lyhytaikaisten lainojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa, sillä diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä. Käyvät arvot perustuvat diskontattuihin rahavirtoihin käyttäen lainakorkoa 7,5 % (2007: 7,2 %).

IFRS7p25 Lyhytaikaisten lainojen kirjanpitoarvot vastaavat likimain niiden käypiä arvoja.

IFRS7 p31,34(c) Konsernin lainojen kirjanpitoarvo koostuu seuraavien valuuttojen määräisistä eristä:

	2008	2007
C-valuutta	80 100	80 200
GBP	28 353	16 142
USD	17 998	17 898
Muut valuutat	386	364
Yhteensä	126 837	114 604

DV7p50 (a) Konsernilla on seuraavat käyttämättömät luottolimitit:

	2008	2007
Vaihtuvakorkoiset:		
– voimassaolo päättyy vuoden kuluessa	6 150	4 100
– voimassaolo päättyy yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua	14 000	8 400
Kiinteäkorkoiset:		
– voimassaolo päättyy vuoden kuluessa	18 750	12 500
Yhteensä	38 900	25 000

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Luottolimiitit, joiden voimassaolo päättyy vuoden kuluessa, ovat vuosikohtaisia ja tulevat tarkasteltaviksi eri ajankohtina vuoden 2009 aikana. Muut limiitit on järjestetty turvaamaan konsernin toimintojen ehdotettua laajentumista Euroopassa.

(b) Vaihtovelkakirjalaina

IFRS7p171
p76(b) Yhtiö laski 2.1.2008 liikkeeseen 500 000 vaihtovelkakirjaa, joiden korko on 5,0 % ja nimellisarvo 50 miljoonaa C¹. Velkakirjat erääntyvät viiden vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta nimellisarvoonsa 50 miljoonaa C¹, tai ne voidaan haltijan valinnan mukaan vaihtaa erääntymispäivänä osakkeisiin siten, että 500 C vastaa 33 osaketta. Vieraan pääoman komponentin ja vaihto-oikeutta koskevan komponentin arvot määritettiin liikkeeseenlaskun yhteydessä.

¹ Nämä luvut eivät ole tuhatta C.

32p28,
32p31,
1p76(b) Pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvän vieraan pääoman komponentin käypä arvo on laskettu käyttäen vastaavanlaisen vaihto-oikeudettoman lainan markkinakorkoa. Saatujen maksujen ja vieraan pääoman komponentin erotus edustaa vaihto-oikeutta, ja se sisältyy veroaikutuksella vähennettynä omaan pääomaan muihin rahastoihin (liitetieto 19).

Vaihtovelkakirjalainan taseeseen merkitty määrä on laskettu seuraavasti:

	2008	2007
12AppxB Ex4		
2.1.2008 liikkeeseen lasketun vaihtovelkakirjalainan nimellisarvo	50 000	-
Oman pääoman komponentti (liitetieto 19)	-7 761	-
Alkuperäinen vieraan pääoman komponentti 2.1.2008	42 239	-
Korkokulu (liitetieto 30)	3 083	-
Maksetut korot	-2 500	-
Vieraan pääoman komponentti 31.12.2008	42 822	-

IFRS7
p27(a) Vaihtovelkakirjalainan vieraan pääoman komponentin käypä arvo 31.12.2008 oli 42 617 C. Käypä arvo on laskettu diskonttaamalla rahavirrat 7,5 %:n lainakorolla.

(c) Lunastettavat etuosakkeet

32p15,
32p18(a) Konserni laski 4.1.2007 liikkeeseen 30 miljoonaa kpl lunastettavia etuosakkeita, jotka kerryttävät kumuloituvaa osinkoa ja joiden nimellisarvo on 1 C/osake. Osakkeet on lunastettava 4.1.2013 nimellisarvoonsa, ja niille maksetaan 6,5 %:n vuotuinen osinko.

10p21 Konserni laski 1.2.2008 liikkeeseen USD-määräisen 6,5 %:n joukkovelkakirjalainan 6 777 C rahoittaakseen laajentumisohjelmaansa ja saadakseen USA:ssa tarvittavaa käytöpääomaa. Laina erääntyy 31.12.2013.

(d) Rahoitusleasingvelat

Leasingveloilla on tehokkaat vakuudet, sillä vuokralle antaja saa oikeuden vuokrauskoh-teisiin, jos maksut laiminlyödään.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

	2008	2007
17p31(b)		
Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä – vähimmäisvuokrat erääntymisajoin:		
Vuoden kuluessa	2 749	3 203
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	6 292	7 160
Yli 5 vuoden kuluttua	2 063	2 891
Yhteensä	11 104	13 254
Tulevat rahoituskulut	-2 106	-2 656
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	8 998	10 598
17p31(b)		
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti:		
Vuoden kuluessa	2 192	2 588
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	4 900	5 287
Yli 5 vuoden kuluttua	1 906	2 723
Yhteensä	8 998	10 598

22 Laskennalliset verot

12p74 Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisiltä, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti. Toisistaan vähennetyt määrät ovat seuraavat:

	2008	2007
1p52		
Laskennalliset verosaamiset:		
– yli 12 kuukauden kuluttua realisoitava laskennallinen verosaaminen	-2 873	-3 257
– 12 kuukauden kuluessa realisoitava laskennallinen verosaaminen	-647	-64
Yhteensä	-3 520	-3 321
Laskennalliset verovelat:		
– yli 12 kuukauden kuluttua suoritettava laskennallinen verovelka	10 743	8 016
– 12 kuukauden kuluessa suoritettava laskennallinen verovelka	1 627	1 037
Yhteensä	12 370	9 053
Laskennalliset verovelat (netto)	8 850	5 732

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Laskennallisten verojen bruttomääräiset muutokset olivat seuraavat:

	2008	2007
1.1.	5 732	3 047
Valuuttakurssierot	-1 753	-154
Tytäryrityksen hankinta (liitetieto 38)	1 953	-
Tuloslaskelmaan merkitty kulu (liitetieto 31)	379	2 635
Suoraan omaan pääomaan kirjattu vero (liitetieto 19)	2 539	204
31.12.	8 850	5 732

12p81(g)(i) Laskennallisissa verosaamisissa ja -veloissa on tapahtunut vuoden aikana seuraavat
 12p81(g)(ii) muutokset, kun ei oteta huomioon yksittäisiin maihin liittyvien verosaldojen netotuksia:

	Laskennalliset verovelat	Nopeutetut poistot verotuksessa	Voitot käyvän arvon muutoksista	Vaihtovelka- kirjalaina	Muut erät	Yhteensä
1.1.2007		6 058	272	-	284	6 614
12p81(g)(ii) 12p81(a)	Merkitty tuloslaskelmaan Kirjattu suoraan omaan pääomaan	1 786	-	-	799	2 585
	Valuuttakurssierot	-	435	-	-	435
		241	100	-	-	341
31.12.2007		8 085	807	-	1 083	9 975
12p81(g)(ii) 12p81(a)	Merkitty tuloslaskelmaan Kirjattu suoraan omaan pääomaan	425	-	-193	138	370
	Tytäryrityksen hankinta	-	231	2 328	-	2 559
	Valuuttakurssierot	553	1 375	-	275	2 203
		-571	-263	-	-123	-957
12p81(g)(i)	31.12.2008	8 492	2 150	2 135	1 373	14 150
	Laskennalliset verosaamiset	Eläke- velvoitteet	Arvonalentumis- varaukset	Verotukselliset tappiot	Muut erät	Yhteensä
1.1.2007		-428	-962	-732	-1 072	-3 567
12p81(g)(ii) 12p81(a)	Merkitty tuloslaskelmaan Kirjattu suoraan omaan pääomaan	-	181	-	-	-131
	Valuuttakurssierot	-211	-	-	-20	-231
		-	-35	-	-460	-495
31.12.2007		-639	-816	-732	-1 532	-524
12p81(g)(i) 12p81(a)	Merkitty tuloslaskelmaan Kirjattu suoraan omaan pääomaan	-	-538	-322	1 000	-131
	Tytäryrityksen hankinta (liitetieto 38)	10	-	-	-30	-20
	Valuuttakurssierot	-250	-	-	-	-250
		-	-125	-85	-350	-236
12p81(g)(i)	31.12.2008	-879	-1 479	-1 139	-882	-921
						-5 300

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

- 12p81(e)** Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamiaisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä. Laskennallisia verosaamiaisia on jätetty kirjaamatta 333 C (2007: 1 588 C). Ne liittyvät 1 000 C:n (2007: 5 294 C:n) suuruisiin tappioihin, jotka voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Tappioista 900 C (2007: 5 294 C) vanhenee vuonna 2011 ja 100 C (2007: nolla) vuonna 2012.
- 12p81(f)** Laskennallisia verovelkoja on jätetty kirjaamatta 3 141 C (2007: 2 016 C). Ne liittyvät lähde- ja muihin veroihin, jotka olisi maksettava tiettyjen tytäryritysten jakamattomista voitoista. Voitot on sijoitettu pysyvästi uudelleen. Jakamattomia voittoja oli 31.12.2008 yhteensä 30 671 C (2007: 23 294 C).

23 Eläkeveloitteet

	2008	2007
Taseeseen merkityt velat:		
Eläke-etuudet	3 225	1 532
Työsuhteen päättymisen jälkeinen terveydenhoito	1 410	701
Yhteensä	4 635	2 233
Kulu tuloslaskelmassa (liitetieto 29):		
Eläke-etuudet	755	488
Työsuhteen päättymisen jälkeinen terveydenhoito	149	107
Yhteensä	904	595
19p120A (h) Kirjattuja tuottoja ja kuluja osoittavaan laskelmaan kirjatut vakuutusmatemaattiset tappiot (ennen veroja)	-	705
19p120A (i) Kirjattuja tuottoja ja kuluja osoittavaan laskelmaan kirjatut kertyneet vakuutusmatemaattiset tappiot (ennen veroja)	203	203

(a) Eläke-etuudet

- DV** Konsernilla on Euraviassa ja USA:ssa etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat eläkkeeseen oikeuttavaan palkkaan ja palvelusajan pituuteen. Suurin osa järjestelyistä on rahastoitu erillisessä yksikössä. Järjestelyihin kuuluvia varoja hallinnoidaan maan paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti säätiöissä tai vastaavissa yksiköissä. Myös konsernin ja varoja hoitavan yksikön väliset suhteet ja yksikön kokoonpano määräytyvät paikallisen lainsäädännön mukaisesti.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

19p120A (d)(f) Taseeseen merkityt velat on määritetty seuraavasti:

	2008	2007
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	6 155	2 943
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-5 991	-2 797
	164	146
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	3 206	1 549
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-145	-163
Velka taseessa	3 225	1 532

19p120A(c) Etuus pohjainen velvoite on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

	2008	2007
1.1.	4 492	3 479
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	751	498
Korkomenot	431	214
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	55	30
Vakuutusmatemaattiset tappiot/voitot (-)	-15	495
Valuuttakurssierot	-43	-103
Maksetut etuudet	-66	-121
Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut velat (liitetieto 38)	3 691	-
Järjestelyjen supistamiset	65	-
Veloitteiden täyttämiset ¹	-	-
31.12.	9 361	4 492

¹ IAS 19:n mukaan etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvon alku- ja loppusaldojen välisessä täsmäytyslaskelmassa on esitettävä yhtenä eränä veloitteiden täyttämiset. Tällaista muutosta ei esiinny tähän tilinpäätökseen sisältyvissä eläkejärjestelyissä, mutta erä esitetään esimerkin vuoksi.

19p120A(e) Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo on tilikauden aikana muuttunut seuraavasti:

	2008	2007
1.1.	2 797	2 264
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	510	240
Vakuutusmatemaattiset tappiot (-)/voitot	-15	-5
Valuuttakurssierot	25	-22
Työnantajan maksusuoritukset	908	411
Työntekijöiden maksusuoritukset	55	30
Maksetut etuudet	-66	-121
Liiketoimintojen yhdistämiset (liitetieto 38)	1 777	-
31.12.	5 991	2 797

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

19p120A Tuloslaskelmaan merkitty kulu on määritetty seuraavasti:

(g)	2008	2007
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	751	498
Korkomenot	431	214
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-510	-240
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	18	16
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat tappiot	65	-
Yhteensä (sisältyy henkilöstökuluihin, liitetieto 29)	755	488

19p120A Kokonaiskulusta sisältyy 516 C (2007: 319 C) myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin ja **(g)** 239 C (2007: 169 C) hallinnon kuluihin.**19p120A** Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 495 C (2007: 235 C). **(m)**

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset olivat seuraavat:

19p120A (n)	2008		2007	
	Euravia	USA	Euravia	USA
Diskonttauskorko	6,0 %	6,1 %	5,5 %	5,6 %
Inflaatioaste	3,6 %	3,0 %	3,3 %	2,7 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	8,5 %	8,3 %	8,7 %	8,7 %
Tulevat palkankorotukset	5,0 %	4,5 %	4,5 %	4,0 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	3,6 %	2,8 %	3,1 %	2,7 %

Kuolleisuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta, ja ne perustuvat kullakin alueella julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Tärkeimissä maissa käytettävät oletukset perustuvat seuraaviin eläkeikäisten henkilöiden kuolleisuustaulukoihin: (i) Euravia: PNMA 00 ja PNFA 00, joihin on tehty keskimääräinen kohorttioikaisu ottaen huomioon vähintään 1 %:n vuotuinen parannus sekä käytetty skaalaustekijänä 110 % nykyisille miespuolisille eläkeläisille, 125 % nykyisille naispuolisille eläkeläisille ja 105 % tuleville sekä mies- että naispuolisille eläkeläisille; ja (ii) USA: RP2000, jossa ennustuskaudeksi on määritelty 10–15 vuotta.

Seuraavat taulukot osoittavat 65-vuotiaana eläkkeelle jäävien keskimääräisen odotetussa olevan eliniän:

	2008		2007	
	Euravia	USA	Euravia	USA
Tilinpäätöspäivänä eläkkeelle jäävät:				
– miehet	22	20	22	20
– naiset	25	24	25	24
20 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä eläkkeelle jäävät:				
– miehet	24	23	24	23
– naiset	27	26	27	26

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

DV Kokonaisveloitteen herkkyyks painotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille:

	Oletuksen muutos	Vaikutus kokonaisveloitteeseen
Diskonttaus korko	0,5 %:n lisäys/vähennys	7,2 %:n lisäys/vähennys
Inflaatioaste	0,5 %:n lisäys/vähennys	5,1 %:n lisäys/vähennys
Palkkojen nousuvauhti	0,5 %:n lisäys/vähennys	3,3 %:n lisäys/vähennys
Kuolleisuusaste	Yhden vuoden lisäys	5,2 %:n lisäys

19p122(b) (b) Työsuhteen päättymisen jälkeinen terveydenhoito

Konsernilla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä terveydenhoitoetuusjärjestelyjä, pääasiassa USA:ssa. Niiden kirjanpito käsittely, käytettävät oletukset ja arviointiväli ovat samanlaiset kuin etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä. Useimmat näistä järjestelyistä ovat rahastoimattomia.

19p120A(n) Tärkein vakuutusmatemaattinen oletus edellä kuvattujen lisäksi on terveydenhoitomenojen pitkän aikavälin 8,0 %:n vuosittainen kasvuvauhti (2007: 7,6 %).

19p120A (d)(f) Taseeseen merkitty velka on määritetty seuraavasti:

	2008	2007
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	705	340
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-620	-302
	85	38
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	1 325	663
Velka taseessa	1 410	701

19p120A(c) Etuuspohjainen velvoite on muuttunut seuraavasti:

	2008	2007
1.1.	1 003	708
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	153	107
Korkomenot	49	25
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut ¹	-	-
Vakuutusmatemaattiset tappiot/voitot (-)	-2	204
Valuuttakurssierot	25	-41
Maksetut etuudet ¹	-	-
Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut velat (liitetieto 38)	802	-
Järjestelyjen supistamiset ¹	-	-
Velvoitteiden täyttäminen ¹	-	-
31.12.	2 030	1 003

¹ IAS 19:n mukaan etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvon alku- ja loppusaldojen välisessä täsmäytyslaskelmassa on esitettävä järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut, maksetut etuudet, järjestelyjen supistamiset ja velvoitteiden täyttämiset. Nämä rivit esitetään tässä tilinpäätöksessä esimerkin vuoksi, vaikka konsernin terveydenhoitoetuksiin ei liitykään tällaisia tapahtumia.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

19p120A(e) Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

	2008	2007
1.1.	302	207
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	53	25
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot (-)	-2	-1
Valuuttakurssierot	5	-2
Työnantajan maksusuoritukset	185	73
Työntekijöiden maksusuoritukset ¹	-	-
Maksetut etuudet ¹	-	-
Liiketoimintojen yhdistämiset (liitetieto 38)	77	-
31.12.	620	302

¹ IAS 19:n mukaan työntekijöiden maksusuoritukset ja maksetut etuudet on esitettävä osana järjestelyyn kuuluvien varojen alku- ja loppusaldon välistä täsmäytyslaskelmaa. Nämä rivit esitetään tässä tilinpäätöksessä esimerkin vuoksi, vaikka konsernin terveydenhoitoetuksiin ei liitykään tällaisia tapahtumia.

19p120A(g) Tuloslaskelmaan merkityt kulut on määritetty seuraavasti:

	2008	2007
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	153	107
Korkomeno	49	25
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-53	-25
Yhteensä (sisältyy henkilöstökuluihin, liitetieto 29)	149	107

19p120A(g) Kokonaiskulusta sisältyy 102 C (2007: 71 C) myyjä suoritteita vastaaviin kuluihin ja 47 C (2007: 36 C) hallinnon kuluihin.**19p120A(m)** Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 51 C (2007: 24 C).**19p120A(o)** Yhden prosenttiyksikön muutos oletetussa terveydenhoitomenojen muutosvauhdissa vaikuttaa seuraavasti:

	Lisäys	Vähennys
Vaikutus kauden työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkomenojen yhteismäärään	24	-20
Vaikutus etuusperusteisesta järjestelystä johtuvaan veloitteeseen	366	-313

*(c) Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (eläkkeet ja terveydenhoito)***19p120A(i)** Järjestelyyn kuuluvat varat koostuvat seuraavista eristä:

	2008		2007	
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	3 256	49 %	1 224	40 %
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1 524	23 %	571	18 %
Kiinteistöt	1 047	16 %	943	30 %
Muut erät	784	12 %	361	12 %
Yhteensä	6 611	100 %	3 099	100 %

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

DV Sijoitukset on hajautettu niin, ettei minkään yksittäisen sijoituksen menettämisellä olisi olennaista vaikutusta varojen kokonaismäärään. Merkittävin osa varoista on sijoitettu osakkeisiin, joskin konserni on sijoittanut myös kiinteistöihin, joukkovelkakirjoihin, hedgerahastoihin ja käteisvaroihin. Osakkeiden uskotaan pitkällä aikavälillä antavan parhaan tuoton hyväksyttävällä riskitasolla. Pääosa osakkeista on salkussa, joka on tehnyt maailmanlaajuisesti hajautettuja sijoituksia suuriin ja tunnettuihin pörssiyhtiöihin, joilla on pitkä toimintahistoria ja vakiintunut vahva taloudellinen asema. Tavoitteena on pitää 60 % salkun sijoituksista euroalueella ja muualla Euroopassa, 30 % USA:ssa ja loput kehittyvillä markkinoilla.

19p120A(k) Eläkejärjestelyihin kuuluviin varoihin sisältyy yhtiön osakkeita käyvältä arvoltaan 136 C (2007: 126 C) ja konsernin käytössä oleva rakennus, jonka käypä arvo on 612 C (2007: 609 C).

19p120A(l) Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto määritetään nykyisten sijoitusperiaatteiden mukaisten odotettavissa olevien tuottojen perusteella. Kiinteäkorkoisten sijoitusten odotettu tuotto perustuu tilinpäätöspäivän mukaisiin bruttomää räisiin eräpäivän lunastusmääriin. Osake- ja kiinteistö sijoitusten odotetut tuotot kuvastavat kyseisillä markkinoilla pitkällä aikavälillä saatua todellista tuottoa.

19p120(q) Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin suoritettavien maksujen odotetaan olevan 1 150 C tilikaudelta 2008.

DV Konserni on sopinut pyrkivänsä kattamaan alijäämän seuraavien yhdeksän vuoden aikana. Rahastointiasteita seurataan vuosittain, ja säännönmukaiseksi maksutasoksi on sovittu 14 % eläkkeeseen oikeuttavista palkoista Euraviassa ja 12 % USA:ssa. Arviointilaskelmat tehdään kolmen vuoden välein, ja seuraava arviointi on määrä tehdä 31.12.2009. Konsernin näkemyksen mukaan edellisen arvioinnin yhteydessä määrätty maksutasot riittävät alijäämän kattamiseen sovitun ajan kuluessa eivätkä säännölliset henkilöstömenoihin perustuvat maksusuoritukset kasva merkittävästi.

DV Ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvan arvostusmenetelmän (projected unit credit method) vaihtoehtona on koko velvoitteen myymiseen perustuva arvostus. Tällöin oletetaan, että työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuusjärjestelyistä johtuva velka maksetaan kokonaisuudessaan siirtämällä velvoite sopivalle vakuutusantajalle. Konserni arvioi, että työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista johtuvien velkojen suorittamiseksi tarvittava määrä olisi tilinpäätöspäivänä 15 500 C.

19p120A(p)	2008	2007	2006	2005 ¹
31.12.				
Etuus pohjaisen velvoitteen nykyarvo	11 391	5 495	4 187	3 937
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	6 611	3 099	2 471	2 222
Järjestelyn alijäämä/ylijäämä (-)	4 780	2 396	1 716	1 715
Kokemusperusteiset oikaisut järjestelyn velkoihin	-326	125	55	-
Kokemusperusteiset oikaisut järjestelyn varoihin	-17	-6	-197	-

¹ IAS 19 edellyttää tietoja viideltä vuodelta, mutta vaatimusta ei tarvitse noudattaa takautuvasti (IAS 19p160).

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

24 Varaukset

1p75(d)	Ympäristön palauttaminen alkuperäiseen tilaan	Uudelleen- järjestelyt	Oikeudelliset vaateet	Voitto- osuudet ja bonukset	Ehdollinen velka liiketoimintojen yhdistämisestä	Yhteensä
37p84(a) 1.1.2008	842	–	828	1 000	–	2 670
Merkitty tuloslaskelmaan:						
37p84(b) – Uudet varaukset – käypää arvoa koskeva oikaisu Your Shoes Groupin hankinnassa	316	1 986	2 405	500	1 000	6 207
37p84(d) – Käyttämättömien määrien peruuttaminen	-15	–	-15	-10	–	-40
37p84(e) – Diskonttauksen purkautuminen	40	–	–	–	4	44
37p84(c) Käytetty vuoden aikana	-233	-886	-3 059	-990	–	-5 168
Valuuttakurssierot	-7	–	-68	–	–	-75
IFRS5p38 Siirretty luovutettavien erien ryhmään / luokiteltu myytävänä olevaksi	-96	–	–	–	–	-96
37p84(a) 31.12.2008	847	1 100	91	500	1 004	3 542
Varausten kokonaismäärän jakautuminen:						
					2008	2007
1p60 Pitkäaikaiset (ympäristön palauttaminen alkuperäiseen tilaan)					1 320	274
1p60 Lyhytaikaiset					2 222	2 396
Yhteensä					3 542	2 670

(a) Ympäristön palauttaminen alkuperäiseen tilaan

37p85 (a)-(c) Konserni käyttää erilaisia kemikaaleja nahan työstämiseen. Tuotantolaitosten sijaintipaikkojen ennalleen palauttamisesta aiheutuvia menoja varten kirjataan niiden nykyarvoa vastaava varaus. Siitä odotetaan käytettävän 531 C vuonna 2009 ja 320 C vuonna 2010. Syntyvien menojen yhteismäärän odotetaan olevan 880 C (2007: 760 C).

DV Myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään siirretty varaus 96 C liittyy ympäristön ennalleen palauttamista koskevaan varaukseen (tukkumyntisegmenttiin kuuluvassa) Shoes Limited -yhtiössä. Liitetiedossa 16 esitetään yksityiskohtaisempia tietoja myytävänä olevasta luovutettavien erien ryhmästä.

(b) Uudelleenjärjestely

37p85 (a)-(c) Valmistustoiminnan volyymin supistaminen Step-maassa (tytäryritys) johtaa yhteensä 155 työpaikan vähentämiseen kahdella tehtaalla. Paikallisen ammattiyhdistyksen edustajien kanssa päästiin ennen tilikauden loppua sopimukseen vähennettävien henkilöiden lukumäärästä ja konsernin tarjoamasta vapaaehtoisesta irtisanomiskorvauspaketista samoin kuin irtisanottaville maksettavista määristä. Arvioidut uudelleenjärjestelymenot 31.12.2008 ovat 799 C (liitetieto 29). Muut uudelleenjärjestelystä aiheutuvat menot, kuten vuokrasopimusten irtisanomisesta johtuvat menot, ovat 1 187 C. Näitä menoja varten kirjattiin vuonna 2008 kattava 1 100 C:n suuruinen varaus, jonka odotetaan tulevan kokonaisuudessaan käytetyksi vuoden 2009 puoliväliin mennessä.

36p130 Step-maahan liittyvässä rahavirtaa tuottavassa yksikössä kirjattiin uudelleenjärjestelyn seurauksena 4 650 C:n suuruinen arvonalentumistappio liikearvosta (liitetieto 7).

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

(c) Oikeudelliset vaateet

37p85 (a)-(c) Varaus koskee tiettyjä oikeudellisia vaateita, joita tukkumyyntisegmentin asiakkaat ovat esittäneet konsernille. Kulukirjaus sisältyy tuloslaskelmassa hallinnon kuluihin. Varauksen odotetaan tulevan käytetyksi vuoden 2009 puoliväliin mennessä. Yhtiön hallituksen näkemys on juridisten asiantuntijoiden kuulemisen jälkeen, ettei vaateista aiheudu 31.12.2008 varauksena kirjatun määrän ylittävää merkittävää tappiota.

(d) Voitto-osuudet ja bonukset

19p8(c),10 DV, 37p859(a) Voitto-osuuksia ja bonuksia varten kirjattu varaus realisoituu kolmen kuukauden kuluessa tilintarkastetun tilinpäätöksen valmistumisesta.

(e) Ehdolliset velat

Your Shoes Groupin hankinnan yhteydessä kirjattiin 1 000 C:n suuruinen ehdollinen velka koskien keskeneräistä oikeudenkäyntiä, jossa yritys on vastaajana. Vaade on syntynyt asiakkaan väittäessä, että toimitetut tuotteet ovat viallisia. Oikeuden päätöstä odotetaan vuoden 2010 loppuun mennessä. Jos oikeudenkäynnin tulos olisi epäedullinen, konsernia voitaisiin vaatia suorittamaan diskonttaamattomalta yhteismäärältään arviolta 500 C:n ja 1 500 C:n välillä olevat maksut. Määrä ei ole muuttunut 31.3.2008 tapahtuneen kirjaamisen jälkeen (4 C:n diskonttausvaikutuksen purkautumista lukuun ottamatta), koska oikeudenkäynnin lopputuloksen todennäköisyys ei ole muuttunut.

Your Shoes Groupin myyneet osakkaat ovat sopineet korvaavansa IFRS GAAP plc:lle edellä mainitun oikeudenkäynnin tuloksena mahdollisesti maksettavaksi tulevan määrän. Mahdollista korvausta ei kirjata ennen kuin sen saaminen on käytännössä varmaa, ja se kirjataan liikearvoa vastaan sen jälkeen, kun se on saatu myyjältä.

25 Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto

		2008	2007
IFRS7p20 (a)(i)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat (liitetieto 14):		
	– Tappiot käyvän arvon muutoksista	-508	-238
	– Voitot käyvän arvon muutoksista	593	-
IFRS7p20 (a)(i)	Valuuttatermiinisopimukset:		
	– Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	86	88
21p52(a)	– Valuuttakurssivoitot/tappiot (-) – netto (liitetieto 32)	-277	200
IFRS7p24(a)	Käyvän arvon suojausten tehoton osuus (liitetieto 11)	-1	-1
IFRS7p24(b)	Rahavirran suojausten tehoton osuus (liitetieto 11)	17	14
	Yhteensä	-90	63

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

26 Muut tuotot

	2008	2007
18p35(b)(v) Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	1 100	883
18p35(b)(v) Osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	800	310
Sijoitustuotot	1 900	1 193
Vakuutuskorvaus	-	66
Yhteensä	1 900	1 259

Vakuutuskorvaus-rivillä on esitetty saadut vakuutuskorvaukset, jotka ylittävät vahingoittu-neiden tuotteiden kirjanpitoarvon.

27 Tappio maa-alueen pakkolunastuksesta

Konsernin Euraviassa omistama rakentamaton maa-alue pakkolunastettiin vuonna 2008 konsernin tuotantolaitosten lähellä olevan moottoritien laajennuksen yhteydessä. Pakko-lunastukseen liittyvät tappiot 31.12.2008 olivat 1 117 C (2007: nolla).

28 Kulujen erittely lajeittain

	2008	2007
1p93 Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	6 950	-2 300
1p93 Käytetyt raaka-aineet ja tarvikkeet	53 302	31 845
1p93 Henkilöstökulut (liitetieto 29)	40 082	15 492
1p93 Poistot ja arvonalentumistappiot (liitetiedot 6 ja 7)	23 204	10 227
1p93 Kuljetuskulut	8 584	6 236
1p93 Mainontakulut	12 759	6 662
1p93 Maksetut vuokrat (liitetieto 6)	10 604	8 500
1p93 Muut kulut	2 799	1 659
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut, myynnin ja markkinoinnin kulut ja hallinnon kulut yhteensä	158 284	78 321

29 Henkilöstömenot

	2008	2007
19p142 Palkat, mukaan lukien uudelleenjärjestelymenot 799 C (2007: nolla) (liitetieto 24) ja muut irtisanomisten yhteydessä suoritettavat etuudet 1 600 C (2007: nolla)	28 363	10 041
Sosiaaliturvasta johtuvat kulut	9 369	3 802
IFRS2p51(a) Hallituksen jäsenille ja henkilöstölle myönnetty optiot	690	822
19p46 Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	756	232
19p120A(g) Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt (liitetieto 23)	755	488
19p120A(g) Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (liitetieto 23).	149	107
DV Yhteensä	40 082	15 492
Henkilöstön määrä	535	210

(Luvut tuhatta €, ellei toisin ilmoiteta)

30 Rahoitustuotot ja -kulut

	2008	2007
IFRS7p20(b) Korkokulut:		
– Pankkilainat	-5 242	-10 646
– Osingot lunastettaville etuosakkeille (liitetieto 21)	-1 950	-1 950
– Vaihtovelkakirjalaina (liitetieto 21)	-3 083	–
– Rahoitusleasingvelat	-550	-648
37p84(e) – Varaukset: diskonttauksen purkautuminen (liitetieto 24)	-44	-37
21p52(a) Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssivoitot/tappiot (-) netto (liitetieto 32)	2 594	996
Voitot rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksista:		
IFRS7p23(d) – Koronvaihtosopimukset: rahavirran suojaukset, siirretty omasta pääomasta	102	88
IFRS7p24 (a)(i) – Koronvaihtosopimukset: käyvän arvon suojaukset	16	31
IFRS7p24 (a)(ii) Suojatusta korkoriskistä johtuva käypää arvoa koskeva oikaisu pankkilainojen kirjanpitoarvoon	-16	-31
Rahoituskulut	-8 173	-12 197
Rahoitustuotot:		
21p52(a) – Korkotuotot lyhytaikaisista pankkitalletuksista	550	489
IFRS7p20(b) – Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	963	984
IFRS7p20(b) – Korkotuotot lähipiiriin kuuluville annetuista lainoista (liitetieto 39)	217	136
Rahoitustuotot	1 730	1 609
Nettorahoituskulut	-6 443	-10 588

31 Tuloverot

	2008	2007
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot:		
12p80(a) Vero tilikauden voitosta	14 082	6 035
12p80(b) Aiempiä tilikausia koskevat oikaisut	150	–
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot yhteensä	14 232	6 035
Laskennalliset verot (liitetieto 22)		
12p80(c) Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	476	2 635
12p80(d) Euravian verokannan muutoksen vaikutus	-97	–
Laskennalliset verot yhteensä	379	2 635
Tuloverokulu	14 611	8 670

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

12p81(c) Vero, joka on kirjattu konsernin voitosta ennen veroja, poikkeaa teoreettisesta määrästä, joka saataisiin kertomalla konserniin kuuluvien yritysten voitot verokantojen painotetulla keskiarvolla, seuraavasti:

	2008	2007
Voitto ennen veroja	46 826	24 918
Verot kussakin maassa syntyneistä voitoista kyseisen maan verokannalla laskettuina	15 453	7 475
Seuraavien erien verovaikutukset:		
– Osakkuusyriyten tulokset esitetty veroilla vähennettyinä	57	-44
– Verovapaat tulot	-1 072	-212
– Verotuksessa vähennyskeltvottomat kulut	1 540	1 104
– Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden hyödyntäminen	-1 450	–
– Verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	30	347
Laskennallisen veron muutos – Euravian verokannan muuttuminen	-97	–
Aiempiä vuosia koskevat oikaisut	150	–
Verokulu	14 611	8 670

12p81(d) Laskennalliset verot on laskettu uudelleen tilikauden aikana, koska Euravian yhtiöveroaste on muuttunut 30 %:sta 28 %:iin. Muutoksesta säädettiin käytännössä 26.6.2008, ja se tulee voimaan 1.4.2009. Laskennalliset verot, joiden odotetaan purkautuvan vuoden 2009 aikana, on määritetty käyttäen Euraviassa sovellettavaa efektiivistä verokantaa (28,5 %).

12p81(d) Sovellettavien verokantojen painotettu keskiarvo oli 33 % (2007: 30 %). Kasvu johtuu konsernin tytäryriyten kannattavuuden muutoksesta kussakin maassa ja toisaalta Euravian verokannan alentumisesta.

12p81(a) Tilikaudella suoraan omaan pääomaan kirjatut tuloverot olivat seuraavat:

	2008	2007
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ¹ :		
Osakeoptio-ohjelma	–	–
Eläke-etuusjärjestely	–	–
Laskennalliset verot:		
Käypään arvoon liittyvät rahastot omassa pääomassa:		
– Maa-alueet ja rakennukset (liitetieto 19)	–	374
– Suojausrahasto (liitetieto 19)	33	–
– Myytävissä olevat rahoitusvarat (liitetieto 19)	198	61
Osakeoptio-ohjelma	-30	-20
Vaihtovelkakirjalaina – oman pääoman komponentti ² (liitetieto 19)	2 328	–
Verot etuuspuhjisista järjestelyistä johtuvista vakuutusmatemaattisesta tappioista	–	-211
12p80(d) Euravian verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin.	10	–
Yhteensä	2 539	204

¹ IAS 12:n mukaan on esitettävä tiedot myös omaan pääomaan kirjatuista kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista laskennallisten verojen lisäksi. Tässä tilinpäätöksessä ei ole omaan pääomana kirjattuja kauden verotettavaan tuloon perustuvia veroja, mutta erät esitetään esimerkin vuoksi.

² Oletetaan, että vaihtovelkakirjalainan verotuksellista arvoa ei jaeta vieraan ja oman pääoman ehtosiin osiin. Verotuksellisen arvon jakaminen vaikuttaisi laskennallisiin veroihin.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Lisäksi siirrettiin 49 C (2007: 43 C) laskennallista veroa kertyneisiin voittovaroihin (liitetieto 18) muista oman pääoman rahastoista (liitetieto 19). Kyseinen laskennallinen vero koskee rakennuksista kirjatun todellisen poiston ja vastaavan alkuperäiseen hankintamenoon perustuvan poiston välistä eroa.

32 Valuuttakurssivoitot/tappiot (-) – netto

21p52(a) Tuloslaskelmaan merkityt valuuttakurssierot ovat seuraavat:

	2008	2007
Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto (liitetieto 25)	-277	200
Nettorahoituskulut (liitetieto 30)	2 594	996
Yhteensä	2 317	1 196

33 Osakekohtainen tulos

(a) *Laimentamaton*

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos vuoden aikana ulkona olleiden osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla – lukuun ottamatta yhtiön hallussaan pitämiä omia osakkeita (liitetieto 17).

	2008	2007
33p70(a) Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	29 767	15 512
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto lopetusta toiminnosta	100	120
Yhteensä	29 867	15 632
33p70(b) Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo (tuhatta)	23 454	20 500

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

(b) Laimennusvaikutuksella oikaistu

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettua keskiarvoa siten, että kaikki laimentavat potentiaaliset kantaosakkeet oletetaan vaihdetuiksi osakkeisiin. Yhtiöllä on kahdentyyppisiä laimentavia potentiaalisia kantaosakkeita: vaihtovelkakirjalaina ja osakeoptioita. Vaihtovelkakirjalaina oletetaan vaihdetun osakkeiksi, ja voittoa oikaistaan peruuttamalla korkokulu verovaikutuksella oikaistuna. Osakeoptioiden osalta selvitetään osakemäärä, joka ulkona oleviin osakeoptioihin liittyvien merkintäoikeuksien raha-arvon perusteella olisi voitu hankkia käypään arvoon (yhtiön osakkeen tilikauden keskimääräinen markkinahinta). Tätä osakemäärää verrataan osakemäärään, joka olisi laskettu liikkeeseen, jos osakeoptiot olisi toteutettu.

	2008	2007
Tulos		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	29 767	15 512
Vaihtovelkakirjasta johtuva korkokulu (verovaikutus huomioon otettuna)	2 158	–
33p70(a) Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa käytettävä tulos	31 925	15 512
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto lopetuista toiminnoista	100	120
Yhteensä	32 025	15 632
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo (1 000)	23 454	20 500
Oikaisut:		
– Vaihtovelkakirjalainan oletettu vaihtaminen (1 000)	3 030	–
– Osakeoptiot (1 000)	1 213	1 329
33p70(b) Osakemäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa (1 000)	27 697	21 829

34 Osakekohtaiset osingot

1p95 Vuonna 2008 maksettiin osinkoja 10 102 C (0,48 C/osake) ja vuonna 2007 niitä mak-
 1p125(a) settiin 15 736 C (0,78 C/osake). Yhtiökokoukselle, joka pidetään 30.4.2009, ehdotetaan
 10p12 tilikaudelta 2008 jaettavaksi osinkona 0,51 C/osake, yhteensä 12 945 C. Tätä osinkoa ei ole otettu huomioon tilinpäätöksessä.

(Luvut tuhatta €, ellei toisin ilmoiteta)

35 Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta

	2008	2007
7p18(b), 20 Tulos ennen veroja lopetetut toiminnot mukaan lukien	47 066	25 118
Oikaisut:		
– Poistot aineellisista hyödykkeistä (liitetieto 6)	17 754	9 662
– Poistot aineettomista hyödykkeistä (liitetieto 7)	800	565
– Arvonalentumistappio liikearvosta (liitetieto 7)	4 650	–
– Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutusvoitto (-)/tappio (ks. jäljempänä)	-17	8
– Osakeperusteiset maksut ja eläkevelvoitteiden lisäys	509	1 470
– Voivot johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutoksista (liitetieto 25)	-86	-88
– Voivot (-)/tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista (liitetieto 25)	-85	238
– Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista (liitetieto 26)	-1 100	-883
– Osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista (liitetieto 26)	-800	-310
– Rahoituskulut – netto (liitetieto 30)	6 443	10 588
– Osuus osakkuusyriyten tappioista/voitoista (-) (liitetieto 8)	174	-145
– Liiketoiminnan valuuttakurssitappiot/voivot (-) (liitetieto 32)	-277	-200
Käyttöpääoman muutos (ilman hankintojen ja muuntoerojen vaikutuksia):		
– Vaihto-omaisuus	-6 077	-966
– Myyntisaamiset ja muut saamiset	-1 339	-2 966
– Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-3 747	-858
– Ostovelat ja muut velat	-7 634	543
Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta	56 234	41 776

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot rahoituslaskelmassa muodostuvat seuraavasti:

	2008	2007
Kirjanpitoarvo (liitetieto 6)	6 337	2 987
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutusvoitto/tappio (-)	17	-8
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	6 354	2 979

Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa

7p43 Tärkein liiketoimi, johon ei liity maksutapahtumaa, on liitetiedossa 16 esitetty osakkeiden liikkeseenlasku osana hankinnasta suoritettua vastiketta.

36 Ehdolliset erät

37p86 Konsernilla on ehdollisia velkoja, jotka koskevat tavanomaisessa liiketoiminnassa syntyviä oikeudellisia vaateita.

Ehdollisista veloista ei odoteta aiheutuvan jo kirjattujen varausten lisäksi muita olennaisia velvoitteita (liitetieto 24).

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Your Shoes Groupin 1.3.2008 tapahtuneesta hankinnasta (liitetieto 38) saatetaan joutua maksamaan lisäkauppahintana 5 % voitosta, diskonttaamattomana enintään 2 500 C, jos hankittujen toimintojen liikevaihto vuodelta 2009 ylittää 7 500 C. Hankinta-ajankohtana tämän toteutumista ei pidetty todennäköisenä. Tämän vuoksi kyseistä summaa ei käsitelty osana kauppahintaa. Arvio on ennallaan tilikauden lopussa.

- 37p89 Konserni teki "earn-out" -järjestelyn Leather Goods Limited -yhtiön myynnin yhteydessä 30.12.2006. Konsernille suoritetaan lisää vastiketta, jos Leather Goods Limited -yhtiö saavuttaa tietyn tulostason. Tuloslaskelmaan ei ole merkitty tästä aiheutuvaa voittoa, koska järjestelyn perusteella saatava maksu riippuu yhtiölle kertyvästä tuloksesta 30 kuukauden pituiselta ajanjaksolta, joka päättyy 31.3.2010.

37 Vastuusitoumukset

(a) Investointisitoumukset

Tilinpäätöspäivään mennessä oli tehty sopimukset seuraavista vielä toteutumattomista investoinneista:

		2008	2007
16p74(c)	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3 593	3 667
38p122(e)	Aineettomat hyödykkeet	460	474
	Yhteensä	4 053	4 141

(b) Muihin vuokrasopimuksiin liittyvät velvoitteet – konserni vuokralle ottajana

- 17p35(d) Konserni on ottanut vuokralle myymälätiloja sekä toimisto- ja varastotiloja vuokrasopimuksilla, jotka eivät ole peruutettavissa. Vuokra-ajat ovat 5–10 vuotta, ja useimmat sopimukset ovat uudistettavissa markkinahinnoin vuokra-ajan päättyessä.
- 17p35(d) Konserni on myös ottanut vuokralle erilaisia rakennuksia ja laitteistoja purettavissa olevilla sopimuksilla. Näiden sopimusten irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Tuloslaskelmaan merkityt vuokratulot esitetään liitetiedossa 28.
- 17p35(a) Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten mukaiset vähimmäisvuokrat ovat seuraavat:

	2008	2007
Vuoden kuluessa	11 664	10 604
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	45 651	45 651
Yli 5 vuoden kuluttua	15 710	27 374
Yhteensä	73 025	83 629

38 Liiketoimintojen yhdistäminen

- IFRS3p66(a)
IFRS3p67
(a-c)
IFRS3p70(a)
IFRS3p67(f)
IFRS3p70(b)
- Konserni osti 30.6.2007 15 % Your Shoes Groupin osakkeista. Hankittuaan vielä 55 %:n osuuden osakkeista 1.3.2008 konserni sai määräysvallan Your Shoes Groupissa, joka harjoittaa jalkineiden ja nahkatavaroiden vähittäismyyntiä Yhdysvalloissa ja useimmissa Länsi-Euroopan maissa. Hankitun liiketoiminnan liikevaihto ajalta 1.3.–31.12.2008 oli 44 709 C ja voitto 2 762 C. Jos hankinta olisi tapahtunut 1.1.2008, konsernin liikevaihto olisi ollut 220 345 C ja voitto ennen vähemmistön osuutta 33 126 C.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Nämä luvut on laskettu käyttäen konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ja oikeaisemalla tytäryrityksen tulosta ottamalla huomioon lisäpoistot, jotka olisi tehty, jos aineelliset ja aineettomat hyödykkeet olisi arvostettu käypään arvoon 1.1.2008 alkaen, sekä näiden poistojen verovaikutukset.

Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo:

IFRS3p67(d)	Hankintameno:	
7p40(b)	– Käteisvarat	4 050
	– Välittömät hankinnasta johtuvat menot	200
IFRS3p67(d)(i)	– Liikkeeseen laskettujen osakkeiden käypä arvo (liitetieto 17)	10 000
7p40(a)	Hankintameno yhteensä	14 250

IFRS3p67(h) Liikearvo johtuu hankitusta asiakaskunnasta sekä konsernin ja Your Shoes Groupin toimintojen yhdistämisen tuottamasta mittakaavaedusta.

IFRS3p67(d)(ii) Liikkeeseen laskettujen osakkeiden käypä arvo perustuu julkistettuun osakekurssiin (1.3.2008).

IFRS3p67(f) Hankinnasta johtuvat varat ja velat 1.3.2008 ovat seuraavat:

	Käypä arvo	Hankinnan kohteen kirjjanpitoarvo
Rahavarat	300	300
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (liitetieto 6)	67 784	63 562
Tavaramerkit (sisältyvät aineettomiin hyödykkeisiin) (liitetieto 7)	2 000	–
Lisenssit (sisältyvät aineettomiin hyödykkeisiin) (liitetieto 7)	1 000	–
Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet (sisältyvät aineettomiin hyödykkeisiin) (liitetieto 7)	1 000	–
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin (liitetieto 8)	389	329
Myytavissä olevat rahoitusvarat (liitetieto 10)	473	473
Vaihto-omaisuus	1 122	672
Myyntisaamiset ja muut saamiset	585	585
Ostovelat ja muut velat	-12 461	-12 461
Eläkeveloitteet:		
– Eläkkeet (liitetieto 23)	-1 914	-1 901
– Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (liitetieto 23)	-725	-725
Lainat	-41 459	-41 459
Ehdollinen velka	-1 000	–
Laskennalliset verovelat (liitetieto 22)	-1 953	-410
Nettovarallisuuden käypä arvo	15 141	8 965
Vähemmistön osuus (30 %)	-4 542	
Omaisuuksien arvomuutoksesta johtuva lisäys (liitetieto 19)	-850	
Liikearvo (liitetieto 7)	4 501	
Hankintameno yhteensä	14 250	
Rahana maksettu kauppahinta		4 250
7p40(c) Hankitun tytäryrityksen rahavarat		-300
Hankinnasta johtuva rahavirta		3 950

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Tilikaudella 2007 ei tapahtunut yrityshankintoja.

Ks. liitetieto 40, jossa esitetään tietoja tilinpäätöspäivän jälkeen, mutta ennen tilinpäätöksen hyväksymistä tapahtuneesta liiketoimintojen yhdistämisestä.

39 Lähipiiriliiketoimet

1p126(c) Konsernissa käyttää määräysvaltaa M Limited (kotipaikka Euraviassa), joka omistaa
24p12 57 % yhtiön osakkeista. Loput 43 % osakkeista jakautuu useiden omistajien kesken. Koko konsernin emoyritys on G Limited (kotipaikka Euraviassa). Koko konsernissa käyttää määräysvaltaa Mr Power.

24p17, 18, 22 Lähipiiriin kuuluvien kanssa toteutettiin seuraavat liiketoimet:

24p17(a) (a) *Tavaroiden ja palvelujen myynti*

	2008	2007
Tavaroiden myynti:		
– Osakkuusy yrityksille	1 123	291
Palvelujen myynti:		
– koko konsernin emoyritykselle (oikeudellisia ja hallinnollisia palveluja)	67	127
– koko konsernissa määräysvaltaa käyttävän henkilön läheisille perheenjäsenille (suunnittelupalvelut)	100	104
Yhteensä	1 290	522

Tavaroiden myynti perustuu voimassa oleviin hinnastoihin ja ehtoihin, joita sovelletaisiin myös ulkopuolisiin¹. Palvelujen myynti lähipiirille tapahtuu neuvottelujen pohjalta kustannusläpiperiaatteella, ja siitä saatava kate on 15–30 % (2007: 10–18 %)

¹ Lähipiiriliiketoimissa toteutuneiden ehtojen saa ilmoittaa vastaavan riippumattomien osapuolten välisissä liiketoimissa noudatettavia ehtoja vain, jos tällaiset ehdot pystytään näyttämään toteen (IAS24p21).

24p17(a) (b) *Tavaroiden ja palvelujen ostot*

	2008	2007
Tavaroiden ostot:		
– Osakkuusy yrityksiltä	3 054	3 058
Palvelujen ostot:		
– Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden määräysvallassa olevalta yritykseltä	83	70
– Emoyritykseltä (johtamispalvelut)	295	268
Yhteensä	3 432	3 396

24p21 Tavarat ja palvelut on ostettu osakkuusy yrityksiltä ja johtoon kuuluvien avainhenkilöiden määräysvallassa olevalta yritykseltä tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden määräysvallassa olevan yrityksen omistaa Mr Chamois, joka on yhtiön toimivaan johtoon kuulumaton hallituksen jäsen. Johtamispalvelujen ostot emoyritykseltä perustuvat kustannusläpiperiaatteeseen, ja niistä saatava kate on 15–30 % (2007: 10 %).

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

24p16 (c) *Johdon avainhenkilöiden saama kompensatio*

Johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan hallituksen jäsenet (toimivaan johtoon kuuluvat ja kuulumattomat), johtoryhmä (Executive Committee), Company Secretary ja sisäisen tarkastuksen johtaja. Johtoon kuuluville avainhenkilöille näiden työsuorituksesta maksettu tai maksettava kompensatio koostuu seuraavista eristä:

	2008	2007
24p16(a) Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 200	1 890
24p16(d) Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1 600	–
24p16(b) Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	123	85
24p16(c) Muut pitkäaikaiset etuudet	26	22
24p16(e) Osakeperusteiset maksut	150	107
Yhteensä	4 099	2 104

24p17(b), 1p74 (d) *Saamiset ja velat tavaroiden/palvelujen myynnistä/ostoista tilikauden lopussa*

	2008	2007
Saamiset lähipiiriin kuuluilta (liitetieto 12):		
– Koko konsernin emoyritykseltä	50	40
– Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden läheisiltä perheenjäseniltä	4	6
Velat lähipiiriin kuuluville (liitetieto 20):		
– Emoyritykselle	200	190
– Osakkuusyriityksille	1 902	1 005
– Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden määräysvallassa olevalle yhtiölle	100	–

Saamiset lähipiiriin kuuluville ovat lähinnä myyntisaamisia ja erääntyvät kahden kuukauden kulluttua myyntipäivästä. Saamiset ovat vakuudettomia ja korottomia. Niistä ei ole kirjattu arvonalentumisesta johtuvia vähennyseriä (2007: nolla).

Velat lähipiiriin kuuluville ovat lähinnä ostovelkoja ja erääntyvät kahden kuukauden kulluttua ostopäivästä. Velat ovat korottomia.

24p17, 1p74 (e) *Lähipiiriin kuuluville annetut lainat*

	2008	2007
Lainat yhtiön johtoon kuuluville avainhenkilöille ja näiden perheenjäsenille ¹ :		
1.1.	196	168
Tilikaudella annetut lainat	343	62
Takaisinmaksut	-49	-34
Kertyneet korot	30	16
Saadut korot	-30	-16
31.12.	490	196

¹ Mitään johtoon kuuluville avainhenkilöille annetuista lainoista ei ole annettu hallituksen jäsenille.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

	2008	2007
Osakkuusyrityksille annetut lainat:		
1.1.	1 192	1 206
Tilikaudella annetut lainat	1 000	50
Takaisinmaksut	-14	-64
Kertyneet korot	187	120
Saadut korot	-187	-120
31.12.	2 178	1 192
Lähipiiriin kuuluville annetut lainat yhteensä:		
1.1.	1 388	1 374
Tilikaudella annetut lainat	1 343	112
Takaisinmaksut	-63	-98
Kertyneet korot	217	136
Saadut korot (liitetieto 30)	-217	-136
31.12. (liitetieto 12)	2 668	1 388

24p17 (b)(i) Johtoon kuuluville avainhenkilöille annettujen lainojen ehdot:

Henkilön nimi	Lainan määrä	Laina-aika	Korko
2008			
Mr Brown	173 C	Lyhennetään kuukausittain 2 vuoden aikana	6,3 %
Mr White	170 C	Lyhennetään kuukausittain 2 vuoden aikana	6,3 %
2007			
Mr Black	20 C	Lyhennetään kuukausittain 2 vuoden aikana	6,5 %
Mr White	42 C	Lyhennetään kuukausittain vuoden aikana	6,5 %

IFRS7p15 Joidenkin osakkuusyrityksille annettujen lainojen, yhteensä 1 500 C (2007: 500 C) vakuutena on listattujen yhtiöiden osakkeita. Näiden osakkeiden käypä arvo tilinpäätöspäivänä oli 65 C (2007: 590 C).

Osakkuusyrityksille annetut lainat erääntyvät 1.1.2009 ja niiden korko on 7 % (2007: 8%). Osakkuusyrityksille annettujen lainojen käyvät arvot ja efektiiviset korot esitetään liitetiedossa 12.

24p17(c) Johtoon kuuluville avainhenkilöille ja osakkuusyrityksille annetuista lainoista ei ole ollut tarvetta kirjata arvonalentumisia vuosina 2008 ja 2007.

40 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

(a) Liiketoimintojen yhdistämiset

10p21, IFRS3 p66(b), IFRS3 p67(a-c) Konserni hankki 1.2.2009 K&Co:n koko osakepääoman hintaan 5 950 C. Kyseessä on konserni, joka on erikoistunut vaativissa urheilulajeissa käytettävien jalkineiden valmistukseen.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo koostuvat seuraavista eristä:

IFRS3 p67(d)	Hankinnasta maksettu vastike:	
	– Käteisvarat	5 950
	– Välittömät hankinnasta johtuvat menot	150
<hr/>		
7p40(a)	Vastike yhteensä	6 100
	Hankittujen varojen käypä arvo (ks. jäljempänä)	-5 145
<hr/>		
	Liikearvo	955

**IFRS3
p67(h)
IFRS3
p67(f)** Liikearvo perustuu K&Co:n vahvaan asemaan ja kannattavuuteen erityisurheiluvälineiden suppeilla markkinoilla.

Hankinnasta aiheutuvien varojen ja velkojen alustavat määrät ovat seuraavat:

	Käypä arvo	Hankinnan kohteen kirjanpitoarvo
Rahavarat	195	195
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	29 056	28 234
Tavaramerkit	1 000	–
Lisenssit	700	–
Asiakassuhteet	1 850	–
Edulliset vuokrasopimukset	800	–
Vaihto-omaisuus	995	495
Myyntisaamiset ja muut saamiset	855	855
Ostovelat ja muut velat	-9 646	-9 646
Eläkeveloitteet	-1 425	-1 300
Lainat	-19 259	-19 259
Laskennalliset verosaamiset	24	519
<hr/>		
Hankittu nettovarallisuus	5 145	93

(b) Osakkuusyrietykset

10p21 Konserni hankki 25.1.2009 omistukseensa 40 % vapaa-ajan jalkineiden valmistukseen erikoistuneen konsernin L&Co:n osakepääomasta. Kauppahinta 2 050 C maksettiin käteisvaroina.

Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo koostuvat seuraavista eristä:

Hankintameno:	
– Käteisvarat	2 050
– Välittömät hankinnasta johtuvat menot	70
<hr/>	
Hankintameno yhteensä	2 120
Osuus hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta (ks. jäljempänä)	-2 000
<hr/>	
Liikearvo	120

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

DV Liikearvo johtuu L&Co:n vahvasta asemasta ja kannattavasta toiminnasta vapaa-ajan jalkineiden markkinoilla sekä sen henkilöstöstä, jota ei voida kirjata erikseen aineettomana hyödykkeenä.

DV Hankinnasta aiheutuvien varojen ja velkojen alustavat määrät ovat seuraavat:

	Käypä arvo	Hankinnan kohteen kirjanpitoarvo
Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet	380	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3 200	2 400
Vaihto-omaisuus	500	500
Käteisvarat	220	220
Ostovelat	-420	-350
Lainat	-1 880	-1 420
Hankittu nettovarallisuus	2 000	1 350

(c) Omaa pääomaa koskevat transaktiot

10p21 Hallituksen jäsenille ja henkilöstöön kuuluville myönnettiin 1.1.2009 yhteensä
33p71(c) 1 200 000 osakeoptiota, joiden toteutushinnaksi määrättiin osakkeen markkinahinta
10p21, vähennettynä 15 %:lla eli 3,13 C/osake (osakkeen hinta 3,68 C) (voimassaolo päättyy
22(f) 31.12.2013).

Yhtiö laski 15.1.2009 uudelleen liikkeeseen 500 000 kpl omia osakkeitaan ja sai vastikkeeksi 1 500 C.

(d) Lainat

10p21 Konserni laski 1.2.2009 liikkeeseen USD:n määräisiä 6,5 %:n joukkovelkakirjoja yhteensä 6 777 C rahoittaakseen laajentumishjelmaansa ja saadakseen USA:ssa tarvittavaa käyttöpääomaa. Velkakirjat eräännyvät 31.12.2013 (liitetieto 21).

Tilintarkastuskertomus

IFRS GAAP Plc:n osakkeenomistajille

Tilintarkastuskertomus

Olemme tarkastaneet IFRS GAAP plc:n konsernitilinpäätöksen, joka sisältää konsernitaseen 31.12.2008, konsernin tuloslaskelman, laskelman konsernin kirjatuista tuotoista ja kuluista ja konsernin rahavirtalaskelman kyseisenä päivänä päättyneeltä tilikaudelta sekä yhteenvedon merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

Johdon vastuu tilinpäätöksestä

Johto on vastuussa tämän tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikean ja riittävän kuvan IFRS-standardien mukaisesti. Tähän vastuuseen kuuluu, että johto suunnittelee, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäistä valvontaa, joka on merkityksellistä sellaisen tilinpäätöksen laatimisen kannalta, joka antaa oikean ja riittävän kuvan, ja jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, valitsee asianmukaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja soveltaa niitä sekä tekee olosuhteisiin nähden kohtuullisia kirjanpidollisia arvioita.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Meidän velvollisuutenamme on antaa tilintarkastuksen perusteella lausunto konsernitilinpäätöksestä. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen ISA-standardien mukaisesti. Kyseiset standardit edellyttävät, että noudatamme eettisiä vaatimuksia ja suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, ettei tilinpäätöksessä ole olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen sisällyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu konsernitilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden arvioiminen, johtuipa tämä virheellisyys väärinkäytöksestä tai virheestä. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja arvioi yhteisön tilinpäätöksen laatimisen ja sen antaman oikean ja riittävän kuvan kannalta merkityksellistä sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei antaakseen lausuntoa yhteisön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden ja tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa IFRS-standardien mukaisesti oikean ja riittävän kuvan¹ konsernin taloudellisesta asemasta 31.12.2008 sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista tuona päivänä päättyneeltä vuodelta.

¹"Oikean kuvan antamisen" (engl. "give a true and fair view") voidaan käyttää ilmausta "esittää oikein kaikilta olennaisilta osiltaan" (engl. "present fairly, in all material respects").

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Lainsäädäntöön ja määräyksiin perustuviin muihin vaatimuksiin liittyvä raportointi

[Tämän osan muoto ja sisältö vaihtelee tilintarkastajan muiden mahdollisten raportointivelvoitteiden luonteen mukaan.]

Allekirjoitus

Päiväys

Osoite

Tilintarkastuskertomuksen muoto määräytyy kunkin maan lainsäädäntöön perustuvien vaatimusten mukaisesti. Joissakin maissa tilintarkastuskertomus kattaa sekä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden että vertailutilikauden.

Liitteet

Liite I Toimintaa ja taloutta koskeva katsaus

Englanninkieliseen julkaisuun sisältyvä IOSCON standardia koskeva teksti on jätetty pois suomenkielisestä versiosta. Kyseiset vaatimukset on implementoitu Suomessa Rahoitus-tarkastuksen standardilla 5.1.

Liite II Tilinpäätöslaskelmien vaihtoehtoisia esittämistapoja**Konsernin tuloslaskelma – kululajikohtainen**

Esimerkkituloilinpäätöksessä käytetyn toimintokohtaisen erittelyn vaihtoehtona kulut saadaan esittää kululajeittain jaoteltuina. Tällöin tuloslaskelma esitettäisiin seuraavasti:

		1.1.–31.12.	
1p91	Liitetieto	2008	2007
	Liikevaihto	211 034	112 360
1p83	Liiketoiminnan muut tuotot	26	1 900
	Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	13	-6 950
	Käytetyt raaka-aineet ja tarvikkeet	13	-53 302
	Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	29	-40 082
	Arvon alentumiset	7	-4 650
	Poistot	6, 7	-18 554
	Kuljetuskulut	-8 584	-10 227
	Mainontakulut	-12 759	-6 236
	Vuokrat	-10 604	-6 662
1p83	Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto	25	-8 500
1p83	Tappio maa-alueen pakkolunastuksesta	27	-90
	Muut kulut	-1 117	63
		-2 799	-
	Liikevoitto	53 443	35 361
1p81(b)	Rahoitustuotot	30	1 730
1p83	Rahoituskulut	30	-8 173
		-6 433	-12 197
1p83	Rahoituskulut – netto	30	-10 588
1p81(c)	Osuus osakkuusyrityksen tappioista (-)/voitosta	8	-174
		46 826	145
1p81(f)	Voitto ennen veroja	46 826	24 918
1p81(e), 12p77	Tuloverot	-14 611	-8 670
1p81(f)	Jatkuvien toimintojen voitto	32 215	16 248
IFRS5p34	Lopetetut toiminnot:		
12p81(b)	Voitto lopetetuista toiminnoista	100	120
1p81(f)	Tilikauden voitto	32 315	16 368
1p82	Jakautuminen:		
1p82(b)	Yhtiön osakkeenomistajille	29 767	15 512
1p82(a)	Vähemmistölle	2 548	856
	Yhteensä	32 315	16 368
	Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (C per osake)		
	Laimentamaton osakekohtainen tulos		
33p66	Jatkuvista toiminnoista	1,26	0,75
33p68	Lopetetuista toiminnoista	0,01	0,01
	Yhteensä	1,27	0,76
	Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos ¹		
33p66	Jatkuvista toiminnoista	1,15	0,71
33p68	Lopetetuista toiminnoista	0,01	0,01
	Yhteensä	1,16	0,72

¹ Lopetettujen toimintojen osakekohtainen tulos voidaan esittää tuloslaskelman sijaan liitetiedoissa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Vaihtoehtona esimerkkitilinpäätöksen mukaiselle tavalle esittää oman pääoman muutokset (laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista sekä liitetiedoissa esitettävät osakepääoman, rahastojen ja kertyneiden voittovarojen alku- ja loppusaldojen täsmätykset) on yleensä sallittua esittää oman pääoman muutokset myös yhdessä tilinpäätöslaskelmassa¹. Koska konserni oli valinnut menettelyn, jonka mukaan kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan, sen täytyi esittää laskelma kirjatusta voitoista ja tappioista. Jos konserni olisi valinnut vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden käsittelyyn ”putkimenetelmän” (ks. periaate ja esitettävät tiedot jäljempänä), se olisi saanut esittää seuraavanlaisen laskelman oman pääoman muutoksista.

¹ Jos vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot esitetään IAS 19:n kappaleen 93A mukaisesti muuten kuin tulosvaikutteisesti kaudella, jonka aikana ne toteutuvat, tilinpäätöksessä on esitettävä laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista.

1p96, 1p97, 1p36		Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus							
		Liite- tieto	Osake- pääomaa	Yli- kurssi- rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Vähemmistön osuus	Oma pääoma yhteensä
1p104									
1p97(c)	1.1.2007		20 000	10 424	6 364	47 976	84 764	1 500	86 264
1p96(b)	Voitot käyvän arvon muutoksista verojen jälkeen ²								
16p77(f)	– Maa-alueet ja rakennukset ³	19	–	–	759	–	759	–	759
IFRS7p20 (a)(ii)	– Myytävissä olevat rahoitusvarat	19	–	–	48	–	48	–	48
1p96(b), 16p41	Maa-alueiden ja rakennusten poistojen siirto verovaikutus huomioituna	18, 19	–	–	-87	87	–	–	–
1p96(b)	Rahavirran suojaukset verovaikutus huomioituna	19	–	–	-3	–	-3	–	-3
1p96(b), 39p102(a)	Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	19	–	–	40	–	40	–	40
1p96(b)	Muuntoerot	19	–	–	-116	–	-116	-40	-156
1p96(b)	Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot/kulut (-)		–	–	641	87	728	-40	688
1p96(a)	Tilikauden voitto		–	–	–	15 512	15 512	856	16 368
1p96(c)	Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä 2007		–	–	641	15 599	16 240	816	17 056
1p97(a)	Henkilöstön osakeoptio-ohjelma								
IFRS2p50	– Työsuorituksen arvo	18	–	–	–	822 ⁴	822	–	822
IFRS2p50	– Osakkeiden liikkeeseenlaskusta saadut maksut	17	1 000	70	–	–	1 070	–	1 070
1p97(b)	– Optio-ohjelmaan liittyvä verohyvitys	18	–	–	–	20	20	–	20
1p97(a)	Osinko vuodelta 2006	34	–	–	–	-15 736	-15 736	-550	-16 286
			1 000	70	–	-14 894	-13 824	-550	-14 374
1p97(c)	31.12.2007		21 000	10 494	7 005	48 681	87 180	1 766	88 946

1p97(c)	1.1.2008	21 000	10 494	7 005	48 681	87 180	1 766	88 946
1p96(b)	Voitot käyvän arvon muutoksista verojen jälkeen:							
IFRS7p20 (a)(ii)	– Myytävissä olevat rahoitusvarat	19	–	–	350	–	350	–
1p96(b), 16p41	Maa-alueiden ja rakennusten poistojen siirto verovaikutus huomioituna	18, 19	–	–	-100	100	–	–
1p96(b)	Rahavirran suojaukset verovaikutus huomioituna	19	–	–	64	–	64	–
1p96(b), 39p102(a)	Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	19	–	–	-45	–	-45	–
1p96(b)	Muuntoerot	19	–	–	1 992	–	1 992	252
21p52(b)	Your Shoes Groupista omistetun osuuden käyvän arvon muutos (liitetieto 38)	19	–	–	850	–	850	–
IFRS3p59								
12p80(d)	Euravian verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin	22	–	–	–	-10	-10	–
1p96(b)	Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotuotot	19	–	–	3 111	90	3 201	252
1p96(a)	Tilikauden voitto	19	–	–	–	29 767	29 767	2 548
1p96(c)	Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä 2008		–	–	3 111	29 857	32 128	2 800
1p97(a)	Henkilöstön osakeoptio- ohjelma:							
IFRS2p50	– Työsuorituksen arvo	18	–	–	–	690 ⁴	690	–
IFRS2p50	– Osakkeiden liikkeeseenlaskusta saadut maksut	17	750	200	–	–	950	–
1p97(b)	– Osakeoptio-ohjelmaan jä liittyvä verohyvitys	18	–	–	–	30	30	–
1p97(a)	Osakkeiden liikkeeseenlasku – liiketoimintojen yhdistäminen	17	3 550	6 450	–	–	10 000	–
1p97(a)	Omien osakkeiden ostaminen	18	–	–	–	-2 564	-2 564	–
1p97(a), 32p28	Vaihtovelkakirjalaina – oman pääoman komponentti	19	–	–	5 433	–	5 433	–
1p97(a)	Osinko vuodelta 2007	34	–	–	–	-10 102	-10 102	-1 920
1p97(a)	Liiketoimintojen yhdistämisestä johtuva vähemmistöosuus	38	–	–	–	–	–	4 542
			4 300	6 650	5 433	-11 946	4 437	2 622
1p97(c)	31.12.2008	25 300	17 144	15 549	66 592	124 585	7 188	131 773

² Erät voidaan esittää joko verovaikutus huomioon otettuna, kuten edellä on tehty, tai bruttomääräisenä, jolloin kokonaisverovaikutus esitetään omna eränään (ks. IAS1pIG4).

³ IAS 16:n kohdan 77(f):n mukaan on annettava tiedot rajoituksista, jotka koskevat maa-alueisiin ja rakennuksiin liittyvän arvokorotusrahaston jakamista osakkeenomistajille.

⁴ IFRS 2:n mukainen kredit-kirjaus omaan pääomaan tehdään paikallisen yhtiölainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Kirjaaminen voi tapahtua erityiseen rahastoon, kertyneisiin voittovaroihin tai osakepääomaan.

IAS 19 – Työsuhde-etuudet

Seuraavassa on esimerkki työsuhde-etuuksia koskevista liitetiedoista, kun käytetään IAS 19:n sallimaa vaihtoehtoista tapaa, jonka mukaan vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan putkimenetelmän mukaisesti.

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Työsuhde-etuudet

1p110 (a) Eläkevelvoitteet

19p27
19p25
19p7
19p120A(b) Konserniin kuuluvilla yhtiöillä on erilaisia eläkejärjestelyjä. Yleensä ne rahoitetaan vakuutusyhtiöille tai rahastoille suoritettavilla maksuilla, jotka perustuvat säännöllisesti tehtäviin vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Konsernilla on sekä etuuspohjaisia että maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikaudien työsuoritukseen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia. Etuuspohjaisessa järjestelyssä yleensä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu tavallisesti mm. iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

19p79 Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi velvoitteen tilinpäätöspäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo ja jota oikaistaan kirjaamattomilla vakuutusmatemaattisilla voitoilla tai tappioilla ja takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvan velvoitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Velvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukko-velkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen saman valuutan määräisinä kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

19p92 Kokemuseräisistä tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka ylittävät 10 % järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta tai 10 % etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvosta sen mukaan, kumpi näistä on suurempi, kirjataan tulosvaikutteisesti henkilököiden odotetun keskimääräisen jäljellä olevan työssääoloajan kuluessa.

19p96 Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot merkitään välittömästi tuloslaskelmaan, paitsi milloin eläkejärjestelyn tehty muutos edellyttää työsuhteen jatkuvan tietyn ajan (vapaakirjautumiseen tarvittava ajanjakso). Tällöin takautuvasta työsuorituksesta johtuvat menot kirjataan kuluiksi tasaerinä vapaakirjautumiseen tarvittavan ajanjakson kuluessa.

19p44 Maksupohjaisissa etuusjärjestelyissä konserni suorittaa julkisesti tai yksityisesti hallinnoitaviin eläkevakuutuksiin maksuja, jotka ovat pakollisia, sopimukseen perustuvia tai vapaaehtoisia. Konsernilla ei ole näiden suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Suoritettavat maksut kirjataan työsuhde-etuuksista johtuviksi kuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritettavat maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

1p110 (b) *Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet*

19p120A(a) **19p120A(b)** Jotkin konserniyhtiöt tarjoavat terveydenhoitoetuuksia eläkkeelle jääneille työntekijöille. Etuuden saamisen ehtona on yleensä, että työsuhde jatkuu eläkeikään saakka ja on kestänyt tietyn vähimmäisajan. Näistä etuuksista odotettavissa olevat menot jaksotetaan työsuhteen kestoajalle käyttäen samaa laskentamenetelmää kuin etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä. Kokemusperäisistä tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka ylittävät 10 % järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta tai 10 % etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvosta sen mukaan, kumpi näistä on suurempi, kirjataan tulosvaikutteisesti asianomaisten henkilöiden odotetun keskimääräisen jäljellä olevan työssäoloajan kuluessa. Riippumattomat auktorisoidut vakuutusmatemaattikot arvioivat nämä veloitteet vuosittain.

1p110 (c) *Osakeperusteinen palkitseminen*

IFRS2 **p15(b)** **IFRS2p19** Konsernilla on useita omana pääomana maksettaviksi luokiteltuja osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä, joiden perusteella työntekijät suorittavat työtä konsernin oman pääoman ehtoisia instrumentteja (optiot) vastaan. Myönnettyjä optioita vastaan saatavan työsuorituksen käypä arvo kirjataan kuluksi. Kuluksi kirjattava kokonaismäärä perustuu myönnettyjen optioiden käypään arvoon. Ei-markkinaperusteiset ehdot (esimerkiksi tulokseen ja myynnin kasvuun liittyvät tavoitteet ja työsuhteen tietty kestoaika) otetaan huomioon niiden optioiden lukumäärässä, joihin työntekijöille odotetaan syntyvän oikeus. Kuluksi kirjattava määrä jaksotetaan ajanjaksolle, jonka kuluessa kaikkien oikeuden syntymisehtojen on määrä täytyä. Arvio siitä, miten moneen optioon odotetaan syntyvän oikeus ei-markkinaperusteisten ehtojen perusteella, tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään tuloslaskelmaan, ja oman pääomaan tehdään vastaava oikaisu.

Optioita toteutettaessa saatavat maksut vähennettyinä niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla kirjataan osakepääomaan (nimellisarvo) sekä ylikurssirahastoon.

1p110 (d) *Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet*

19p133 **19p134** **19p139** Irtisanomisetuuksia maksetaan, kun konserni lopettaa henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeellejäämisaikaa tai kun henkilö suostuu irtisanoutumaan vapaaehtoisesti näitä etuuksia vastaan. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan, kun konserni on todistettavasti sitoutunut joko lopettamaan nykyisten työntekijöiden työsuhteen yksityiskohtaisen, asianmukaisen suunnitelman mukaisesti ilman peräytymismahdollisuutta tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuudet, jotka erääntyvät maksettaviksi yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä, diskontataan nykyarvoon.

1p110 (e) *Voitto-osuus- ja bonusjärjestelyt*

19p17 Bonus- ja voitto-osuusjärjestelyistä kirjattava velka ja kulu perustuvat kaavaan, jossa otetaan huomioon osakkeenomistajille kuuluva voitto tiettyjen oikaisujen jälkeen. Varaus kirjataan silloin, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai aiemman käytännön perusteella on syntynyt tosiasiallinen velvoite.

Liitetieto – Eläkeveloitteet

	2008	2007
Taseeseen merkityt velat:		
Eläke-etuudet	3 138	1 438
Työsuhteen päättymisen jälkeinen terveydenhoito	1 402	692
Yhteensä	4 540	2 130
Kulu tuloslaskelmassa (liitetieto 29):		
Eläke-etuudet	762	496
Työsuhteen päättymisen jälkeinen terveydenhoito	150	107
Yhteensä	912	603

(a) Eläke-etuudet

Konsernilla on Euraviassa ja USA:ssa etuusperusteisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat eläkkeeseen oikeuttavaan palkkaan ja palvelusajan pituuteen. Suurin osa järjestelyistä on rahastoitu erillisessä yksikössä. Järjestelyihin kuuluvia varoja hallinnoidaan maan paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti säätöissä tai vastaavissa yksiköissä. Myös konsernin ja varoja hoitavan yksikön välinen suhde ja yksikön kokoonpano määräytyvät paikallisen lainsäädännön mukaisesti.

19p120A
(d)(f)

Taseeseen merkityt velat on määritetty seuraavasti:	2008	2007
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	6 155	2 943
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-5 991	-2 797
	164	146
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	3 206	1 549
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset tappiot	-87	-94
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-145	-163
Velka taseessa	3 138	1438

19p120A(c) Etuus pohjainen velvoite on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:	2008	2007
1.1.	4 492	3 479
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	751	498
Korkomenot	431	214
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	55	30
Vakuutusmatemaattiset tappiot/voitot (-)	-15	495
Valuuttakurssierot	-43	-103
Maksetut etuudet	-66	-121
Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut velat (liitetieto 38)	3 691	-
Järjestelyjen supistamiset	65	-
Velvoitteiden täyttämiset ¹	-	-
31.12.	9 361	4 492

¹ IAS 19:n mukaan etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvon alku- ja loppusaldojen välisessä täsmäytyslaskelmassa on esitettävä yhtenä eränä velvoitteiden täyttämiset. Tällaista muutosta ei esiinny tähän tilinpäätökseen sisältyvissä eläkejärjestelyissä, mutta erä esitetään esimerkin vuoksi.

19p120A(e) Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

	2008	2007
1.1.	2 797	2 264
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	510	240
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot (-)	-15	-5
Valuuttakurssierot	25	-22
Työnantajan maksusuoritukset	908	411
Työntekijöiden maksusuoritukset	55	30
Maksetut etuudet	-66	-121
Liiketoimintojen yhdistämiset (liitetieto 38)	1 777	-
31.12.	5 991	2 797

19p120A(g) Tuloslaskelmaan merkitty kulu on määritetty seuraavasti:

	2008	2007
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	751	498
Korkomenot	431	214
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-510	-240
Tilikaudella kirjatut nettomääräiset vakuutusmatemaattiset tappiot	7	8
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	18	16
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat tappiot	65	-
Yhteensä (sisältyy henkilöstökuluihin, liitetieto 29)	762	496

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

19p120A(g) Kokonaiskulusta sisältyy 521 C (2007: 324 C) myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin ja 241 C (2007: 172 C) hallinnon kuluihin.

19p120A(m) Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 495 C (2007: 235 C).

19p120A(n) Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset olivat seuraavat:

19p120A(n)	2008		2007	
	Euravia	USA	Euravia	USA
Diskonttaus korko	6,0 %	6,1 %	5,5 %	5,6 %
Inflaatioaste	3,6 %	3,0 %	3,3 %	2,7 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	8,5 %	8,3 %	8,7 %	8,7 %
Tulevat palkankorotukset	5,0 %	4,5 %	4,5 %	4,0 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	3,6 %	2,8 %	3,1 %	2,7 %

19p120A(n)(vi) Kuolleisuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta, ja ne perustuvat kullakin alueella julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Tärkeimissä maissa käytettävät oletukset perustuvat seuraaviin eläkeikäisten henkilöiden kuolleisuustaulukoihin: (i) Euravia: PNMA 00 ja PNFA 00, joihin on tehty keskimääräinen kohorttioikaisu ottaen huomioon vähintään 1 %:n vuotuinen parannus sekä käytetty skaalaustekijänä 110 % nykyisille miespuolisille eläkeläisille, 125 % nykyisille naispuolisille eläkeläisille ja 105 % tuleville sekä mies- että naispuolisille eläkeläisille; ja (ii) USA: RP2000, jossa ennustekaudeksi on määritetty 10 – 15 vuotta.

Seuraavat taulukot osoittavat 65-vuotiaana eläkkeelle jäävien keskimääräisen odotettavissa olevan eliniän:

19p120A(n)	2008		2007	
	Euravia	USA	Euravia	USA
Tilinpäätöspäivänä eläkkeelle jäävät:				
– miehet	22	20	22	20
– naiset	25	24	25	24
20 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä eläkkeelle jäävät:				
– miehet	24	23	24	23
– naiset	27	26	27	26

DV Kokonaisvelvoitteen herkkyys painotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille:

	Oletuksen muutos	Vaikutus kokonaisvelvoitteeseen
Diskonttaus korko	0,5 %:n lisäys/vähennys	7,2 %:n lisäys/vähennys
Inflaatioaste	0,5 %:n lisäys/vähennys	5,1 %:n lisäys/vähennys
Palkkojen nousuvahti	0,5 %:n lisäys/vähennys	3,3 %:n lisäys/vähennys
Kuolleisuusaste	Yhden vuoden lisäys	5,2 %:n lisäys

19p122(b) (b) Työsuhteen päättymisen jälkeinen terveydenhoito

Konsernilla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä terveydenhoitoetusjärjestelyjä, pääasiassa USA:ssa. Niiden kirjanpito käsittely, käytettävät oletukset ja arviointiväli ovat samanlaiset kuin etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä. Useimmat näistä järjestelyistä ovat rahastoimattomia.

19p120A(n) Tärkein vakuutusmatemaattinen oletus edellä kuvattujen lisäksi on terveydenhoitomenojen pitkän aikavälin kasvuvauhti 8,0 % (2007: 7,6 %).

19p120A(d) Taseeseen merkitty velka on määritetty seuraavasti:

19p120A(f)	2008	2007
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	705	340
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-620	-302
	85	38
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	1 325	663
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset tappiot	-8	-9
Velka taseessa	1 402	692

19p120A(c) Etuus pohjainen velvoite on muuttunut seuraavasti:

	2008	2007
1.1.	1 003	708
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	153	107
Korkomenot	49	25
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut ¹	-	-
Vakuutusmatemaattiset tappiot/voitot (-) ¹	-2	204
Valuuttakurssierot	25	-41
Maksetut etuudet ¹	-	-
Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut velat (liitetieto 38)	802	-
Järjestelyjen supistamiset ¹	-	-
Velvoitteiden täyttämiset ¹	-	-
31.12.	2 030	1 003

¹ IAS 19:n mukaan etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvon alku- ja loppusaldojen välisessä täsmäytyslaskelmassa on esitettävä järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut, maksetut etuudet, järjestelyjen supistamiset ja veloitteen täyttämiset. Nämä rivit esitetään esimerkin vuoksi, vaikka tällaisia muutoksia ei esiinny tähän tilinpäätökseen sisältyvissä terveydenhoitoetuksissa.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

19p120A(e) Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

	2008	2007
1.1.	302	207
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	53	25
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot(-)	-2	-1
Valuuttakurssierot	5	-2
Työnantajan maksusuoritukset	185	73
Työntekijöiden maksusuoritukset ¹	-	-
Maksetut etuudet ¹	-	-
Liiketoimintojen yhdistämiset (liitetieto 38)	77	-
31.12.	620	302

¹ IAS 19:n mukaan työntekijöiden maksusuoritukset ja maksetut etuudet on esitettävä osana järjestelyyn kuuluvien varojen alku- ja loppusaldon välistä täsmäytyslaskelmaa. Tällaisia muutoksia ei esiinny tähän tilinpäätökseen sisältyvissä työsuhteen päättymisen jälkeisissä terveydenhoitoetuksissa, mutta erät esitetään esimerkin vuoksi.

19p120A(g) Tuloslaskelmaan merkityt kulut on määritetty seuraavasti:

	2008	2007
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	153	107
Korkomenot	49	25
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-53	-25
Tilikaudella kirjatut nettomääräiset vakuutusmatemaattiset tappiot	1	-
Yhteensä (sisältyy henkilöstökuluihin, liitetieto 29)	150	107

19p120A(o) Yhden prosenttiyksikön muutos oletetussa terveydenhoitomenojen muutosvauhdissa vaikuttaa seuraavasti:

	Lisäys	Vähennys
Vaikutus kauden työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkomenojen yhteismäärään	24	-20
Vaikutus etuusperusteisesta järjestelystä johtuvaan velvoitteeseen	366	-313

19p120A(g) Kokonaiskulusta sisältyy 102 C (2007: 71 C) myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin ja 48 C (2007: 36 C) hallinnon kuluihin.**19p120A(m)** Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 51 C (2007: 24 C).

(c) Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (eläkkeet ja terveydenhoito)

19p120A(i) Järjestelyyn kuuluvat varat koostuvat seuraavista eristä:

	2008		2007	
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	3 256	49 %	1 224	40 %
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1 524	23 %	571	18 %
Kiinteistöt	1 047	16 %	943	30 %
Muut erät	784	12 %	361	12 %
Yhteensä	6 611	100 %	3 099	100 %

DV Sijoitukset on hajautettu niin, ettei minkään yksittäisen sijoituksen menettämisellä olisi olennaista vaikutusta varojen kokonaismäärään. Merkittävin osa varoista on sijoitettu osakkeisiin, joskin konserni on sijoittanut myös kiinteistöihin, joukkovelkakirjoihin, hedgerahastoihin ja käteisvaroihin. Osakkeiden uskotaan pitkällä aikavälillä antavan parhaan tuoton hyväksyttävällä riskitasolla. Pääosa osakkeista on salkussa, joka on tehnyt maailmanlaajuisesti hajautettuja sijoituksia suuriin ja tunnettuihin pörssiyrityksiin, joilla on pitkä toimintahistoria ja vakiintunut vahva taloudellinen asema. Tavoitteena on pitää 60 % salkun sijoituksista euroalueella ja muualla Euroopassa, 30 % USA:ssa ja loput kehittyvillä markkinoilla.

19p120A(k) Eläkejärjestelyihin kuuluviin varoihin sisältyy yhtiön osakkeita käyvältä arvoltaan 136 C (2007: 126 C) ja konsernin käytössä oleva rakennus, jonka käypä arvo on 612 C (2007: 609 C).

19p120A(l) Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto määritetään nykyisten sijoitusperiaatteiden mukaisten odotettavissa olevien tuottojen perusteella. Kiinteäkorkoisten sijoitusten odotettu tuotto perustuu tilinpäätöspäivän mukaisiin bruttomääräisiin eräpäivän lunastusmääriin. Osake- ja kiinteistösijoitusten odotetut tuotot kuvastavat kyseisillä markkinoilla pitkällä aikavälillä saatua todellista tuottoa.

19p120A(q) Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin suoritettavien maksujen tilikaudelta 2008 odotetaan olevan 1 150 C.

DV Konserni on sopinut pyrkivänsä kattamaan alijäämän seuraavien yhdeksän vuoden aikana. Rahastointiasteita seurataan vuosittain, ja säännönmukaisesti maksutasoksi on sovittu 14 % eläkkeeseen oikeuttavista palkoista Euraviassa ja 12 % USA:ssa. Arviointilaskelmat tehdään kolmen vuoden välein, ja seuraava arviointi on määrä tehdä 31.12.2009. Konsernin näkemyksen mukaan edellisen arvioinnin yhteydessä määrätty maksutasot riittävät alijäämän kattamiseen sovittu ajan kuluessa eivätkä säännölliset henkilöstömenoihin perustuvat maksusuoritukset kasva merkittävästi.

DV Ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvan arvostusmenetelmän (projected unit credit method) vaihtoehtona on koko velvoitteen myymiseen perustuva arvostus. Tällöin oletetaan, että työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuusjärjestelyistä johtuva velka maksetaan kokonaisuudessaan siirtämällä velvoite sopivalle vakuutus-entantajalle. Konserni arvioi, että työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista johtuvien velkojen suorittamiseksi tarvittava määrä olisi tilinpäätöspäivänä 15 500 C.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

19p120A(p)	2008	2007	2006	2005 ¹
31.12.				
Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo	11 391	5 495	4 187	3 937
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	6 611	3 099	2 471	2 222
Järjestelyn alijäämä/ylijäämä (-)	4 780	2 396	1 716	1 715
Kokemusperusteiset oikaisut järjestelyn velkoihin	-326	125	55	-
Kokemusperusteiset oikaisut järjestelyn varoihin	-17	-6	-197	-

¹ IAS 19 edellyttää tietoja viideltä vuodelta, mutta vaatimusta ei tarvitse noudattaa takautuvasti (IAS 19p160).

Konsernin rahavirtalaskelma - suora esittämistapa

IAS 7:ssä kannustetaan käyttämään liiketoiminnan rahavirtojen esittämiseen ”suoraa esittämistapaa”. Liiketoiminnan rahavirrat esitettäisiin IAS 7:n (uudistettu 1994) kappaaleen 18 mukaista suoraa esittämistapaa käyttäen seuraavasti:

Konsernin rahavirtalaskelma

1p104, 7p10	Liitetieto	2008	1.1.—31.12. 2007
7p18(a)	Liiketoiminnan rahavirrat		
	Asiakkailta saadut maksut	212 847	114 451
	Tavarantoimittajille ja työntekijöille suoritettut maksut	-156 613	-72 675
	Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta	56 234	41 776
	Maksetut korot	-7 835	-14 773
	Maksetut verot	-14 317	-10 526
	Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	34 082	16 477
7p21	Investointien rahavirrat		
7p39	Tytäryrityksen hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	38	-3 950
7p16(a)	Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	6	-9 755
7p16(b)	Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot	35	6 354
7p16(a)	Aineettomien hyödykkeiden hankinta	7	-3 050
7p16(c)	Myytävissä olevien rahoitusvarojen hankinta	10	-2 781
7p16(e)	Osakkuusyrityksille annetut lainat	39	-1 000
7p16(f)	Osakkuusyrityksille annettujen lainojen takaisinmaksut	39	14
7p31	Saadut korot	1 254	1 193
7p31	Saadut osingot	1 180	1 120
	Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-11 734	-2 562
7p21	Rahoituksen rahavirrat		
7p17(a)	Osakeannista saadut maksut	17	950
7p17(b)	Omien osakkeiden ostaminen	17	-2 564
7p17(c)	Vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlaskusta saadut maksut	36	50 000
7p17(c)	Lunastettavien etuosakkeiden liikkeeseenlaskusta saadut maksut	37	-
7p17(c)	Lainojen nostot	8 500	18 000
7p17(d)	Lainojen takaisinmaksut	-78 117	-34 674
7p31	Konsernin osakkeenomistajille maksetut osingot	-10 102	-15 736
7p31	Lunastettavien etuosakkeiden omistajille maksetut osingot	-1 950	-1 950
7p31	Vähemmistölle maksetut osingot	-1 920	-550
	Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-35 203	-3 840
	Rahavarojen ja luotollisten tilien nettovähennys (-)/lisäys	-12 855	10 075
	Rahavarat ja luotolliset tilit vuoden alussa	27 598	17 587
	Valuuttakurssivoitot/tappiot (-) rahavaroista ja luotollisista tileistä	535	-64
	Rahavarat ja luotolliset tilit vuoden lopussa	15	15 278

Sivuilla 6 - 86 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernin laaja tuloslaskelma – yhtenä laskelmana (sekä tiedot verovaiikutuksista ja muiden laajan tuloksen erien luokittelun muutoksista)

IAS 1:n (uudistettu) soveltaminen on pakollista 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on sallittua, mutta paikalliset lainsäädäntöön tai määräyksiin perustuvat vaatimukset saattavat estää standardin ennenaikaisen käyttöönoton. Sivuilla 6 - 86 esitetystä esimerkkitilinpäätöksessä IAS 1:tä (uudistettu) ei ole otettu käyttöön ennenaikaisesti. Seuraavissa esimerkeissä kuvataan IAS 1:n (uudistettu) mukaista esittämistä ja sen edellyttämiä lisätietoja.

IAS 1 (uudistettu) edellyttää muun muassa seuraavaa:

- Kirjatut tuotot ja kulut esitetään joko yhdessä laskelmassa (laaja tuloslaskelma) tai kahdessa eri laskelmassa (tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma) erillään omistajiin liittyvistä oman pääoman muutoksista. Muuhun laajaan tulokseen kuuluvia eriä ei saa esittää oman pääoman muutoksia osoittavassa laskelmassa. Jos käytetään ”kahden laskelman menetelmää”, laaja tuloslaskelma vastaa sivulla 4 esitettyä ”laskelmaa kirjatuista tuotoista ja kuluista”. Sivulla 105 esitetään esimerkki laajasta tuloslaskelmasta, kun käytetään vain yhtä laskelmaa. Tässä esimerkissä käytetään toimintokohtaista kulujaottelua, mutta jaottelu voidaan tehdä myös kululajikohtaisesti sivulla 74 osoitetulla tavalla.
- Sekä laaja tuloslaskelma että laskelma oman pääoman muutoksista ovat varsinaisia tilinpäätöslaskelmia (ts. ne kuuluvat tilinpäätöskokonaisuuteen). Sivulla 92 on esimerkki oman pääoman muutoksia osoittavasta laskelmasta.
- Taseen ja rahavirtalaskelman englanninkieliset nimitykset ovat muuttuneet, mutta niiden suomenkieliset vastineet on pidetty ennallaan.
- Muut laajan tuloksen erät esitetään ennen veroja, jolloin näihin eriin liittyvä vero esitetään omana eränään, tai vaihtoehtoisesti jokainen erä esitetään verovaiikutus huomioon ottaen. Valitaanpa kumpi tapa tahansa, muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot on esitettävä eräkohtaisesti joko laajassa tuloslaskelmassa tai liitetiedoissa. Jäljempänä esitetään esimerkki liitetiedoissa esittävästä verotiedoista.
- Esitetään luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut (ts. kaudella tulosvaiikutteisiksi siirretyt erät, jotka on aiemmillä kausilla kirjattu muihin laajan tuloksen eriin). Jäljempänä on esimerkki tiedoista, jotka esitettäisiin liitetiedoissa.
- Esitetään tase aikaisimman vertailukauden alusta silloin, kun otetaan tilinpäätöksen laatimisperiaate käyttöön takautuvasti tai muutetaan tilinpäätöksen jaottelua. Tässä tilinpäätöksessä ei esitetä esimerkkiä aiempia kausia koskevista muutoksista eikä oikaisuista.

1p81-83,
1(R)103,
1(R)p38
1p104**Konsernin laaja tuloslaskelma – yhtenä toimintokohtaisena laskelmana**

	Liitetieto	2008	2007
	Jatkuvat toiminnot		
1(R)p82(a)	Liikevaihto	5 211 034	112 360
1(R)p103	Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-77 366	-46 682
	Bruttokate	133 668	65 678
1(R)p103	Myyntiin ja markkinoinnin kulut	-52 140	-21 213
1(R)p103	Hallinnon kulut	-28 778	-10 426
1(R)p103	Muut tuotot	26 1 900	1 259
1(R)p85	Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto	25 -90	63
1(R)p85	Tappio maa-alueen pakkolunastuksesta	27 -1 117	-
	Liikevoitto	53 443	35 361
1(R)p85	Rahoitustuotot	30 1 730	1 609
1(R)p82(b)	Rahoituskulut	30 -8 173	-12 197
1(R)p85	Rahoituskulut – netto	30 -6 443	-10 588
1(R)p82(c)	Osuus osakkuusyritysten tappiosta (-)/voitosta	8 -174	145
	Voitto ennen veroja	46 826	24 918
1(R)p103, 1(R)p82(d), 12p77	Tuloverot	31 -14 611	-8 670
1(R)p82(f)	Jatkuvien toimintojen voitto	32 215	16 248
IFRS5p34	Lopetetut toiminnot:		
12p81(b)	Voitto lopetetuista toiminnoista	100	120
	Tilikauden voitto	32 315	16 368
	Muut laajan tuloksen erät		
1(R)p82(g)	Suoraan omaan pääomaan kirjatut voitot/tappiot		
1(R)p82(g),16p77(f)	Voitot maa-alueiden ja rakennusten uudelleenarvostuksesta	19 -	1 133
1(R)p82(g), 91(a)	Myytavissä olevat rahoitusvarat	19 560	123
IFRS7p20(a)(ii)	Osuus osakkuusyritysten muun laajaan tuloksen eristä	19 -12	-14
IAS28p39,1(R)82(h)	Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot	-	-705
1(R)p82(g), 19p93A 12p80(d)	Euravian verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin	22 -10	-
IFRS7p23(c)	Rahavirran suojaus	19 97	-3
1(R)p82(g)	Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	19 -45	40
1(R)p82(g)	Muuntoerot	19 2 244	-156
IFRS3p59	Your Shoes Groupista omistetun osuuden käyvän arvon lisäys (liitetieto 38)	19 850	-
	Muun laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-231	-224
	Tilikauden muu laaja tulos verojen jälkeen	3 453	194
1(R)p82(i)	Tilikauden laaja tulos	35 768	16 562
	Voiton jakautuminen:		
1(R)p83(a)	Yhtiön osakkeenomistajille	29 767	15 512
1(R)p83(a)(ii)	Määräysvallattomille omistajille	2 548	856
	Yhteensä	32 315	16 368
	Laajan tuloksen jakautuminen:		
1(R)p83(b)	Yhtiön osakkeenomistajille	32 968	15 746
1(R)p83(b)(i)	Määräysvallattomille omistajille	2 800	816
	Yhteensä	35 768	16 562

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (C per osake)**Laimentamaton osakekohtainen tulos**

33p66	Jatkuvista toiminnoista	33	1,26	0,75
33p68	Lopetetuista toiminnoista		0,01	0,01
Yhteensä			1,27	0,76

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos¹

33p66	Jatkuvista toiminnoista	33	1,15	0,71
33p68	Lopetetuista toiminnoista		0,01	0,01
Yhteensä			1,16	0,72

¹ Lopetettujen toimintojen osakekohtainen tulos voidaan esittää tuloslaskelman sijaan liitetiedoissa.

Sivuilla 6 - 86 esitettävä liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Liitetieto – Tuloverot**Muuhun laajaan tulokseen kuuluvien erien verovaikutukset¹**

(Tämä voisi sisältyä liitetietoon 31 ”Tuloverot”, jossa esitetään suoraan omaan pääomaan kirjatut verot.)

1.1. – 31.12.

1(R)p90	2008			2007		
	Ennen veroja	Vero veloitus(-) /hyvitys	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero veloitus(-) /hyvitys	Verojen jälkeen
1(R)p90	Voitot käyvän arvon muutoksista:					
1(R)p90	-	-	-	1 133	-374	759
1(R)p90	560	-198	362	123	-61	62
1(R)p90	-12	-	-12	-14	-	-14
1(R)p90	-	-	-	-705	211	-494
1(R)p90	-	-10	-10	-	-	-
1(R)p90	97	-33	64	-3	-	-3
1(R)p90	-45	-	-45	40	-	40
1(R)p90	2 244	-	2 244	-156	-	-156
1(R)p90	Your Shoes Groupista omistetun osuuden käyvän arvon lisäys (liitetieto 38)					
IFRS3p59	850	-	850	-	-	-
Muut laajan tuloksen erät						
	3 694	-241	3 453	418	-224	194

¹ Tämä tieto voidaan esittää liitetiedossa 31, jossa esitetään suoraan omaan pääomaan kirjatut verot.

Liitetieto – Muut rahastot**Muut laajan tuloksen erät¹**

(Tämä voisi sisältyä liitetietoon 19.)

		31.12.	
		2008	2007
1(R)p90			
1(R)p90	Voitot maa-alueiden ja rakennusten uudelleenarvostuksesta	-	1 133
1(R)p90	Myytavissä olevat rahoitusvarat / osakkuusyritykset:		
	Tilikaudella syntyneet voitot	678	261
	Tulosvaikutteisiksi siirretyt voitot	-130	-152
		548	109
1(R)p90	Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot	-	-705
1(R)p90	Rahavirran suojaukset:		
	Tilikaudella syntyneet voitot	368	300
	Siirto vaihto-omaisuuteen	-151	-67
	Tulosvaikutteisiksi siirretyt voitot	-120	-236
		97	-3
1(R)p90	Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	-45	40
1(R)p90	Muuntoerot	2 244	-156
IFRS3p59	Your Shoes Groupista omistetun osuuden käyvän arvon lisäys (liitetieto 38)	850	-
	Muun laajan tuloksen eriin liittyvä vero	-241	-224
	Muut laajan tuloksen erät	3 453	194

¹ Nämä tiedot voidaan sisällyttää liitetietoon 19 Muut rahastot. Jos yritys esittää erät laajassa tuloslaskelmassa yhdistettyinä, luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut ja tilikaudella kertyneet voitot tai tappiot esitetään liitetiedoissa. Tämä tieto voidaan antaa liitetiedossa 19.

Liite III Periaatteita ja esitettäviä tietoja, jotka eivät liity IFRS GAAP plc:n toimintaan

Sijoituskiinteistöt¹

- 40p5 Sijoituskiinteistö määritellään kiinteistöksi (maa-alue tai rakennus – tai rakennuksen osa – tai molemmat), jota yritys (omistaja tai rahoitusleasingsopimuksessa vuokralle ottaja) pitää hallussaan pikemminkin hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua kuin (a) käyttääkseen sitä tavaroiden tai palvelujen tuottamiseen tai hallinnollisiin tarkoituksiin tai (b) myydäkseen sen tavanomaisessa liiketoiminnassa.

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

(a) Laatimisperusta²

Lähtökohtaisena arvostusperustana on alkuperäinen hankintameno, josta poiketen arvostetaan käypään arvoon maa-alueet ja rakennukset samoin kuin myytävissä olevat rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat sekä sijoituskiinteistöt.

1p110 (b) Sijoituskiinteistöt²

- 40p75(a)(d) Sijoituskiinteistöt koostuvat pääasiassa konsernin omistamista toimistorakennuksista, jotka on annettu vuokralle pitkäaikaisilla sopimuksilla eivätkä ole konsernin käytössä. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon, joka vastaa niiden arvoa avoimilla markkinoilla ulkoisilta arvioijilta vuosittain saatavien arviointien perusteella. Käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla määräytyviin hintoihin, joita tarvittaessa oikaistaan kyseisen omaisuserän luonteen, sijaintipaikan tai kunnan huomioon ottamiseksi. Jos tietoja ei ole saatavissa, konserni käyttää vaihtoehtoisia arvostusmenetelmiä, kuten viimeaikaisia vähemmän toimivilla markkinoilla toteutuneita hintoja tai diskontattuja ennustettuja rahavirtoja. [Arvioijat A]³ käyvät nämä arvostukset läpi vuosittain. Käyvän arvon muutokset esitetään tuloslaskelmassa muissa tuotoissa.

(c) Korkotuotot sijoituskiinteistöistä merkitään tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

- 40p6, 25 Muulla vuokrasopimuksella vuokralle otetut maa-alueet luokitellaan sijoituskiinteistöiksi ja käsitellään sellaisina kirjanpidossa, kun muut sijoituskiinteistön määritelmään sisältyvät ehdot täyttyvät. Vuokrasopimusta käsitellään ikään kuin kyseessä olisi rahoitusleasingsopimus.

¹ Yllä olevat sijoituskiinteistöjä koskevat tiedot koskevat yrityksiä, jotka pitävät kiinteistöjä hallussaan vuokratuottojen hankkimista tai arvonnousua tai näitä molempia varten. Esimerkki ei kata kaikkia tietoja, joita edellytettäisiin kiinteistösiirtoyhtiöltä. Kiinteistösiirtoyhtiöiden osalta viitataan PwC:n toimialakohtaiseen esimerkkitilinpäätökseen.

² Muutetaan asianmukaisella tavalla, jos sovelletaan hankintamenomallia.

³ Ulkopuolisen arvioijan nimi.

Konsernitase (otteita)

	2008	2007
1p51		
1p68(a)		
1p68(b)		
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	155 341	98 670
Sijoituskiinteistöt	18 108	15 690
Liitetieto – Sijoituskiinteistöt		
	2008	2007
40p76		
40p76(e)		
40p76(d)		
1.1.	15 690	16 043
Valuuttakurssierot	748	-1 396
Voitot käyvän arvon muutoksista (sisältyvät erään Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto)	1 670	1 043
40p76	31.12.	18 108
		15 690

40p75(d)(e) Sijoituskiinteistöt arvostetaan vuosittain 31.12. käypään arvoon, joka on riippumattomalta, ammatillisesti pätevältä arvioijalta saatava markkina-arvo.

Tuloslaskelmaan merkityt määrät ovat seuraavat:

	2008	2007
40p75(f)(i)		
40p75(f)(ii)		
40p75(f)(iii)		
Vuokratuotot	770	620
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, joista kertyy vuokratuottoja	-640	-550
Välittömät hoitokulut, joiden osalta ei ole kertynyt vuokratuottoja	-40	-20

Liitetieto – Investointisitoumukset

Seuraavista investoinneista oli tehty sopimukset tilinpäätöspäivään mennessä, mutta ne eivät vielä sisälly tilinpäätökseen:

	2008	2007
16p74(c)		
40p75(h)		
40p75(h)		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3 593	3 667
Sijoituskiinteistöt	290	–
Sijoituskiinteistöt – korjaukset ja huolto: – Sijoituskiinteistöjen tuleviin korjauksiin ja huoltoihin liittyvät sopimuksiin perustuvat velvoitteet	140	130

Pitkäaikaishankkeet

- 11p3 IAS 11:n mukaan pitkäaikaishankkeella tarkoitetaan omaisuuserän valmistamista varten erikseen neuvoteltua sopimusta.

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet*Pitkäaikaishankkeet*

- 11p39(b)(c) Hankkeen menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

Silloin kuin pitkäaikaishankkeen lopputulos ei ole arvioitavissa luotettavasti, tuottoja kirjataan vain siihen määrään asti kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti kerrytettävissä.

- 11p31 Silloin kun pitkäaikaishankkeen lopputulos on arvioitavissa luotettavasti ja hanke todennäköisesti on kannattava, tuotot jaksotetaan hankkeen toteuttamisajalle. Jos hankkeen kokonaismenot todennäköisesti tulevat ylittämään hankkeen kokonaistuotot, odotettavissa oleva tappio kirjataan välittömästi kuluksi.

Hankkeeseen tehtävät muutokset, lisäveloituksia koskevat vaatimukset ja kannustimet otetaan huomioon hankkeen tuotoissa siltä osin kuin niistä on sovittu asiakkaan kanssa ja ne ovat luotettavasti määritettävissä.

Kullakin tilikaudella tuloutettavan määrän selvittämiseen käytetään valmistusasteen mukaista tulouttamismenetelmää. Valmistusaste määritetään tilinpäätöspäivään mennessä toteutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioituista kokonaismenoista. Valmistusastetta määritettäessä ei oteta huomioon tilikauden aikana toteutuneita menoja, jotka liittyvät tulevaan toimintaan. Ne esitetään luonteensa mukaisesti vaihto-omaisuutena, ennakkomaksuina tai muina varoina.

Bruttosaamiset asiakkailta keskeneräisistä hankkeista, joista syntyneet menot ja kirjatut voitot (vähennettynä kirjatuilla tappioilla) ylittävät työn edistymisen perusteella laskutetut määrät, esitetään varoina. Työn edistymisen perusteella laskutetut määrät, joista ei ole saatu maksua, sekä pidätetyt määrät sisältyvät taseen erään ”myyntisaamiset ja muut saamiset”.

Bruttovelat asiakkaille keskeneräisistä hankkeista, joista työn edistymisen perusteella laskutetut määrät ylittävät syntyneet menot ja kirjatut voitot (vähennettynä kirjatuilla tappioilla), esitetään taseessa velkoina.

Konsernitase (otteita)

		Liitetieto	2008	2007
1p51	Lyhytaikaiset varat			
1p68(h)	Myyntisaamiset ja muut saamiset	12	23 303	20 374
	Vaihto-omaisuus	13	24 885	18 481
1p51	Lyhytaikaiset velat			
1p68(j)	Ostovelat ja muut velat	19	17 667	13 629

Konsernituloslaskelma (otteita)

		Liitetieto	2008	2007
1p81-83				
11p39(a)	Hankkeiden tuotot		58 115	39,212
11p16	Hankkeiden kulut		-54 729	-37 084
1p92	Bruttokate		3 386	2 128
1p92	Myyntin ja markkinoinnin kulut		-386	-128
1p92	Hallinnon kulut		-500	-400

Liitetieto – Myyntisaamiset ja muut saamiset (otteita)

			2008	2007
IFRS7p36,	Myyntisaamiset		18 174	16 944
1p75(b)	joista vähennetään saamisten arvonalentumista koskeva vähennyserä		-109	-70
	Myyntisaamiset – netto		18 065	16 874
11p42(a)	Hankkeita koskevat saamiset asiakkailta		984	788
11p40(c)	Pidätetyt määrät		232	132
	Ennakkomaksut		1 300	1 146
1p74,	Saamiset lähipiiriin kuuluville (liitetieto 39)		54	46
24p17	Lähipiiriin kuuluville annetut lainat (liitetieto 39)		2 668	1 388
1p74,				
24p17				
	Yhteensä		23 303	20 374

Liitetieto – Ostovelat ja muut velat (otteita)

			2008	2007
	Ostovelat		10 983	9 495
24p17	Velat lähipiiriin kuuluville (liitetieto 39)		2 202	1 195
11p42(b)	Hankkeita koskevat velat asiakkaille		855	900
11p40(b)	Hankkeista saadut ennakkomaksut		142	355
	Sosiaaliturvasta ja muista veronluonteisista eristä johtuvat velat		2 002	960
	Siirtovelat		1 483	828
	Yhteensä		17 667	13 733

Liitetieto – Vaihto-omaisuus (ote)

			2008	2007
	Raaka-aineet		7 622	7 612
	Keskeneräiset tuotteet (pitkäaikaishankkeisiin liittymättömät)		1 810	1 796
	Valmiit tuotteet		15 268	8 774
	Pitkäaikaishankkeisiin liittyen aktivoidut menot		185	299
	Yhteensä		24 885	18 481

Liitetieto – Pitkäaikaishankkeet

	2008	2007
11p40(a) Tilinpäätöspäivän mennessä syntyneet menot ja kirjatut voitot (vähennettynä kirjatuilla tappioilla)	69 804	56 028
Vähennetään työn edistymisen perusteella laskutetut määrät	-69 585	-56 383
Keskeneräisiin hankkeisiin liittyvä nettomäärä taseessa	219	-355

Vuokrasopimukset: vuokralle antajan kirjanpito

17p4 Vuokrasopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka mukaan vuokralle antaja antaa vuokralle otajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovittun ajan maksua tai toistuvia maksusuorituksia vastaan.

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1p110 Kun omaisuuseriä annetaan vuokralle rahoitusleasingsopimuksella, vuokrien nykyarvo kirjataan saamiseksi. Bruttosaamisen ja nykyarvon erotus kirjataan kertymättömäksi rahoitustuotoksi.

Vuokratuotot kirjataan vuokra-ajalle nettosijoitukseen perustuvalla menetelmällä, jonka mukaan tuottoaste on jokaisella tilikaudella sama.

17p49 Kun omaisuuseriä annetaan vuokralle muulla vuokrasopimuksella, omaisuuserä esitetään taseessa luonteensa mukaisesti.

17p50 Vuokratuotot kirjataan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Liitetieto – Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Ajoneuvojen ja laitteiden ryhmään sisältyy kolmansille osapuolille muilla vuokrasopimuksilla vuokralle annettuja omaisuuseriä, joiden kirjanpitoarvo on seuraava:

17p57	2008	2007
Hankintameno	70 234	–
Kertyneet poistot 1.1.	-14 818	–
Tilikauden poistot	-5 058	–
Kirjanpitoarvo	50 358	–

Liitetieto – Myyntisaamiset ja muut saamiset

1p75(b)		2008	2007
<hr/>			
	Pitkäaikaiset saamiset		
17p47(a)	Rahoitusleasing – bruttosaamiset	1 810	630
17p47(b)	Kertymätön rahoitustuotto	-222	-98
<hr/>			
	Yhteensä	1 588	532
<hr/>			
1p75(b)	Lyhytaikaiset saamiset		
17p47(a)	Rahoitusleasing – bruttosaamiset	1 336	316
17p47(b)	Kertymätön rahoitustuotto	-300	-98
<hr/>			
	Yhteensä	1 036	218
<hr/>			
1p75(a)	Rahoitusleasingsopimuksista johtuvien bruttosaamisten erääntymisajat:		
17p47(a)	Vuoden kuluessa	1 336	316
	Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	1 810	630
	Yli 5 vuoden kuluttua	-	-
<hr/>			
		3 146	946
1p75(b), 17p47(b)	Kertymätön rahoitustuotto rahoitusleasingsopimuksista	-522	-196
<hr/>			
	Nettosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	2 624	750
<hr/>			
1p75(a)	Nettosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin jakautuu seuraavasti:		
17p47(a)	- Vuoden kuluessa	1 036	218
	- Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	1 588	532
	- Yli 5 vuoden kuluttua	-	-
<hr/>			
	Yhteensä	2 624	750

Liitetieto – Muut vuokrasopimukset17p56(a) *Muihin vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset – konserni vuokralle antajana*

Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten mukaan saatavat vähimmäisvuokrat jakautuvat seuraavasti:

		2008	2007
<hr/>			
	Vuoden kuluessa	12 920	12 920
	Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	41 800	41 800
	Yli 5 vuoden kuluttua	840	10 840
<hr/>			
	Yhteensä	55 560	65 560

17p56(b) Muuttuvia vuokria sisältyi tuloslaskelmaan 235 C (2007: 40 C).

17p56(c) Yhtiö on antanut ajoneuvoja vuokralle erilaisilla sopimuksilla, jotka päättyvät v. 2008–2013. Sopimuksiin ei sisälly uudistamisoptiota.

Sijoitukset: eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

1p110, Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia
39p9 rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka konsernin johdolla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Jos eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia myytäisiin vähäistä suurempi määrä, koko ryhmä ”saastuisi” ja luokiteltaisiin myytävissä olevaksi. Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin lukuun ottamatta alle 12 kuukauden kuluessa erääntyviä varoja, jotka luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi.

Konsernitase

	2008	2007
1p51 Pitkäaikaiset varat		
1p68(d) Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	3 999	1 099

Liitetieto – Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

	2008	2007
IFRS7p27(b) <i>Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat</i>		
39AG71-73 Noteeratut arvopaperit:		
Kiinteäkorkoiset 5 %:n debentuurit, jotka erääntyvät 15.6.2012 – C-valuuttaa käyttävät maat	4 018	984
Kiinteäkorkoiset 5,5 %:n debentuurit, jotka erääntyvät 15.6.2009		
– USA	–	160
Arvon alentumista koskeva vähennyserä	-19	-45
Yhteensä	3 999	1 099

Yhteenvedo eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen muutoksista:

	2008	2007
1.1.	1 009	390
Valuuttakurssierot	81	56
Lisäykset	3 093	888
Vähennykset	-165	-280
Arvon alentumista koskeva vähennyserä	-19	-45
31.12.	3 999	1 009
1p57 joista vähennetään pitkäaikainen osuus	-3 999	-1 009
1p57 Lyhytaikainen osuus	-	-

IFRS7p16 Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvonalentumista koskevassa vähennyserässä on tapahtunut seuraavat muutokset:

	2008	2007
1.1.	45	30
IFRS7p20(e) Arvon alentumista koskeva vähennyserä	-	16
Käyttämättömien määrien peruuttaminen	-26	-3
Diskonntausvaikutuksen purkautuminen (liitetieto 30)	-	2
31.12.	19	45

IFRS7p12(b) Konserni ei ole tilikauden aikana siirtänyt rahoitusvaroihin kuuluvia eriä käypään arvoon arvostettavista ryhmistä jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviin ryhmiin (2007: nolla).

IFRS7p20 (a)(iii) Eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista ei realisoitunut voittoja eikä tappioita vuosina 2008 ja 2007, koska ne on luovutettu eräänntyessään.

IFRS7p25 Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu markkinoilla noteerattuihin ostokursseihin (2008: 3 901 C; 2007: 976 C).

IFRS7p34(c) Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat ovat seuraavien valuuttojen määräisiä:

	2008	2007
C-valuutta	2 190	990
USD	1 809	109
Yhteensä	3 999	1 099

IFRS7p36(a) Tilinpäätöspäivänä luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on yhtä suuri kuin eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen kirjanpitoarvo.

Julkiset avustukset¹

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Julkiset avustukset

20p39(a)
20p12 Julkiset avustukset kirjataan käypään arvoon, kun avustuksen saaminen ja siihen liittyvien ehtojen täyttyminen on kohtuullisen varmaa.

Menoihin liittyvät avustukset kirjataan tuloennakoksi ja tuloutetaan silloin, kun menot, joita avustukset on tarkoitettu kattamaan, toteutuvat.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät julkiset avustukset kirjataan pitkäaikaisiin velkoihin tuloennakoksi ja tuloutetaan tasaerinä asianomaisten omaisuuserien taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Liitetieto – Muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot

20p39(b)
20p39(c) Konserni on saanut ja tulouttanut tilikaudella julkisen avustuksen 100 C (2007: nolla) korvauksena edellisenä vuonna sattuneen tulvan aiheuttamista vahingoista. Avustuksen ehtona on, ettei konsernin keskimääräinen henkilöstöluku saa vähentyä seuraavien kolmen vuoden aikana.

Konserni hyötyy julkisesta tuesta, joka koskee Euraviassa valmistettujen tuotteiden myynnin edistämistä kansainvälisillä markkinoilla. Tuki sisältää Euravian valtion eri yksiköiden antamia maksuttomia markkinatutkimus- ja muita vastaavia palveluja.

¹ On kaksi eri tapaa käsitellä julkisia avustuksia kirjanpidossa, ts. pääomalähtöinen tapa, jonka mukaan avustus kirjataan suoraan omaan pääomaan, ja tuottolähtöinen tapa, jonka mukaan avustus tuloutetaan yhdellä tai useammalla tilikaudella. Tämä liitetieto perustuu tuottolähtöiseen esittämistapaan.

Yhteisyritykset

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1p110 Konsernitilinpäätöksen laatiminen

(c) Yhteisyritykset

31p57 Konsernin osuudet yhteisessä määräysvallassa olevissa yksiköissä käsitellään konsernitilinpäätöksessä suhteellista yhdistelyä käyttäen. Konsernin osuus yhteisyrityksen yksittäisistä tuotto-, kulu-, omaisuus- ja velkaeristä sekä sen rahavirroista yhdistellään konsernitilinpäätöksen vastaaviin eriin. Yhteisyritykselle myydyistä omaisuuseristä kirjataan muille osapuolille kuuluva osuus voitoista tai tappioista. Konserni ei kirjaa osuuttaan yhteisyrityksen voitoista tai tappioista, jotka syntyvät konsernin siltä ostamista omaisuuseristä, ennen kuin omaisuuserät on myyty edelleen riippumattomalle osapuolelle. Liiketoimesta syntyvä tappio kirjataan kuitenkin välittömästi, jos se antaa näyttöä lyhytaikaisten omaisuuserien nettorealisointiarvon vähentymisestä tai arvonalentumistappiosta.

Liitetieto – Osuus yhteisyrityksessä

31p56 Konsernilla on 50 %:n osuus yhteisyrityksessä JV&Co, joka valmistaa autoteollisuuden käyttämiä tuotteita ja tuottaa niihin liittyviä palveluja. Seuraavat luvut vastaavat konsernin 50 %:n osuutta yhteisyrityksen varoista, veloista, myynnistä ja tuloksesta. Luvut sisältyvät tuloslaskelmaan ja taseeseen.

	2008	2007
Varat:		
Pitkäaikaiset varat	2 730	2 124
Lyhytaikaiset varat	803	717
Yhteensä	3 533	2 841
Velat:		
Pitkäaikaiset velat	1 114	1 104
Lyhytaikaiset velat	355	375
Yhteensä	1 469	1 479
Nettovarallisuus		
Tuotot	5 276	5 618
Kulut	-3 754	-4 009
Voitto verojen jälkeen	1 522	1 609
31p55(b) Suhteellinen osuus yhteisyrityksen sitoumuksista	90	92

31p54 Yhteisyrityksosuuteen ei liity ehdollisia velkoja, eikä yhteisyrityksellä itsellään ole ehdollisia velkoja.

Liiketoimet vähemmistön kanssa – ”economic entity” -lähestymistapa

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

IFRS3 Konsernin noudattaman periaatteen mukaan vähemmistöomistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään samalla tavalla kuin konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun vähemmistöomistajilta ostetaan osakkeita, luovutetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovaroista hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä vähemmistölle kirjataan omaan pääomaan.

Öljyn ja kaasun etsinnästä aiheutuvat omaisuuserät

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

IFRS6p24 Öljyn ja maakaasun etsinnästä ja arvioinnista johtuvia menoja käsitellään ”successful efforts” -menetelmällä. Menot lasketaan yhteen kenttäkohtaisesti. Geologisista ja geofyysisistä tutkimuksista johtuvat menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Koeporauksista ja maa-aluetta koskevan vuokrasopimuksen järjestämisestä välittömästi johtuvat menot aktivoidaan, kunnes varannot on saatu arvioiduiksi. Jos todetaan, ettei löytö ole kaupallisesti hyödynnettävissä, menot kirjataan kuluiksi.

Aktivoidut erät sisällytetään luonteensa mukaisesti aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tai aineettomien hyödykkeiden ryhmään.

Kun on löydetty kaupallisesti hyödynnettävissä olevia varantoja, aktivoidut etsintä- ja arviointimenot testataan arvonalentumisen varalta ja siirretään kehittämiseen liittyviin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin. Etsintä- ja arviointivaiheen aikana ei kirjata poistoja.

(a) Kehittämiseen liittyvät aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Menot, jotka johtuvat infrastruktuuriin liittyvien laitteistojen – kuten porauslauttojen, putkistojen ja kaupallisesti hyödynnettäviksi todettujen koeporattujen lähteiden – rakentamisesta, asentamisesta tai valmiiksi saattamisesta, aktivoidaan luonteensa mukaisesti aineellisiksi käyttöömaisuushyödykkeiksi tai aineettomiksi hyödykkeiksi. Kun tietyn kentän kehittämistyö on saatu valmiiksi, kyseiset erät siirretään joko tuotannossa käytettäviin hyödykkeisiin tai aineettomiin hyödykkeisiin. Etsintä- ja arviointivaiheen aikana ei kirjata poistoja.

(b) Öljyn ja kaasun tuotannossa käytettävät hyödykkeet

Öljyn ja kaasun tuotannossa käytettävät aineelliset hyödykkeet koostuvat aineellisiin hyödykkeisiin aktivoiduista etsintä- ja arviointimenoista ja todettujen varantojen tuotantoon liittyvistä kehittämismenoista.

(c) Poistot

Öljyn ja kaasun tuotannossa käytettävien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot lasketaan suoriteyksikköihin perustuvaa menetelmää käyttäen. Suoriteyksikköihin perustuvat poistot määräytyvät todettujen kehitettyjen varantojen pohjalta. Niillä tarkoitetaan öljy- ja kaasuvarantoja ja muita mineraalivarantoja, jotka nykyisillä menetelmillä arvioidaan olevan hyödynnettävissä olemassa olevista fasiliteeteista. Öljy ja kaasu katsotaan tuotetuiksi, kun ne on mitattu hallinnan siirtyessä tai kentän varastotankin poistovenytiliin yhteydessä olevissa myyntipisteissä.

(d) Arvon alentuminen – aktivoidut etsintä- ja arviointimenot

Aktivoidut etsintä- ja arviointimenot testataan arvonalentumisen varalta silloin, kun ne siirretään kehittämiseen liittyviin aineellisiin tai aineettomiin hyödykkeisiin, tai aina, kun tosiasiat ja olosuhteet antavat viitteitä arvon alentumisesta. Määrä, jolla aktivoitujen etsintä- ja arviointimenojen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on aktivoitujen etsintä- ja arviointimenojen käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Testattavat aktivoidut etsintä- ja arviointimenot ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten rahavirtaa tuottaviin yksiköihin, jotka koostuvat samalla maantieteellisellä alueella sijaitsevista tuotantokentistä.

(e) Arvon alentuminen – todettuihin öljy- ja kaasuvantoihin liittyvät tuotannossa käytettävät aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Todettuihin öljy- ja kaasuvantoihin liittyviä tuotannossa käytettäviä aineellisia ja aineettomia hyödykkeitä tarkastellaan arvonalentumisen varalta aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärä mahdollisesti saada kerrytetyksi. Määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Omaisuuserät ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten alimmille tasoille, joilla rahavirrat ovat erikseen yksilöitävissä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet¹

	Aktivoidut etsintä- ja arviointimenot	Aktivoidut kehittämismenot	Välisumma – keskeneräiset hyödykkeet	Tuotannossa käytettävät omaisuuserät	Muut liiketoiminnot ja yrityksen yhteiset omaisuuserät	Yhteensä
1.1.2008						
Hankintameno	218	12 450	12 668	58 720	3 951	75 339
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-33	–	-33	-5 100	-77	-5 210
Kirjanpitoarvo	185	12 450	12 635	53 620	3 874	70 129
1.1.–31.12.2008						
Kirjanpitoarvo kauden alussa	185	12 450	12 635	53 620	3 874	70 129
Valuuttakurssierot	17	346	363	1 182	325	1 870
Yrityssostot	–	386	386	125	4	515
Lisäykset	45	1 526	1 571	5 530	95	7 196
Siirrot	-9	-958	-967	1 712	–	745
Vähennykset	-12	-1 687	-1 699	–	–	-1 699
Poistot	–	–	–	-725	-42	-767
Arvonalentumistappio	-7	-36	-43	-250	-3	-296
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	219	12 027	12 246	61 194	4 253	77 693
31.12.2008						
Hankintameno	264	12 027	12 291	67 019	4 330	83 640
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-45	–	-45	-5 825	-77	-5 947
Kirjanpitoarvo	219	12 027	12 246	61 194	4 253	77 693

¹ Tässä esimerkinomaisessa liitteessä ei esitetä vertailutietoja vuodelta 2007, vaikka IAS 1 edellyttää niiden esittämistä.

Aineettomat hyödykkeet¹

	Aktivoidut etsintä- ja arviointimenot	Aktivoidut kehittämisen- menot	Välisumma – keskeneneräiset aineettomat hyödykkeet	Tuotannossa käytettävät hyödykkeet	Liikearvo	Muut erät	Yhteensä
1.1.2008							
Hankintameno	5 192	750	5 942	3 412	9 475	545	19 374
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-924	–	-924	-852	-75	-19	-1 870
Kirjanpitoarvo	4 268	750	5 018	2 560	9 400	526	17 504
1.1.–31.12.2008							
Kirjanpitoarvo kauden alussa	4 268	750	5 018	2 560	9 400	526	17 504
Valuuttakurssierot	152	8	160	195	423	28	806
Yrityssostot	26	32	58	5	–	5	68
Lisäykset	381	8	389	15	–	86	490
Siirrot	-548	548	–	–	–	–	–
Siirrot tuotantoon	–	-850	-850	105	–	–	-745
Vähennykset	–	-28	-28	-15	–	–	-43
Poistot	–	–	–	-98	–	-42	-140
Arvonalentumistappio	-45	–	-45	–	-175	-5	-225
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	4 234	468	4 702	2 767	9 648	598	17 715
31.12.2008							
Hankintameno	5 203	468	5 671	3 717	9 898	659	19 945
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-969	–	-969	-950	-250	-61	-2 230
Kirjanpitoarvo	4 234	468	4 702	2 767	9 648	598	17 715

¹ Tässä esimerkinomaisessa liitteessä ei esitetä vertailutietoja vuodelta 2007, vaikka IAS 1 edellyttää niiden esittämistä.

Mineraalivarantojen etsintään ja arviointiin liittyvät varat ja velat, jotka eivät sisällyneet edellä esitettyihin, ovat seuraavat:

	2008	2007
Saamiset yhteisyritysten muilta osapuolilta	25	22
Velat alihankkijoille ja operaattoreille	32	34

Etsintä- ja arviointitoiminnoista aiheutuneet kulut olivat yhteensä 59 000 C (2007: 57 000 C), josta arvonalentumistappioita oli 52 000 C (2007: 43 000 C).

Vuonna 2008 myytiin 16,67 %:n omistusosuus tutkimusvaiheessa olleesta merenalaisesta esiintymästä "Field X", jota saatu voitto verojen jälkeen oli 3 miljoonaa C (2007: nolla).

Etsintä- ja arviointitoiminnoista johtuvat kassasta maksut olivat yhteensä 415 000 C (2007: 395 000 C). Field X -kentästä omistetun osuuden myynnistä saadut maksut olivat 8 000 C (2007: nolla).

Tulouttaminen: moniosaiset järjestelyt

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserni tarjoaa järjestelyjä, joiden mukaan asiakas voi ostaa henkilökohtaisen tietokoneen ja samalla kahden vuoden palvelusopimuksen. Tällaisista moniosaisista järjestelyistä tuloutetaan tietokoneen myynnin yhteydessä määrä, joka vastaa tietokoneen osuutta koko järjestelyn käyvistä arvosta. Palvelun osuuteen liittyvä tuotto, joka on palvelun osuus koko järjestelyn käyvistä arvosta, jaksotetaan palvelun voimassaoloajalle. Kummankin osuuden käypä arvo määritetään sen perusteella, mikä olisi niiden senhetkinen markkinahinta erikseen myytäessä.

Jos järjestelyn osien käypiä arvoja ei pystytä määrittämään, käytetään jäännösarvoon perustuvaa menetelmää. Se tarkoittaa, että jo toimitetun osuuden käypä arvo määritetään vähentämällä sopimuksen mukaisesta kokonaishinnasta vielä toimittamatta olevan osuuden käypä arvo.

Jos järjestelyyn liittyy alennus, se jaetaan sopimuksen eri osien kesken niiden käypien arvojen suhteessa.

Velkoihin liittyvät laiminlyönnit ja sopimusten rikkomiset¹

Lainat (ote)

IFRS7p18 Yhtiöllä oli viivästyneitä korkosuorituksia, jotka liittyivät kirjanpitoarvoltaan 10 000 C:n suuruisiin pankkilainoihin. Yhtiöllä oli vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä tilapäisiä maksuvaikeuksia, jotka johtuvat odotettua suurempia kassastamaksuja vaatineesta liiketoiminnan laajentamisesta C-valuutan alueella. Tämän vuoksi syyskuun lopussa 2008 erääntyneet korot 700 C jäivät maksamatta.

Yhtiö on maksanut kaikki avoimena olleet määrät (sekä viivästyskorot ja muut maksun myöhästymisestä johtuva erät) neljännellä vuosineljänneksellä.

Johto uskoo yhtiön täyttävän tulevaisuudessa kaikki lainasopimuksiin perustuvat velvoitteensa oikea-aikaisesti.

IFRS7p19 *Kovenantit*

Joihinkin lainasopimuksiin liittyy kovenantteja, joiden mukaan yhtiön on saavutettava tietyt keskeiset toimintaan liittyvät tavoitteet. Yhtiö ei täyttänyt velkojen ja oman pääoman suhdetta koskevaa vaatimusta, joka liittyy 30 000 C:n suuruiseen luottolimiittisopimukseen. Limiitistä on käytetty 15 000 C.

¹ Nämä tapahtumat tai olosuhteet voivat merkittävästi kyseenalaistaa yhtiön kyvyn jatkaa toimintaansa. Kun tällaisia tapahtumia tai olosuhteita on tunnistettu, tilintarkastajan tulee: 1) Käydä läpi johdon tulevia toimia koskevia suunnitelmia, jotka perustuvat oletukseen toiminnan jatkumisesta; 2) hankkia tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä siitä, onko syntynyt olennaista epävarmuutta vai ei, suorittamalla tarpeelliseksi katsomansa tilintarkastustoimenpiteet ja arvioimalla johdolla mahdollisesti olevia suunnitelmia ja muita lieventäviä tekijöitä; 3) pyytää johdolta kirjallisia vahvistusilmoituksia sen suunnittelimesta toimenpiteistä. Jos tapahtumiin, jotka voivat merkittävästi kyseenalaistaa yhtiön kyvyn jatkaa toimintaansa, liittyy olennaista epävarmuutta, tästä on mainittava tilintarkastuskertomuksessa. ISA 570 Going concern -standardi sisältää vaatimuksia ja ohjeistusta siitä, minkälaisia velvollisuuksia tilintarkastajalla on toiminnan jatkuvuutta koskevan oletuksen suhteen. Standardissa käsitellään myös tilintarkastajan velvollisuutta ottaa huomioon johdon arvio yhteisön kyvystä jatkaa toimintaansa.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Pankilla on kovenanttiehdon rikkomisesta johtuen sopimukseen perustuva oikeus vaatia 15 000 C:n suuruisen luoton enneaikaista takaisinmaksua. Laina on luokiteltu taseessa lyhytaikaiseksi velaksi¹. Johto aloitti neuvottelut lainasopimuksen ehtojen muuttamisesta, kun kovenantin rikkominen alkoi vaikuttaa todennäköiseltä.

Pankki ei ole vaatinut lainan enneaikaista takaisinmaksua siihen mennessä, kun yhtiön hallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen. Johto odottaa uudistetun lainasopimuksen tulevan voimaan vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä.

¹ Pitkäaikainen velka olisi siirrettävä lyhytaikaiseksi, vaikka sen ehdot olisi neuvoteltu uudelleen tilinpäätöspäivän jälkeen.

Liite IV Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut, jotka eivät ole olennaisia IFRS GAAP plc:ssä**Keskeiset kirjanpidolliset arviot:**

1p116 Lukuisien muiden IFRS GAAP plc:n konsernitilinpäätökseen sisällyttämättömien alueiden lisäksi voisivat esimerkiksi seuraavat keskeiset kirjanpidolliset arviot tulla kyseeseen.

(a) Teknologiaosaston tehdasrakennusten ja laitteistojen taloudelliset vaikutusajat

Konsernin johto päättää tehdasrakennusten ja laitteiden arvioituista taloudellisista vaikutusajoista ja niihin perustuvista poistoista. Tämä arvio perustuu korkean teknologian segmentin tuotteiden ennakoituun elinkaareen. Arvio voisi muuttua merkittävästi teknisten innovaatioiden ja kilpailijoiden toimenpiteiden seurauksena toimialan rajuissa suhdannevaihteluissa. Poistoja lisätään, jos taloudelliset vaikutusajat muuttuvat arvioitua lyhyemmiksi. Teknisesti vanhentuneiden hyödykkeiden ja käytöstä poistettujen tai myytyjen ei-strategisten hyödykkeiden kirjanpitoarvoa alennetaan tai se kirjataan kokonaan kuluksi.

Jos teknologiaosaston tehdasrakennuksen ja laitteistojen todelliset taloudelliset vaikutusajat poikkeaisivat johdon arvioista 10 %, niiden kirjanpitoarvo olisi 1 000 C suurempi tai 970 C pienempi.

(b) Takuuvaateet

Konserni antaa myymilleen henkilökohtaisille tietokoneille yleensä kolmen vuoden takuun. Tarvittava takuuvaraus arvioidaan toteutuneiden takuuvaateiden perusteella ja siinä huomioidaan myös viimeaikainen kehitys, joka saattaisi osoittaa tulevien vaateiden poikkeaman aikaisemmin toteutuneista.

Arvioituja vaateita koskeviin määriin mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä ovat konsernin tuottavuus- ja laatuhankeiden menestyminen sekä varaosien ja työn hinta.

Jos vaateista johtuvat menot poikkeaisivat johdon arvioista 10 %, takuuvaraus olisi arviolta 2 000 C suurempi tai 1 875 C pienempi.

Keskeiset harkintaan perustuvat kirjanpidolliset ratkaisut:

1p113 Esimerkiksi seuraavat harkintaan perustuvat kirjanpidolliset ratkaisut voisivat tulla kyseeseen lukuisien muiden IFRS GAAP plc:n konsernitilinpäätökseen sisällyttämättömien alueiden lisäksi.

(a) Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Konsernissa noudatetaan IAS 39:n mukaista ohjetta luokiteltaessa eräpäivään asti pidettäviksi sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja jotka erääntyvät määrättyinä päivinä. Tämä luokittelu edellyttää merkittävää harkintaa. Harkintaa tehtäessä arvioidaan konsernin aikomusta ja kykyä pitää kyseiset sijoitukset eräpäivään asti.

Jos sijoituksia ei pystytä pitämään eräpäivään asti, kaikki ryhmään kuuluvat erät täytyy luokitella myytävissä oleviksi, ellei kysymys ole IAS 39:ssä selostetuista erityisistä olosuhteista. Sijoitukset arvostettaisiin tällöin jaksotetun hankintamenon sijasta käypään arvoon.

Jos eräpäivään asti pidettävien sijoitusten ryhmä "saastuisi", sen käypä arvo kasvaisi 2 300 C, ja vastaava määrä kirjattaisiin omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Liite V IFRS 3:n (uudistettu) mukaiset tiedot liiketoimintojen yhdistämisistä

Liitteessä V esitetään liitetiedossa 38 kuvattu hankinta IFRS 3:n (uudistettu) mukaisesti sekä havainnollistetaan IFRS 3:n (uudistettu) mukaisesti annettavia tietoja. IFRS 3:a (uudistettu) sovelletaan ei-takautuvasti 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, ja se saadaan ottaa ennenaikaisesti käyttöön 1.7.2007 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Paikallinen lainsäädäntö tai määräys voi estää standardin ennenaikaisen käyttöönoton.

Liitetieto – Laatimisperusta

Ennenaikaisesti käyttöön otetut standardit

IAS8p28 IFRS 3 (uudistettu) ”Liiketoimintojen yhdistäminen” otettiin ennenaikaisesti käyttöön vuonna 2008. Liiketoimintojen yhdistämiseen sovelletaan uudistetun standardin mukaan edelleenkin hankintamenetelmää, johon on kuitenkin tehty joitakin merkittäviä muutoksia. Esimerkiksi kaikki liiketoiminnan hankkimiseksi suoritettavat maksut on kirjattava hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin, mutta jotkin veloiksi luokitellut ehdolliset maksut arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosaikavaihteisesti. Jokaisen hankinnan kohdalla saadaan valita, perustetaanko määräysvallattomien omistajien osuuden arvostus käypään arvoon vai määräysvallattomien omistajien suhteelliseen osuuteen hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Kaikki hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi.

Standardia on sovellettu 1.3.2008 tapahtuneeseen hankintaan, joka koski määräysvaltaa oikeuttavaa osuutta Your Shoes Groupissa. Ehdollinen vastike 1 000 C kirjattiin käypään arvoon 1.3.2008. Aiemmin tällaista ehdollista vastiketta ei olisi kirjattu hankinta-ajankohtana, koska todennäköisyys sille, että Your Shoes Groupin aiemmille omistajille maksetaan 5 % vuonna 2009 kertyvästä 7 500 C ylittävästä voitosta (diskonttaamaton määrä enintään 2 500 C), oli alle 50 %. Hankintaan liittyvät menot 200 C, jotka aiemmin olisi sisällytetty liiketoimintojen yhdistämisestä luovutettuun vastikkeeseen, on merkitty laajaan tuloslaskelmaan. Korvausvelvoitteeseen perustuvan omaisuuserän ja ehdollisen velan arvostamisella ei ole tulevaisuudessa nettovaikutusta tulokseen. Konserni on kirjannut korvausvelvoitteeseen perustuvan omaisuuserän 1 000 C, ja vastaava summa on vähennetty luovutetusta vastikkeesta. Aiemmin tällaista Your Shoes Groupin entisiltä omistajilta mahdollisesti saatavaa korvausta ei olisi kirjattu korvausvelvoitteeseen perustuvaksi omaisuuseräksi, vaan korvaus olisi kirjattu liikearvoa vastaan, kun se on saatu. Määräysvallattomien omistajien osuus on tässä hankinnassa kirjattu käypään arvoonsa 6 451 C. Se olisi sallittua kirjata myös määrään, joka vastaa suhteellista osuutta Your Shoes Groupin nettovarallisuudesta, ts. 4 242 C. Aiemmin tässä ei ollut vaihtoehtoja, ja määräysvallattomien omistajien osuudeksi olisi kirjattu suhteellinen osuus (30 %) Your Shoes Groupin nettovarallisuudesta, ts. 4 242 C. Liitetiedossa 38 on tarkempia tietoja tästä tilikauden aikana tapahtuneesta liiketoimintojen yhdistämisestä.

Koska IFRS 3 (uudistettu) otettiin ennenaikaisesti käyttöön vuonna 2008, myös IAS 27 (muutettu) ”Konsernitiilinpäätös ja erillistilinpäätös” oli otettava käyttöön samanaikaisesti. Standardin mukaan määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneiden liiketoimien vaikutukset on kirjattava omaan pääomaan, ellei määräysvalta muutu, eikä näistä liiketoimista enää synny liikearvoa tai voittoja ja tappioita. Standardissa ohjeistetaan myös kirjanpitoikäsihtelyä tilanteessa, jossa määräysvalta menetetään. Mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosaikavaihteisesti. Standardilla ei ole ollut vaikutusta tilikaudella, koska mikään määräysvallattomien omistajien osuuksista ei ole negatiivinen, ei ole tapahtunut kauppia, joissa olisi säilynyt omistusta vaikka määräysvalta on menetetty, eikä myöskään ei ole toteutunut liiketoimia määräysvallattomien omistajien kanssa.

Liitetieto – Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet**1p110 Konsernitilinpäätöksen laatiminen****27p12 (a) Tytäryritykset**

27p14 Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yritykset (erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt
27p30 mukaan luettuina), joissa konsernilla on oikeus määrätä talouden ja toiminnan periaatteista. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Arvioitaessa, onko konsernilla toisessa yrityksessä määräysvalta, otetaan huomioon sellaisen potentiaalisen äänivallan olemassaolo ja vaikutus, joka on tarkasteluhetkellä toteutettavissa käyttämällä oikeus tai suorittamalla vaihto. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan ja siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

IFRS3p5 Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen
IFRS3p37 velkojen ja liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona.
IFRS3p39 Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai
IFRS3p58 velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Yksilöitävissä
IFRS3p18 olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja
IFRS3p19 ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

IFRS3p32 Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan
IFRS3p34 kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankintun nettovarallisuuden käyvistä arvosta, merkitään liikearvoksi. Jos tämä määrä on pienempi kuin tytäryrityksen hankintun nettovarallisuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinen kauppa, erotus kirjataan suoraan laajaan tuloslaskelmaan (liitetieto 2.6).

27p20,21 Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu konsernin noudattamia periaatteita vastaaviksi.

(b) Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

27p30,31 Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään kuten konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovaroista hankintun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

IFRS3pB64 Konserni osti 30.6.2007 15 % Your Shoes Groupin osakkeista. Se hankki vielä 55 %:n
(a-d) osuuden osakkeista 1.3.2008, ja sai näin määräysvallan Your Shoes Groupissa, joka harjoittaa jalkineiden ja nahkatavaroiden vähittäismyyntiä Yhdysvalloissa ja useimmissa Länsi-Euroopan maissa. Konserni odottaa saavansa yrityskaupan seurauksena lisää jalansijaa kyseisillä markkinoilla. Tästä odotetaan myös syntyvän kustannussäästöjä.

IFRS3pB64(e) Hankinnasta aiheutuva liikearvo 6 451 C johtuu hankitusta asiakaskunnasta sekä konsernin ja Your Shoes Groupin toimintojen yhdistämisestä aiheutuvasta mittakaavaedusta.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS3 Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa. Seuraavassa
pB64(k) taulukossa esitetään yhteenveto Your Shoes Groupista maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana kirjatusta hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista sekä määräysvallattomien omistajien osuuden käyvästä arvosta.

Maksettu vastike

	1.3.2008	
IFRS3		
pB64(f)(i)	Käteisvarat	4 050
IFRS3		
pB64(f)(iv)	Oman pääoman ehtoiset instrumentit (3 550 osaketta)	10 000
IFRS3		
pB64(f)(iii)	Ehdollinen vastike	1 000
IFRS3		
pB64(g)(f)	Luovutettu vastike yhteensä	15 050
IFRS3	Korvausveloitteeseen perustuva omaisuuserä	-1 000
pB64(f)		
IFRS3	Your Shoes Groupista aiemmin omistetun osuuden käypä arvo	2 000
pB64(p)(f)		
	Yhteensä	16 050

IFRS3	Hankintaan liittyvät menot (sisältyvät hallinnon kuluihin vuoden 2008 laajassa tuloslaskelmassa)	200
pB64(m)		
IFRS3	Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät	
pB64(i)	Rahavarat	300
	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (liitetieto 6)	67 784
	Tavaramerkit (sisältyvät aineettomiin hyödykkeisiin) (liitetieto 7)	2 000
	Lisenssit (sisältyvät aineettomiin hyödykkeisiin) (liitetieto 7)	1 000
	Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet (sisältyvät aineettomiin hyödykkeisiin) (liitetieto 7)	1 000
	Sijoitukset osakkuusyrityksiin (liitetieto 8)	389
	Myytavissä olevat rahoitusvarat (liitetieto 10)	473
	Vaihto-omaisuus	1 122
	Myyntisaamiset ja muut saamiset	585
	Ostovelat ja muut velat	-12 461
	Eläkeveloitteet	
	– Eläkkeet (liitetieto 23)	-1 914
	– Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (liitetieto 23)	-725
	Lainat	-41 459
	Ehdollinen velka	-1 000
	Laskennalliset verovelat (liitetieto 22)	-1 953
	Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	15 141
IFRS3	Määräysvallattomien omistajien osuus	-4 542
pB64(o)(f)	Liikearvo (liitetieto 7)	5 451
	Yhteensä	16 050

- IFRS3
pB64(f)(iv)** Osana Your Shoes Groupista maksettua vastiketta liikkeeseen laskettujen 3 550 osakkeen käypä arvo (10 000 C), perustui osakkeiden julkistettuun hintaan 1.3.2008.
- IFRS3
pB64(f)(iii)
IFRS3
pB64(g)
IFRS3B67(b)** Ehdollisen vastikejärjestelyn mukaan konserni on velvollinen maksamaan Your Shoes Groupin entisille omistajille 5 % vuoden 2009 voitosta, joka ylittää 7 500 C, enintään kuitenkin 2 500 C diskonttaamattomana.
- Kaikki mahdolliset maksut, joita konsernia voitaisiin vaatia maksamaan tämän järjestelyn perustella, ovat diskonttaamattomalta määrältään 0–2 500 C.
- Ehdollisen vastikejärjestelyn käypä arvo 1 000 C on määritetty tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Arviot perustuvat 8 %:n diskonttauskorkoon ja Your Shoes Groupin oletettuun todennäköisyydellä painotettuun voittoon 20 000 C–40 000 C.
- Tuloslaskelmaan merkittiin 31.12.2008 ehdollista vastikejärjestelyä koskien 1 000 C:n lisäys, koska Your Shoes Groupin oletetun todennäköisyydellä painotetun voiton arvioitiin olevan suuruusluokkaa 30 000 C–50 000 C.
- IFRS3
pB64(h)** Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on 585 C, ja siihen sisältyvien myyntisaamisten käypä arvo on 510 C. Myyntisaamisten bruttomäärä on 960 C, josta 450 C odotetaan olevan perimiskelvotonta.
- IFRS3
pB67(a)** Hankittujen yksilöitävissä olevien aineettomien hyödykkeiden käypä arvo 4 000 C (sisältää tavaramerkit ja lisenssit) on alustava, sillä näiden omaisuuserien lopullisia arvonmääriksiä ei ole vielä saatu.
- IFRS3
pB64(j),
B67(c)
IAS37p84, 85** Ehdollinen velka 1 000 C on kirjattu koskien tulossa olevaa oikeudenkäyntiä, jossa yhtiö on vastaajana. Vaade on syntynyt asiakkaan väittäessä, että toimitetut tuotteet ovat viallisia. Oikeuden päätöksen odotetaan syntyvän vuoden 2010 loppuun mennessä. Maksujen, joita konsernia voitaisiin vaatia suorittamaan, jos oikeudenkäynnin tulos olisi epäedullinen, arvioidaan olevan diskonttaamattomalta määrältään 500 C:n ja 1 500 C:n välillä. Määrä ei ole muuttunut 31.3.2008 tapahtuneen kirjaamisen jälkeen (diskonttausvaikutuksen purkautumista lukuun ottamatta), koska oikeudenkäynnin lopputulosten vaihteluväli ja arviota tehdessä käytetyt oletukset ovat ennallaan.
- IFRS3pB64
(g).p57** Your Shoes Groupin myyneet osakkaat ovat sopineet korvaavansa IFRS GAAP plc:lle edellä mainitun oikeudenkäynnin tuloksena mahdollisesti maksettavaksi tulevan määrän. Konserni on kirjannut korvausveloitteeseen perustuvan omaisuuserän 1 000 C, ja vastaava summa on vähennetty luovutetusta vastikkeesta. Korvausveloitteeseen perustuva omaisuuserä ei ole muuttunut, koska arviota tehtäessä käytetty lopputulomien vaihteluväli ja oletukset ovat ennallaan.
- IFRS3
pB64(o)** Määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo Your Shoes Groupissa, joka on listaamaton yhtiö, on arvioitu sekä markkinalähtöistä että tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Käypää arvoa koskevat arviot perustuvat:
- oletettuun diskonttauskorkoon 8 %;
 - EBITDA-loppuarvokertoimiin 3–5 perustuvaan oletettuun rahavirtalaskelman jäännösarvoon;
 - pitkäaikaiseen kestävään kasvuvauhtiin 2 %;
 - Your Shoes Groupin kanssa samankaltaisiksi arvioitujen yhtiöiden oletettuihin arvostuskertoimiin; ja
 - oletettuihin määräysvallan tai markkinakelpoisuuden puutteesta johtuviin oikaisuihin, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon Your Shoes Groupin määräysvallattomien omistajien osuuden käypää arvoa arvioidessaan.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

IFRS3
pB64(p)(ii) Konserni kirjasi 500 C:n voiton ennen liiketoimintojen yhdistämistä omistamansa 15 %:n osuuden arvostamisesta käypään arvoon. Erä sisältyy konsernin vuoden 2008 laajassa tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin.

IFRS3
pB64(q)(i) Your Shoes Groupin liikevaihto, joka sisältyi konsernin laajaan tuloslaskelmaan 1.3.2008 lähtien, oli 44 709 C. Voittoa se kerrytti kyseiseltä ajalta 12 762 C.

IFRS3
pB64(q)(ii) Jos Your Shoes Group olisi yhdistelty 1.1.2008 alkaen, konsernin laajan tuloslaskelman mukainen liikevaihto olisi 220 345 C ja voitto 33 126 C.

Liite VI Esimerkki uusien IFRS-vaatimusten soveltamisesta

Tämä ei ole ainoa hyväksyttävä esittämistapa. Myös muut tavat voivat olla mahdollisia.

Esimerkki liitetiedoista tilikaudelta 2008

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista (ote)**8p28 Laatisperuste****Vuonna 2008 voimaan tulleet uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat**

IAS 39:ään ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” on tehty rahoitusvarojen uudelleenluokittelua koskeva muutos, jonka mukaan tietyt rahoitusvarat voidaan luokitella uudelleen siirtämällä ne pois kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien tai myytävissä olevien rahoitusvarojen ryhmästä tiettyjen ehtojen täytyessä. Samalla IFRS 7:ään ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” on lisätty liitetietovaatimuksia, jotka koskevat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien tai myytävissä olevien rahoitusvarojen ryhmästä siirrettyjä eriä. Muutos tuli voimaan 1.7.2008 alkaen, ja konserni on ottanut sen käyttöön 1.7.2008. Muutoksen vaikutukset tilikauden aikana esitetään liitetiedossa jäljempänä.

1p112 Rahoitusvarat – luokittelun muutokset

Konserni voi luokitella uudelleen johdannaisvaroihin kuulumattoman kaupankäyntitarkoituksessa pidettävän rahoitusvaroihin kuuluvan erän siirtämällä sen pois kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen ryhmästä, jos konsernin tarkoituksena ei enää ole myydä sitä lähitulevaisuudessa. Rahoitusvaroja – muita kuin lainoja ja muita saamisia – saadaan siirtää pois kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien erien ryhmästä vain harvinaisissa olosuhteissa, jotka johtuvat yksittäisestä epätavallisesta tapahtumasta. Tällaisen tapahtuman toistuminen lähitulevaisuudessa on erittäin epätodennäköistä. Myös lainojen ja muiden saamisten määritelmän mukaisia rahoitusvaroja on mahdollista luokitella uudelleen siirtämällä ne pois kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien tai myytävissä olevien rahoitusvarojen ryhmästä, jos konsernilla on luokitteluhetkellä aikomus ja kyky pitää nämä rahoitusvarat ennakoitavissa olevan tulevaisuuden ajan tai niiden eräännyntymiseen saakka.

Erät siirretään luokasta toiseen uudelleenluokittelupäivän käypään arvoon. Käyvistä arvosta tulee niiden uusi hankintameno tai jaksotettu hankintameno. Ennen luokittelun muutosta kirjattuja käyvän arvon muutoksista johtuvia voittoja tai tappiota ei peruuteta. Lainoihin ja muihin saamisiin ja eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin siirrettävien erien efektiiviset korot määritetään uudelleenluokittelupäivänä. Rahavirtaennusteiden myöhemmät muutokset otetaan huomioon efektiivisissä koroissa ei-takautuvasti.

Rahoitusvarat (ote)**Rahoitusvarat – luokittelun muutokset**

IFRS7p12
IFRS7p12
A(c)

Tilikauden aikana on siirretty kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen ryhmästä eräpäivään asti pidettävien ryhmään ja myytävissä olevien ryhmään sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia, lainojen ja muiden saamisten määritelmää vastuumattomia rahoitusvaroja, joita ei enää ole tarkoitus myydä lähitulevaisuudessa. Konserni katsoo, että vuoden 2008 kolmannella neljänneksellä tapahtunut rahoitusmarkkinoiden maailmanlaajuinen heikentyminen on ollut sellainen harvinaisen tapahtuma, joka mahdollistaa tällaiset luokittelun muutokset.

(Luvut tuhatta C, ellei toisin ilmoiteta)

Lisäksi rahoitusvaroja on siirretty kaupankäyntitaroituksessa pidettävien ja myytävissä olevien erien ryhmistä lainojen ja muiden saamisten ryhmään. Konsernilla oli uudelleenluokittelun tapahtuessa aikomus ja kyky pitää kyseiset lainat ja muut saamiset ennakoitavissa olevan tulevaisuuden ajan tai niiden erääntymiseen saakka.

IFRS7 p12A(a) IAS 1p38 Uudelleenluokiteltujen rahoitusvarojen käyvät arvot luokittelun muutospäivinä olivat seuraavan taulukon mukaiset:

	Vuonna 2008 uudelleen luokitellut rahoitusvarat	Luokittelun muutospäivän käyvät arvot
Siirretty kaupankäyntitaroituksessa pidettävistä eräpäivään asti pidettäviin	Sijoitukset strukturoituihin sijoitusrahastoihin (SIV)	100
Siirretty kaupankäyntitaroituksessa pidettävistä myytävissä oleviin	Osakesijoitukset	210
Siirretty kaupankäyntitaroituksessa pidettävistä lainoihin ja muihin saamisiin	CDO-lainat	850
	Syndikoidut lainat	700
	Korkean riskin lainat (Leveraged loans)	450
Siirretty myytävissä olevista lainoihin ja muihin saamisiin	Vakuudelliset lainat	150
	MBS-lainat	250
Yhteensä		2 710

IFRS7 p12A(b) Tilikauden aikana uudelleenluokiteltujen rahoitusvarojen käyvät arvot 31.12.2008 olivat 2 270 C ja kirjanpitoarvot 2 689 C (2007: tällainen luokittelun muutos ei ollut mahdollinen).

IFRS7 p12A(d,e) Tuloslaskelmaan on merkitty seuraavat voitot, tappiot, tuotot ja kulut uudelleenluokitelluista rahoitusvaroista:

	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2007	
	Luokittelun muutoksen jälkeen	Ennen luokittelun muutosta	
Tappio käyvän arvon muutoksesta	-	-226	-710
Korkotuotot	169	12	25
Arvon alentumiset	-10	-56	-90
Valuuttakurssierot	20	-	-

- IFRS7p12 A(d)** Ennen luokittelun muutosta oli omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon kirjattu tilikaudella 20 C:n suuruinen käyvän arvon muutoksesta johtuva tappio rahoitusvaroista, jotka on siirretty myytävissä olevien ryhmästä lainojen ja muiden saamisten ryhmään (vuonna 2007 oli tällä tilikaudella uudelleenluokitelluista myytävissä olevista rahoitusvaroista kirjattu tappiota käyvän arvon rahastoon 35 C).
- IFRS7p12 A(d)** Omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon on luokittelun muutoksen jälkeen kirjattu 10 C:n suuruinen käyvän arvon alentuminen rahoitusvaroista, jotka on siirretty kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien ryhmästä myytävissä olevien ryhmään (tilikaudella 2007 tällainen luokittelun muutos ei ollut mahdollinen).
- IFRS7p12 A(e)** Jos rahoitusvarojen luokittelua ei olisi muutettu tilikaudella, tuloslaskelmaan kirjatut tappiot käyvän arvon muutoksista olisivat olleet 650 C ja omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon kirjatut 70 C. Lisäksi jos rahoitusvaroja ei olisi siirretty myytävissä olevien ryhmästä lainojen ja muiden saamisten ryhmään, konserni olisi kirjannut arvonalentumistappioita 37 C ja korkotuottoja 20 C.
- IFRS7p12(f)** Seuraava taulukko osoittaa lainoihin ja muihin saamisiin ja eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin siirrettyjen rahoitusvarojen efektiivisiä korkoja uudelleenluokittelupäivänä:

Sijoitukset strukturoituihin sijoitusrahastoihin (SIV)	18 %
CDO-lainat	14 %–15 %
Syndikoidut lainat	15 %
Korkean riskin lainat (Leveraged loans)	17 %–18 %
Vakuudelliset lainat	15 %–16 %
MBS-lainat	14 %–15 %

Arvioidut diskonttaamattomat rahavirrat, jotka konserni luokittelunmuutospäivänä odottaa saavansa näistä uudelleenluokitelluista rahoitusvaroista:

	Enintään			
	1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta
Sijoitukset strukturoituihin sijoitusrahastoihin (SIV)	50	35	45	
CDO-lainat	250	310	450	135
Syndikoidut lainat	170	210	345	335
Korkean riskin lainat (Leveraged loans)	150	145	205	180
Vakuudelliset lainat	55	50	60	45
MBS-lainat	90	75	95	90

Comperio IFRS-online -kirjasto

Comperio IFRS on kattava taloudellisen raportoinnin ja tilintarkastusalan sähköinen kirjasto. Comperio sisältää kaikki standardit ja tulkinnat sekä PricewaterhouseCoopersin kirjallisuuden aiheesta. Standardien lisäksi Comperio sisältää lukuisia esimerkkejä standardien soveltamisesta käytännössä. Tiedot löytyvät helposti hakemistopuun avulla tai monipuolisen hakutoiminnon avulla.

Comperio IFRS:n sisältöä päivitetään jatkuvasti. Sen avulla saat kaiken ajantasaisen tiedon kätevästi ja nopeasti.

Tutustu Comperio IFRS -kirjastoon ja kokeile sitä ilmaiseksi 30 päivän ajan osoitteessa www.pwc.com/comperio.

Illustrative consolidated financial statements

(Bank, 2006; Investment fund, 2006; Corporate, 2008; Investment property, 2006; Insurance, 2006)

Kuvitteellisen esimerkkiyrityksen tilinpäätösmalli - sisältää liitetieto- ja esittämisvaatimukset - yritys ei ole IFRS-tilinpäätöksen ensilaatija.

www.pwc.com/fi/ifrs

Esimerkkiyhtiön IFRS-konsernitiinpäätös 2008

Tämä julkaisu sisältää teollisuutta sekä tukku- ja vähittäiskauppaa harjoittavan kuvitteellisen yrityksen (IFRS GAAP plc) esimerkinomaisen konsernitiinpäätöksen, joka on laadittu IFRS-standardien mukaisesti.

Esimerkkiyhtiön IFRS GAAP plc ei ole IFRS-tilinpäätöksen ensilaitaja, ja se on ottanut IFRS 8:n ”Toimintasegmentit” käyttöön ennen aikaisesti. Tämä julkaisu perustuu IFRS-standardien ja tulkintojen sisältämiin vaatimuksiin, jotka ovat voimassa 1.1.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Julkaisuun sisältyy myös liitteitä, joissa havainnollistetaan IAS 1:n (uudistettu) ja IFRS 3 (uudistettu) mukaisia liitetietoja. Lisäksi esitetään esimerkki IAS 39:ään lokakuussa 2008 tehdyn rahoitusinstrumenttien uudelleenluokittelua koskevan muutoksen edellyttämistä liitetiedoista.

www.pwc.com/fi